

การศึกษาการจัดกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยที่มีต่อความสามารถในการรับรู้
และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

ปริศยานิพนธ์

ของ

สุดาทิพย์ ภูพานิช

8 ก.ย. 2536

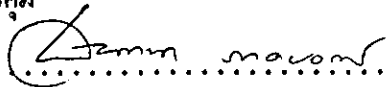
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริศนาศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย

กุมภาพันธ์ 2536

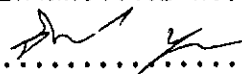
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการศึกษาระดับมัธยม ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา ภาคขงกช)

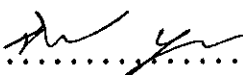
..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา ภาคขงกช)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ละออ ชุติกร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาโทฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาการศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 10 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536

ประกาศขอบคุณ

ปริญญาโทฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เพราะได้รับความช่วยเหลือและคำแนะนำอย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา ภาคงกช ประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ละออ ชุติกร

ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวพา เตชะคุปต์ อาจารย์ศรีสุดา พิสิษฐ์ศักดิ์ และอาจารย์อารี เกษมรติ ที่ได้กรุณาตรวจและให้คำแนะนำ ในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เพ็ญพรรณ ยู่ะเวส ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาล วัดปริณายก อาจารย์วิจิตร น้าเพชร ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา และคุณครูที่กรุณาให้ความสะดวกและให้ความร่วมมือในการศึกษาทดลองเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์และเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาการศึกษาบรมวิทย์ ทุกท่าน รวมทั้งคุณอรรณ บัณฑิตวิษและคุณสัมพันธ์ ภูพานิช ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญาโทฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ช่วยให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา

สุดาทิพย์ ภูพานิช

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางสังคมและการยึดตนเอง เป็นศูนย์กลางของเด็กปฐมวัย	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์และกิจกรรมในวงกลม สำหรับเด็กปฐมวัย	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมกลุ่ม	31
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	42
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	43
ประชากร	43
กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	43
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	44
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ	44
แบบแผนการทดลองและวิธีดำเนินการทดลอง	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	48

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5 บทย่อ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	54
บทย่อ	54
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	54
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	54
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	54
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	55
วิธีดำเนินการทดลอง	55
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	56
อภิปรายผล	56
ข้อสังเกตในการศึกษาครั้งนี้	60
ข้อเสนอแนะในการท้าวิจัยครั้งต่อไป	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	68
ประวัติย่อของผู้วิจัย	180

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	พัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง	51
2	พัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง	52
3	เปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	53
4	การดำเนินการทดลอง	71
5	การจัดกลุ่มย่อยสำหรับกิจกรรมในวงกลม	74

บทนำ

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การจัดประสบการณ์ในรูปแบบของการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กอย่างถูกต้อง จากการศึกษาและการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศล้วนชี้ชัดว่า การเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนการศึกษาค้นคว้ามีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ จิตใจและสังคม ตลอดจนช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนของเด็ก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : คำนำ) การส่งเสริมเพื่อพัฒนาเด็กควรกระทำทุกด้านพร้อมกันเนื่องจากพัฒนาการแต่ละด้านมีความสำคัญเกี่ยวเนื่องกัน และมีความสัมพันธ์กัน การส่งเสริมหรือสะกิดกันพัฒนาการด้านใดด้านหนึ่งย่อมทำให้เกิดผลกระทบต่อพัฒนาการด้านอื่นด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 1) แต่ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่มักจะคำนึงถึงแต่ความสำคัญของพัฒนาการด้านสติปัญญา จึงละเลยและไม่ให้ความสนใจในพัฒนาการด้านสังคมเท่าที่ควร จากงานวิจัยของวาร์วีย์ อัสวโกติน (2531 : 56) พบว่าผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนมีความพึงพอใจกับพัฒนาการด้านสติปัญญาเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ และพัฒนาการด้านสังคมเป็นอันดับสุดท้าย ทั้งที่พัฒนาการด้านสังคมเป็นส่วนที่จะช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็กและความสำเร็จในชีวิตของคนเรามากขึ้นอยู่กับพัฒนาการด้านสังคมตั้งแต่ปฐมวัยเป็นสำคัญ (Andrew. 1988) ดังนั้น การพัฒนาเด็กเพื่อให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพจึงควรกระทำทั้งทางด้านสติปัญญาและสังคมควบคู่กัน และควรเริ่มตั้งแต่ปฐมวัยซึ่งเป็นวัยที่สำคัญแห่งการวางรากฐานชีวิต แต่เนื่องจากเด็กวัยนี้มีพัฒนาการอยู่ในขั้นยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentrism) ทั้งทางด้านอารมณ์ สังคมและด้านแห่งของวัตถุซึ่งเกี่ยวข้องกับทักษะในการมอง ด้านการคิดการสื่อความหมาย และด้านอารมณ์ความรู้สึกทำให้เด็กยากที่จะเข้าใจทักษะของผู้อื่น (Ford. 1979 : 1169) เด็กจะยึดถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ไม่สามารถที่จะพิจารณาถึงประสบการณ์การรับรู้ของผู้อื่นที่ต่างออกไป

เด็กจะมองโลกเพียงด้านเดียว กล่าวคือ มองและแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ตามที่ตนเองรับรู้ และเข้าใจ ไม่สามารถรับรู้ทัศนะและความคิดของผู้อื่นได้ แต่พยายามขยายความคิดของตนให้ผู้อื่นฟัง เมื่อตนรับรู้อย่างไรก็คิดว่าผู้อื่นจะรับรู้เหมือนตน (Flavell. 1963 : 63 ; Cowan. 1978 : 12) ลักษณะดังกล่าวมีผลต่อพัฒนาการด้านสังคมและบุคลิกภาพในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เมื่อเด็กออกสู่สังคมภายนอกเด็กจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่อยู่รอบข้าง การที่เด็กแสดงพฤติกรรม การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางจะทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัว ไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังจะเห็นได้จากการศึกษาสภาพการอบรมในศูนย์เด็กปฐมวัย ที่กล่าวถึงพฤติกรรม การยึดตนเองในลักษณะต่าง ๆ เช่น ว่ากล่าว ข่มขู่ พุดก่อกวนผู้อื่น ก้าวก่ายสิทธิ์ของผู้อื่น ทาร้าย ซึ่งกันและกัน ได้เถียง คำ แย่งของกัน พุดทำพันและพุดไอ้อวด (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 226) ลักษณะที่กล่าวมาแล้วจะปรากฏในเด็กปฐมวัยทั่วไป ซึ่งเป็น ผลอันเนื่องมาจากความจำกัดของพัฒนาการทางสติปัญญา ทำให้เด็กขาดความสามารถในการรับรู้ และส่งผลต่อบุคลิกภาพและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม แอนดรูวส์ (Andrews. 1988) แนะนำ ว่าครูควรให้ความสำคัญกับการช่วยคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กลงด้วยการจัด กิจกรรมที่เหมาะสม ซึ่งนอกจากจะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมสำหรับเด็กโดยทั่วไปแล้ว ยังทำให้เด็กที่มีแนวโน้มว่าจะมีพฤติกรรมทางสังคมที่เป็นปัญหา ได้รับการช่วยเหลือแต่เนิ่น ๆ รักตวรรษ ศิริภาพร (2533 : 56) กล่าวว่า กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมทั้งทางวัตถุและบุคคลจะช่วยทำให้เด็กเรียนรู้ถึงวิธีการปฏิบัติตนในสังคม ทำให้มีความ สามารถในการเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น และมีพฤติกรรมทางสังคมในลักษณะที่พึงประสงค์

โดยทั่วไปการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยกระทำในรูปของกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ เช่น กิจกรรมการเคลื่อนไหว กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมในวงกลม การเล่นเกม การเล่นเกม การศึกษา และการเล่นตามมุม สำหรับกิจกรรมในวงกลมเป็นการจัดประสบการณ์ให้เด็กทั้งชั้นทำ กิจกรรมร่วมกัน เช่น การฟังนิทาน ร้องเพลง อภิปราย ทดลองและสาธิต ฯลฯ ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาสติปัญญาให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเนื้อหาของหน่วยการสอน ส่งเสริม พัฒนาการด้านสังคม ฝึกความกล้าในการแสดงออก การมีระเบียบวินัย การรอคอย และการอยู่ ร่วมกันเป็นกลุ่ม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 17) โดยครูมีบทบาทใน

การดำเนินกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่ เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมบ้างเป็นบางส่วน เช่น การตอบคำถาม หรือการสาธิต และจากการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 119) เกี่ยวกับสภาพการอบรมในศูนย์ปฐมวัย พบว่า การจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมยังเน้นครูเป็นศูนย์กลาง ส่วนใหญ่ครูจะเป็นผู้พูดและบรรยาย เด็กจะพูดเพื่อสนองตอบ ครูจะใช้การควบคุมมากกว่าการกระตุ้น เด็กจึงมีพฤติกรรมตอบสนองมากกว่าพฤติกรรมริเริ่ม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็กด้วยกันมีน้อยมาก ภรณ์ สุรรัตน์ (2523 : 24) ได้เสนอแนะว่า การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยควรส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมหรือดำเนินกิจกรรมให้มากที่สุด ครูเป็นเพียงผู้เตรียมเนื้อหาหรือประสบการณ์และร่วมมือเพื่อให้เด็กค้นพบความรู้ด้วยตนเอง การที่ครูจะช่วยพัฒนาทักษะที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กทั้งทางด้านนิสัย ตลอดจนพัฒนาการด้านสติปัญญาสามารถกระทำได้ โดยการจัดประสบการณ์แบบยึดเด็กเป็นศูนย์กลางด้วยการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย

การทำงานเป็นกลุ่มเป็นลักษณะการทำงานที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และเอื้อต่อการพัฒนาบุคลิกภาพเป็นอย่างดี (เยาวยา เศษะคุปต์. 2522 : 224) การจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยจะเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้โดยทั่วถึงกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น ขณะเดียวกันก็ช่วยให้เด็กเรียนรู้ความคิด ความรู้สึก ปฏิกริยาและพฤติกรรมซึ่งกันและกัน (ทิสนา แชนนตี. 2522 : 202) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเพียเจท์ (Piaget) ที่ว่าการที่เด็กได้เล่นหรือทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะทำให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เด็กมีโอกาสเรียนรู้จากความขัดแย้งและโต้เถียงกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กสามารถเรียนรู้และเข้าใจผู้อื่นดีขึ้น (Piaget. 1969 : 38 - 39) จากงานวิจัยของ ศรีสุตา พิสิษฐ์ศักดิ์ (2527 : 34) ที่ใช้เครื่องมือวัดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านการมองเห็นตำแหน่งของวัตถุ ซึ่งมีลักษณะของการวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น พบว่า ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมมีผลทำให้การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กลดลง และสามารถเข้าใจการรับรู้ของผู้อื่นได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ชิคเกแดนซ์ (Schickedanz. 1983 : 338 - 343) ยังกล่าวว่า ประสบการณ์ทางด้านสังคมที่โรงเรียนจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ และรู้จักตนเองในฐานะสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งสิ่งนี้จะพัฒนาไปสู่การเคารพผู้อื่น การที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่มจะทำให้เด็กเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น ต้องยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และเรียนรู้เรื่องการให้ความร่วมมือ

เช่นเดียวกับผลการศึกษานองกิบบ์ (Gibb) ที่พบว่า การทำกิจกรรมเป็นกลุ่มช่วยให้เกิด การเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ มีการตระหนักถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น มีการยอมรับ ตนเองมากขึ้น (Rogers. 1970 : 212 - 222 ; citing Gibb. 1965) ดังนั้น การจัดประสบการณ์โดยให้เด็กทำกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย จึงควรได้รับการส่งเสริมตั้งแต่ ระดับปฐมวัย เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมและลงมือกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการฝึกให้เด็กได้พัฒนาทั้งทางด้านสังคมและสติปัญญาควบคู่กันไป

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าเด็กที่ได้รับประสบการณ์ กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยและเด็กที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัด ประสบการณ์จะมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นแตกต่างกันหรือไม่

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยกับกิจกรรมในวงกลมตาม แผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของ เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย กับกิจกรรมในวงกลมตาม แผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษานี้จะเป็นแนวทางให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมเพื่อ พัฒนาด้านสังคมและสติปัญญา

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเด็กเรียนอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 173 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเด็กเรียนอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 70 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย กำหนดเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองโดยการจับฉลาก

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือการจัดกิจกรรมในวงกลม ได้แก่

3.1.1 การจัดกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย

3.1.2 การจัดกิจกรรมในวงกลมแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3.2 ตัวแปรตาม คือความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง การทดลองครั้งนี้กระทำระหว่างภาคเรียนที่ 3 ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที รวมทั้งสิ้น 40 ครั้ง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย หมายถึง การจัดประสบการณ์ในช่วงกิจกรรมในวงกลมเพื่อทำกิจกรรมเดียวกัน เช่น การฟังนิทาน ร้องเพลง อภิปราย ทดลอง และสาธิต โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละประมาณ 2 - 5 คน เด็กจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ได้เล่น ท้าทายและแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับเนื้อหาของหน่วยการสอน ตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. การจัดกิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้เด็กทั้งชั้นเฝ้ารวมกันเพื่อทำกิจกรรม
เดียวกัน เช่น การฟังนิทาน ร้องเพลง อภิปราย ทดลอง และสาธิต ซึ่งสัมพันธ์กับเนื้อหาของ
หน่วยการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2

3. ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น หมายถึง การที่เด็กสามารถ
นำตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นได้ทั้งทางด้านการมองเห็นตำแหน่งของวัตถุ ซึ่งเกี่ยวข้องกับทัศนะใน
การมอง การคิด การสื่อความหมาย และด้านอารมณ์ ความรู้สึก ทำให้เด็กแยกแยะความ
แตกต่างกันระหว่างสิ่งที่ตนเองมองเห็นกับสิ่งที่ผู้อื่นมองเห็นในทิศทางที่ต่างกัน ซึ่งทดสอบได้จาก
เครื่องมือวัดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านการมองเห็นตำแหน่งของวัตถุ ของศรีสุดา
พิสิษฐ์ศักดิ์ ที่ดัดแปลงมาจากเครื่องมือของเพียเจต์ (Piaget) และฮอย (Hoy)

4. เด็กปฐมวัย หมายถึง นักเรียนที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา
อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางสังคมและการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กปฐมวัย

1.1 ความหมายและทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม

1.2 พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

1.3 การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กปฐมวัย

1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กปฐมวัย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์และกิจกรรมในวงกลมสำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 จุดมุ่งหมายและแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.2 กิจกรรมในวงกลม

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมกลุ่ม

3.1 ความหมายของกลุ่มและกิจกรรมกลุ่ม

3.2 ความสำคัญของกิจกรรมกลุ่ม

3.3 ความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมกลุ่ม

3.4 แนวการจัดกิจกรรมกลุ่ม

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมกลุ่ม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางสังคมและการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง
ของเด็กปฐมวัย

ความหมายและทฤษฎีพัฒนาการทางสังคม

พัฒนาการทางสังคม หมายถึง การพัฒนาพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับบุคคลอื่น พฤติกรรมเหล่านี้รวมทั้งส่วนที่เนื่องมาจากค่านิยมและเจตคติ ส่วนที่เป็นลักษณะเฉพาะตนและส่วนที่สัมพันธ์กับบุคคลอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 200)

สำหรับเฮอร์ลอค (Hurlock. 1978 : 238 - 239) กล่าวว่า พัฒนาการทางสังคม หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับ เพื่อจะเข้าสังคมได้ การที่เด็กจะเข้าสังคมได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ

3 ประการคือ

1. ลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสม เด็กจะเข้ากับสังคมได้ดีต้องประพฤติตามแนวที่สังคมยอมรับและนิยมชมชอบ ซึ่งสังคมแต่ละสังคมย่อมมีมาตรฐานของตนเอง เด็กจะต้องเข้าใจมาตรฐานนั้นและปฏิบัติตามให้เหมาะสม
2. บทบาททางสังคม หมายถึงแบบแผนพฤติกรรมที่ยึดถือปฏิบัติเป็นธรรมเนียมได้ ซึ่งสังคมแต่ละสังคมไม่เหมือนกัน บทบาททางสังคมดังกล่าว ได้แก่ บทบาทของพ่อแม่ เด็ก ครู ฯลฯ บทบาทเหล่านี้กำหนดขึ้นเป็นมาตรฐานสำหรับสมาชิกในสังคม การปฏิบัติตามไม่เหมาะสมกับบทบาทที่สังคมกำหนด ทำให้เกิดปัญหาการปรับตัวและอยู่ในสังคมอย่างไม่ปกติสุข
3. ทศนคติต่อสังคม หมายถึงความรู้สึกของเด็กที่มีต่อสังคม สร้างสำนึกให้แก่เด็กว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีหน้าที่จะต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยต่าง ๆ ในสังคม และคนที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขต้องรู้สึกพอใจในสังคมนั้น ๆ

พัฒนาการทางสังคมมีความสำคัญต่อเด็ก เนื่องจากเด็กต้องเรียนรู้ที่จะปรับตนเองให้เข้ากับผู้อื่น เพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และการที่เด็กจะมีพัฒนาการทางสังคมได้ดีนั้นจะต้องเริ่มได้รับการวางรากฐานของพัฒนาการที่ดีตั้งแต่ปฐมวัย ซึ่งจะดำเนินไปอย่างมีแบบแผนตามลำดับขั้น ดังที่นักจิตวิทยาหลายท่านได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางสังคมของเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้ คือ

ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมของอีริคสัน (Erikson's Theory of Development)

อีริคสัน (Erikson) เน้นถึงความสำคัญของเด็กว่าเป็นวัยที่กำลังเรียนรู้ บุคลิกภาพของบุคคลจะพัฒนาได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสำเร็จในแต่ละช่วงอายุ ถ้าการพัฒนาเป็นไปได้ด้วยการตอบสนองเต็มที่ที่จะทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพดีและพร้อมที่จะพัฒนาขั้นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีริคสันได้แบ่งลำดับขั้นแห่งพัฒนาการทางสังคมไว้ 8 ขั้น แต่ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยมี 3 ขั้นดังนี้

ขั้นแรก อายุของเด็กขั้นนี้อยู่ระหว่างหลังคลอดจนถึง 1 ปี ขั้นนี้เป็นการพัฒนาความรู้สึกไว้วางใจขณะที่พยายามเอาชนะความรู้สึกไม่ไว้วางใจเป็นขั้นของการทำความหวังให้เป็นจริง ระยะเวลาถ้าทารกมีความสบายกาย ได้รับความรักความอบอุ่นจากแม่ในยามที่เขาต้องการ ก็จะมีการปรับตัวที่ดี สามารถพัฒนาความรู้สึกไว้วางใจและความรู้สึกมั่นใจได้ กล่าวคือทารกสามารถอดทนต่อการจากไปของแม่โดยไม่เกิดความตึงเครียด ในทางตรงกันข้าม ถ้าทารกรู้สึกไม่สบายกายขาดความรัก ความอบอุ่นก็จะไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ กลายเป็นผู้ขาดความรู้สึกมั่นคง มีความกลัวและขาดความไว้วางใจ

ขั้นที่สอง อายุของเด็กขั้นนี้อยู่ระหว่าง 1 - 3 ปี ขั้นนี้เป็นการพัฒนาความรู้สึกเป็นอิสระขณะที่กำลังต่อสู้กับความรู้สึกผิดและความละอาย เป็นขั้นของการทำความตั้งใจให้เป็นจริง ระยะเวลาเด็กเริ่มฝึกหัดการขับถ่าย ถ้าเด็กปฏิบัติได้ดีก็จะสามารถผ่านขั้นนี้ไปด้วยดี เด็กเรียนรู้ที่จะรักษาความตั้งใจไว้และทำความตั้งใจให้เป็นจริงได้

ขั้นที่สาม อายุของเด็กขั้นนี้อยู่ระหว่าง 3 - 6 ปี ขั้นนี้เป็นการพัฒนาความริเริ่มขณะที่พยายามเอาชนะความรู้สึกผิด เป็นขั้นของการทำความมุ่งหมายให้เป็นจริง ระยะเวลาเด็กจะพยายามสร้างเอกลักษณ์ของตนเองแทนที่จะคิดถึงแต่ตนเองเท่านั้น เด็กสามารถแสดงความรู้สึกและพฤติกรรมที่เหมาะสมในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งทักษะความรู้และความพร้อมทางอารมณ์ เด็กสามารถพัฒนาความร่วมมือ การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีได้ เด็กชายจะมีพฤติกรรมเกี่ยวกับระยะ (Space) ความอยากรู้อยากเห็น การสำรวจสิ่งต่าง ๆ และการทะเลาะวิวาทกับผู้อื่นเพิ่มมากขึ้นขณะที่เด็กหญิงจะพยายามทำตัวเองให้เป็นที่น่าสนใจ เพื่อเชิญผู้อื่นเจ้าอุบายและช่างล้อเลียน ระยะเวลาหากเด็กเกิดความกลัวเด็กจะต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ ซึ่งมีผลทำให้ความคิด จินตนาการ และพัฒนาการทักษะทางด้านสังคมถูกจำกัดลงไปด้วย (อีระพร กุลนานนท์. 2531 :

ทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมระหว่างบุคคล (A Social Interpersonal Theory of Development)

ซัลลิวัน (Sullivan) แบ่งขั้นพัฒนาการออกเป็น 6 ขั้นตอน วัยทารก วัยเด็กเล็ก วัยเข้าโรงเรียน วัยก่อนวัยรุ่น วัยรุ่นตอนต้น และวัยรุ่นตอนปลาย สำหรับขั้นพัฒนาการที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยมีดังนี้คือ

วัยเด็กเล็ก (Childhood) เป็นระยะที่เด็กได้พัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวและทักษะทางภาษา ซึ่งจะช่วยให้เด็กปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้อย่างอิสระกว้างขวางมากขึ้น เด็กจะเรียนรู้ถึงทิศทางของวัฒนธรรมที่มีส่วนร่วมอยู่เมื่อมีวุฒิภาวะพอที่จะใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ เด็กจะเรียนรู้วิถีปฏิบัติกับบุคคลอื่นเพื่อทำให้ตนเองรู้สึกมั่นคงปลอดภัย เริ่มรู้สึกถึงสิ่งที่ทำให้วิตกกังวลและสามารถจัดการความวิตกกังวลนั้นได้

วัยเข้าโรงเรียน (Juvenile Era) ระยะนี้เด็กเริ่มรู้จักตนเองและเข้าใจสิ่งที่ตนเองเห็นแตกต่างจากคนอื่น เริ่มมีเอกลักษณ์ของตนเอง โดยเฉพาะเมื่อเข้าโรงเรียนเด็กจะมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน เป็นผู้ใหญ่ พฤติกรรมการวิเคราะห์ตนเอง การแข่งขันชิงดีชิงเด่น และการประนีประนอมเริ่มปรากฏให้เห็น เด็กจะรู้จักสถานะและความเป็นตัวคนจากความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมที่เขามีส่วนร่วมอยู่ (Dinkmeyer, 1963 : 150 - 151)

งานตามขั้นพัฒนาการของฮาร์วิกเฮอ์ทส์ (Havighurst's Development)

ฮาร์วิกเฮอ์ทส์ (Havighurst) แบ่งงานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางสังคมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยดังนี้

1. เด็กสามารถสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความเป็นจริงทางสังคมและทางกายภาพ
2. เด็กเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ทางอารมณ์ของตนเองกับพ่อแม่และบุคคลอื่น
3. เด็กเรียนรู้ที่จะแยกแยะความถูกต้อง พัฒนาความรู้สึกผิดชอบชั่วดี (Dinkmeyer, 1963 : 161)

พัฒนาการทางสังคมเป็นพัฒนาการที่มีความสำคัญต่อบุคคล เพราะบุคคลต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การศึกษาถึงพัฒนาการทางสังคมจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมทางสังคมสำหรับเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมให้เด็กเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเองในฐานะสมาชิกของสังคม เป็นการเตรียมตัวเด็กเพื่อเข้าสู่สังคมอันจะก่อให้เกิดพัฒนาการทางสังคมที่เหมาะสมต่อไป

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย

กีเซล และอีลิก (Gesell and Iig. 1964 : 354 - 355) กล่าวถึงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 4 - 6 ปี ไว้ดังนี้

อายุ 4 ปี เด็กจะร่วมมือกันเล่นกับเพื่อนสนิท สนทนากับเพื่อน มีการเล่นแบบจินตนาการ แต่มีพฤติกรรมที่แสดงถึงการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางคือ กีดกันเพื่อน หูดไม่มีสาระ ได้เถียงทะเลาะวิวาท เป็นต้น ขณะเดียวกันจะสนใจเพื่อนวัยเดียวกับตนเองมากกว่าสนใจผู้ใหญ่ มีเพื่อนสนิทที่เป็นเพศเดียวกัน และดูแลเด็กที่อายุน้อยกว่าหรือเด็กที่อายุน้อยกว่า

อายุ 5 ปี เด็กจะเล่นกับเพื่อนได้ดี โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีขนาดเล็ก ไม่ยืนกรานที่จะเล่นตามวิธีที่ตนชอบ และไม่วิตกกังวลเกี่ยวกับพฤติกรรมของคนอื่น ชอบเล่นกับเพื่อนวัยเดียวกัน ในการเล่นกันเองที่ไม่มีคนดูแล เด็กบางคนจะมีพฤติกรรมเกเรมาก ทำตัวเป็นนาย และร้องไห้มาก แต่ก็พร้อมที่จะหยุดได้ง่าย เล่นกับเด็กภายนอกบ้านมากขึ้น และมีความสัมพันธ์กันคล้ายในบ้าน

อายุ 6 ปี เด็กสนใจที่จะคบเพื่อน มีเพื่อน อยู่กับเพื่อน และใช้คำว่า "เพื่อนที่โรงเรียน" หรือ "เพื่อนเล่น" อยู่กับเพื่อนได้นาน แต่การเล่นถ้าไม่มีคนดูแลจะเล่นได้ไม่นาน อาจทะเลาะกัน ตีกัน และต่างฝ่ายจะไม่ยอมกัน มีพฤติกรรมการเล่าเรื่องที่ไม่มีสาระมาก มักจะทำตัวเป็นคนเด่นและเป็นนายในหมู่เพื่อน บางคนจะไม่ยอมให้เด็กคนที่สามมาเล่นด้วย โดยมักจะถามว่า "เธอจะเล่นกับคนนั้นหรือคนนี้ ฉันจะไม่เล่นกับเธอ" ไม่ชอบแพ้ในการเล่น และถ้าจำเป็นก็จะโกงเพื่อที่จะให้ตัวเองชนะและมักคิดว่าเพื่อนเล่นโกงหรือทำไม่ถูกต้อง

สำหรับ พาร์เทน (Parten) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นทางสังคมของเด็กปฐมวัย โดยการสังเกตพฤติกรรมการเล่นของเด็กอายุ 2 - 4 ปี เป็นเวลา 11 เดือน พบว่าพฤติกรรมการเล่นทางสังคมของเด็กมี 6 แบบคือ

1. การไม่เข้าร่วมเล่นกับคนอื่น (Unoccupied Behavior) เด็กจะไม่เข้าไปเล่นกับคนอื่น แต่จะเฝ้าดูสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวหรือเล่นกับตัวเอง

2. การเล่นคนเดียว (Solitary Play) เด็กจะเล่นคนเดียว ไม่พูดกับเด็กอื่น ความสนใจอยู่ที่กิจกรรมของตนเอง

3. พฤติกรรมการเฝ้าดู (Onlooker Behavior) เด็กจะใช้เวลาทั้งหมดเฝ้าดูคนอื่นเล่น จะพูดกับเด็กที่กำลังเล่นอยู่ ถามคำถามหรือให้ข้อเสนอแนะ แต่ไม่เข้าไปเล่นด้วย

4. การเล่นแบบคู่ขนาน (Parallel Play) เด็กจะเล่นของเล่นด้วยกันกับเด็กอื่น แต่ต่างคนต่างเล่น ไม่เล่นด้วยกัน เด็กจะเลือกเฉพาะของเล่นที่ตนสนใจและไม่พยายามที่จะมีอิทธิพลต่อเด็กที่อยู่ใกล้

5. การเล่นกับเพื่อน (Associative Play) เด็กเล่นด้วยกัน ขอยืมของเล่นกัน พยายามที่จะควบคุมเด็กอื่นในการเข้ากลุ่มหรือออกจากกลุ่ม บางครั้งความต้องการส่วนตัวจะไม่ตรงกับความต้องการของกลุ่ม

6. การร่วมมือกันเล่นหรือการเล่นร่วมกัน (Cooperative or Organized Applementary) เด็กจะเข้าร่วมเล่นกับกลุ่มโดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน เช่น แข่งขันกันเล่นเกม ช่วยกันสร้างของเล่น การควบคุมกลุ่มขึ้นอยู่กับเด็กหนึ่งหรือสองคนที่เป็นผู้นำ มีการแบ่งงานให้แก่สมาชิกเพื่อร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่ม (Medinnus and Johnson. 1969 : 400 - 405)

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น บางรูปแบบมีรากฐานมาจากพฤติกรรมในวัยทารก และบางพฤติกรรมเพิ่งจะเกิดขึ้นในช่วงปฐมวัย ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ใหม่ที่เด็กได้รับ เช่น การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนภายนอกบ้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 222) เฮิร์ลลอค (Hurlock. 1978 : 238) กล่าวว่าพฤติกรรมทางสังคมเริ่มพัฒนาในวัยเด็กตอนต้น และได้จำแนกรูปแบบของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยนี้ออกเป็น 2 ประเภท คือ พฤติกรรมที่เข้ากับสังคม และพฤติกรรมที่ไม่เข้ากับสังคม

1. พฤติกรรมที่เข้ากับสังคม (Social Behavior Pattern) ประกอบด้วย พฤติกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 การร่วมมือ (Cooperation) เด็กจะเริ่มให้ความร่วมมือในการเล่นหรือการทำงานกับผู้อื่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เด็กยังมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันมากเท่าใดก็ยิ่งเรียนรู้ถึงวิธีการร่วมมือกับคนอื่นมากขึ้นเท่านั้น

1.2 การแข่งขัน (Rivalry) การแข่งขันเป็นสิ่งกระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรมให้ดีที่สุด เป็นส่วนหนึ่งของลักษณะทางสังคมของเด็กวัยนี้ ถ้าเด็กแสดงออกในรูปของการทะเลาะวิวาทและการโอ้อวดก็จะนำไปสู่ลักษณะสังคมที่เป็นปัญหา การแข่งขันเป็นลักษณะของการต่อสู้ดิ้นรนในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีกว่า หรือดีเท่ากับคนอื่นโดยปราศจากการขัดแย้งโดยตรง

1.3 การมีใจคอกว้างขวาง (Generosity) โดยปกติแล้วเด็กยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและเรียกร้องสิ่งที่เขาต้องการอยู่แล้ว แต่เมื่อเด็กมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้นก็จะแสดงพฤติกรรม การมีใจคอกว้างขวางเพิ่มมากขึ้น โดยการแสดงความเต็มใจที่จะแบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น

1.4 ความต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม (Desire for Social Approval) เมื่อเด็กมีความต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม จะทำให้เด็กมีพฤติกรรมตามความคาดหวังของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการเป็นที่ยอมรับของผู้ใหญ่จะเกิดขึ้นก่อนความต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน

1.5 การยอมตาม (Conformity) เด็กเรียนรู้วิธีการที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกในกลุ่มโดยการเลียนแบบหรือรับพฤติกรรมให้ผิดแปลกไปจากกลุ่มน้อยที่สุด

1.6 ความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) เด็กจะแสดงออกโดยการปลอบโยนหรือช่วยเหลือเมื่อผู้อื่นเป็นทุกข์ เด็กจะสามารถแสดงความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่นเมื่ออยู่ในสภาพการณ์ที่คล้ายคลึงกับผู้อื่นมาก่อน ดังนั้นเมื่อเด็กยังโตขึ้นมีประสบการณ์มากขึ้นก็จะสามารถแสดงพฤติกรรมเห็นอกเห็นใจได้หลายสถานการณ์มากขึ้น

1.7 การเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Empathy) เป็นความสามารถที่เด็กจะนำตนเองเข้าไปแทนที่ในประสบการณ์ของผู้อื่น เด็กจะพัฒนาความสามารถนี้ได้ก็ต่อเมื่อเกิดความเข้าใจการแสดงออกทางสีหน้าและคำพูดของผู้อื่น

1.8 การพึ่งคนอื่น (Dependency) เด็กแสดงพฤติกรรมนี้เพื่อต้องการความช่วยเหลือ ความสนใจ ความรัก และการยอมรับจากผู้อื่น ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้เด็กมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ เด็กที่มีอิสระต่อตนเองจะขาดแรงกระตุ้นนี้ การทำโทษทางกายมีแนวโน้มที่จะขับให้เด็กออกจากสิ่งแวดล้อม และสร้างความรู้สึกที่พึ่งพาผู้อื่นมากขึ้น และในทางตรงกันข้ามเด็กที่ได้รับการกระตุ้นให้กระทำผิดด้วยตนเอง จะมีบุคลิกที่มีเสน่ห์ น่าสนใจมากกว่าเด็กที่ถูกผู้ใหญ่บังคับและเข้ามาวุ่นวาย

1.9 ความเป็นเพื่อน (Friendliness) เด็กจะแสดงพฤติกรรมนี้เมื่อต้องการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น หรือทำให้ผู้อื่น และต้องการแสดงความรักต่อผู้อื่น ความเป็นเพื่อนในวัยเด็กเล็กได้รับอิทธิพลมาจากอายุ สติปัญญา ความคุ้นเคย ความสนใจคล้ายคลึงกัน และจากความร่วมมือในระยะแรกที่เด็กเข้ากลุ่ม เด็กจะแสดงออกโดยการยิ้ม การยกยอ พูดเชื้อเชิญ และให้คำแนะนำในการเล่น

1.10 ความไม่เห็นแก่ตัว (Unselfishness) การที่เด็กช่วยเหลือแบ่งปันสิ่งของผู้อื่นถือเป็นการเรียนรู้ถึงจิตใจของผู้อื่นและทำเพื่อผู้อื่นมากกว่าที่จะคิดถึงแต่ความสนใจและความต้องการของตนเองเท่านั้น

1.11 การเลียนแบบ (Imitation) ถ้าเด็กมีการเลียนแบบบุคคลที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มและช่วยพัฒนานิสัยที่ทำให้กลุ่มยอมรับเด็กด้วย ชั้นแรกเด็กจะเลียนแบบการแสดงออกทางสีหน้า ต่อไปจะมีการเลียนแบบการแสดงออกท่าทาง การเคลื่อนไหว คำพูด และสุดท้ายเป็น การเลียนแบบพฤติกรรมทั้งหมด

1.12 ความผูกพัน (Attachment) พฤติกรรมที่มีพื้นฐานตั้งแต่สมัยทารก เนื่องจากเด็กได้รับความรัก ความผูกพันจากแม่อย่างอบอุ่น เมื่อเด็กโตขึ้นก็จะถ่ายโยงความรู้สึกนี้ไปสู่ผู้อื่น และเรียนรู้ที่จะสร้างมิตรภาพเมื่อย่างเข้าสู่วัยเด็กเล็ก

2. พฤติกรรมที่ไม่เข้ากับสังคม (Nonsocial Behavior Pattern) พฤติกรรมที่ไม่เข้ากับสังคมนี้มีความสำคัญในการที่จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้และปรับพฤติกรรมตนเองเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งมีดังต่อไปนี้

2.1 การปฏิเสธคัดค้าน (Negatism) เป็นการต้านทานหรือขัดขวางเพื่อจะผลักดันพฤติกรรมของผู้อื่นไปในแนวทางที่ตนต้องการ ระยะนี้เด็กจะแสดงออกโดยการใช้ท่าทาง แต่จะเปลี่ยนเป็นใช้วาจาเมื่อทักษะการใช้ภาษาได้พัฒนาขึ้น เด็กที่มีการปรับตัวดีจะแสดงการต่อต้านอย่างตรงไปตรงมา แต่เด็กที่มีการปรับตัวไม่ดีอาจจะแสดงออกอย่างรุนแรง เช่น ร้องกรี๊ด ร้องไห้ พร้อมทั้งเลือกถ่มตัวเองกับพื้น สถานการณ์ที่จะทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมต่อต้านก็คือ เด็กถูกรบกวนบ่อยโดยไม่จำเป็น ถูกทอดทิ้ง ถูกคาดหวังในสิ่งที่ตรงข้ามกับความต้องการ และถูกขู่บังคับให้กระทำในสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการนุ่มนวลหรือรุนแรงก็ตาม

2.2 ความก้าวร้าว (Aggression) เป็นการแสดงออกถึงความเกลียดชังโดยที่ไม่ได้เกิดจากการขู่เหย้าของผู้อื่น ซึ่งอาจจะแสดงออกทั้งท่าทางและวาจา เด็กอายุ 2 - 4 ปี จะแสดงความก้าวร้าวบ่อยและจะลดลงไปตามอายุ ความก้าวร้าวทางกายจะลดลง แต่ความก้าวร้าวทางคำพูดจะเพิ่มขึ้น

2.3 การทะเลาะวิวาท (Quarreling) จะแสดงออกเมื่อเกิดการโต้เถียง โกรธเคืองกัน ซึ่งต่างจากความก้าวร้าวคือ จะเกิดกับคน 2 คนขึ้นไป แต่ความก้าวร้าวเป็นการกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง คนที่เกี่ยวข้องกันในการทะเลาะวิวาททำเพื่อป้องกันตนเอง แต่ความก้าวร้าวเป็นการรุกรานคนอื่น บางครั้งการทะเลาะวิวาทก็มีสาเหตุจากความก้าวร้าวและเกิดได้โดยใช้ทั้งกำลังกายและวาจา เด็กชายทุกระดับอายุมีการทะเลาะวิวาทกันมากกว่าเด็กหญิง เด็กที่มีการติดต่อพูดคุยกับผู้อื่นมาก มีการปะทะสัมพันธ์กับผู้อื่นมา ก็จะมีการทะเลาะวิวาทมากขึ้นด้วย

2.4 การล้อเลียนและข่มขู่ (Teasing and Bullying) การล้อเลียนเป็นการรุกรานผู้อื่นทางวาจา ขณะที่การข่มขู่เป็นการรุกรานผู้อื่นทางกาย ผู้รุกรานเฝ้ามองความไม่สบายใจของผู้อื่นอย่างพึงพอใจ

2.5 การมีอำนาจเหนือคนอื่น (Ascendance) เด็กจะแสดงพฤติกรรมมีอำนาจเหนือบุคคลอื่น ถ้าเด็กกระทำได้สำเร็จจะทำให้เด็กมีลักษณะเป็นผู้นำ แต่ถ้าทำไม่สำเร็จก็จะถูกกลุ่มปฏิเสธ

2.6 การยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentrism) เด็กเกือบทุกคนมีลักษณะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง คือ มักจะคิดและพูดถึงแต่ตนเองเท่านั้น พฤติกรรมลดลง คงอยู่ หรือเพิ่มมากขึ้น อยู่ที่เด็กจะตระหนักหรือไม่ว่าการมีพฤติกรรมเช่นนั้นทำให้ตนเองไม่เป็นที่น่าสนใจ

2.7 ความอคติลำเอียง (Prejudice) พฤติกรรมนี้เริ่มเกิดขึ้นในวัยเด็กเล็ก เมื่อเด็กสามารถเห็นและเข้าใจถึงความแตกต่างของตนเองและผู้อื่น และเห็นความแตกต่างทางสังคมที่ทำให้บุคคลเกิดความรำคาญ เด็กมักจะมีอคติหรือความลำเอียงต่อบุคคลอื่นไปในทางลบ

2.8 การแบ่งเพศ (Sex Antagonism) เด็กเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างเพศหญิงและเพศชาย พร้อมกับเรียนรู้บทบาทและทัศนคติที่เหมาะสมกับเพศของตนเอง เมื่ออยู่ในกลุ่มเด็กชายมักจะหลีกเลี่ยงการมีความสัมพันธ์กับเด็กหญิง หรือไม่เล่นร่วมกับเด็กหญิง และมีความรู้สึกว่าเป็นผู้ชายอยู่เหนือความเป็นหญิง (Hurlock. 1978 : 238 - 239)

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่าเด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งการเรียนรู้ในการเข้าสังคม การที่เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในวัยเริ่มแรก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการทางสังคมของเด็กวัยนี้ อันจะเป็นรากฐานของพัฒนาการด้านต่าง ๆ ในขั้นต่อไป แต่ขณะเดียวกันทฤษฎีของ เพียเจต์ (Piaget) ได้กล่าวว่าเด็กอายุระหว่าง 2 - 7 ปี มีความคิดแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลางอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งมีผลต่อการปรับตัวและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กปฐมวัย

ความหมายของการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง

ฟลาวเวลล์ (Flavell. 1963 : 60) กล่าวถึงการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางว่าเป็นการมองโลกจากด้านเดียว โดยไม่ใส่ใจที่จะมองหรือรับรู้ด้านอื่น เด็กจะรับ (Assimilate) การรับรู้ของคนอื่นมาเป็นการรับรู้ของตนเอง ถึงแม้จะไม่ได้อยู่ในตำแหน่งเดียวกับคนก็ตาม ซึ่งทำให้ขอบข่ายของการรับรู้ของเด็กแคบและไม่เป็นไปตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

ชานท์ซ (Shantz. 1975 : 6 - 10) กล่าวว่า การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางคือลักษณะที่เด็กไม่สามารถนำตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นทั้งในด้านการคิด การรับรู้ทางสายตา

ทางอารมณ์ และความรู้สึก เด็กจะยึดถืออยู่กับความคิดของตน ไม่เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างตนเองกับผู้อื่นทำให้เด็กมีลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานเป็นกลุ่มและพัฒนาการทางสังคมของเด็ก

รูบิน (Hurlock. 1978 : 546 -548 ; citing Rubin. 1972) อธิบายถึงการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางว่าเป็นลักษณะที่เด็กนึกถึงตนเองมากกว่าผู้อื่น ผูกพันอยู่กับตนเอง รับรู้เฉพาะสิ่งที่ตนสนใจ ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางแห่งความคิด ถือว่าสิ่งที่ตนคิดหรือทำดีกว่าผู้อื่น ลักษณะดังกล่าวจะทำให้เด็กแสดงออกในรูปของความดื้อรั้น พุดถึงเรื่องของตนเองมากกว่าเรื่องผู้อื่น พุดโอ้อวด คิดและทำตามความพอใจของตนเอง ต้องการให้ผู้อื่นสรรเสริญ คุกคามความสามารถของผู้อื่น ไม่ให้ความร่วมมือ

ประจักษ์ คำจิม (2526 : 206) กล่าวว่า การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางเป็นแบบการคิดของเด็กในขั้นก่อนปฏิบัติการ ซึ่งทำให้ยากต่อการมองเห็นแง่คิดในด้านอื่นนอกจากแง่คิดของตนเอง เด็กไม่สามารถวางตัวเองในตำแหน่งของผู้อื่นได้ และไม่เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างการมองของตนเองและของผู้อื่น

ดวงเดือน ศาสตร์ภักดิ์ (2522 : 26 - 27) กล่าวว่า การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางเป็นลักษณะที่เด็กไม่สามารถเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างความคิด และการกระทำของตนเองกับผู้อื่นได้ การคิดแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลางจะลดน้อยลงเมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

จากความหมายดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กเป็นลักษณะที่สำคัญ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำของเด็ก ทำให้เด็กไม่สามารถนำตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นได้ ทั้งในด้านการรับรู้ทางสายตา ด้านอารมณ์ ความรู้สึก และด้านการคิด การสื่อความหมาย พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกมาจึงขึ้นอยู่กับ การรับรู้ของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ไม่คำนึงถึงการรับรู้ของผู้อื่น ทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวและยังเป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็กอีกด้วย

แอลไคน์ (Elkind. 1967 : 1024 - 1033) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีของเพียเจท์ (Piaget) ได้กล่าวถึงการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กในทุกขั้นของพัฒนาการทางสติปัญญาไว้ดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Operation) ตั้งแต่แรกเกิดถึง 2 ขวบ เป็นขั้นที่เด็กรู้จักใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ การรับรู้ของเด็กวัยนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะเวลาที่เห็นวัตถุเท่านั้น ถ้ามองไม่เห็นวัตถุเด็กจะรับรู้ว่ามีวัตถุอยู่ในโลกนี้ การคิดแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กวัยนี้คือ เด็กสามารถจินตนาการเฉพาะภาพที่ปรากฏแก่สายตาเท่านั้น แต่เมื่อพัฒนาการทางสติปัญญาเพิ่มขึ้น เด็กอาจรับรู้ถึงแม้จะมองไม่เห็นวัตถุแต่ก็มีได้หมายความว่าวัตถุนั้นไม่มีในโลก สืบเนื่องจากการที่เด็กค้นหาวัตถุที่หายไปจากสายตา แสดงว่าเด็กมีจินตนาการถึงภาพของวัตถุที่มองไม่เห็นเกิดขึ้นในสมองแล้ว

ขั้นที่ 2 ขั้นการคิดก่อนปฏิบัติการ (Pre - Operational) อยู่ในช่วงอายุ 2 - 7 ปี เป็นขั้นที่เด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาและเข้าใจเครื่องหมาย ทำทางที่สื่อความหมาย เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น แต่อาศัยการรับรู้เป็นส่วนใหญ่ เด็กวัยนี้จะมีการใช้สัญลักษณ์ซึ่งเริ่มเข้ามามีบทบาทต่อพัฒนาการทางสติปัญญาเป็นอย่างมาก เนื่องจากการรับรู้ทางประสาทสัมผัสเพียงอย่างเดียวไม่สามารถจะเข้าใจสิ่งที่หายไปจากสายตาได้ จึงต้องมีภาพหรือสัญลักษณ์เข้ามาแทนที่ เด็กจะไม่สามารถคิดโดยนำตนเองเข้าไปอยู่ในตำแหน่งอื่นนอกจากตำแหน่งที่ตนเองเห็น ไม่สามารถจะรับความคิดของผู้อื่น แต่จะขยายความคิดของตนให้กับผู้อื่น และเมื่อตนเองรับรู้เกี่ยวกับโลกนี้อย่างไรก็คิดว่าผู้อื่นจะรับรู้เหมือนตนเอง

ขั้นที่ 3 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบรูปธรรม (Concrete Operation) อยู่ในช่วงอายุ 7 - 11 ปี เป็นขั้นที่เด็กมีความสามารถทางสติปัญญาเพิ่มขึ้น เช่น มีความสามารถในการจัดเรียงลำดับ (Seriation) การจัดประเภท (Classification) มีการปรับปรุงสั่งกับของการคิดหาเหตุผล (Causality) สั่งกับด้านมิติ (Space) สั่งกับด้านเวลา (Time) และสั่งกับของความเร็ว (Speed) มีความสามารถในการอนุรักษ์ปริมาณและแสดงเหตุผลเชิงตรรกเบื้องต้น ซึ่งเป็นการนำมาเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่มองเห็นสัมผัสได้ การคิดแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กวัยนี้คือ เด็กไม่สามารถที่จะแยกแยะความแตกต่างระหว่างของจริง และสมมติฐานที่ตั้งขึ้นได้

ขั้นที่ 4 ขั้นปฏิบัติการคิดแบบนามธรรม (Formal Operation) อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 11 - 15 ปี เป็นช่วงที่เด็กรู้จักคิดหาเหตุผล และเรียนรู้เกี่ยวกับนามธรรมได้ดีขึ้น สามารถตั้ง

สมมติฐานและแก้ปัญหาได้ การคิดหาเหตุผลแบบตรรกศาสตร์ (Logical Thinking) พัฒนาอย่างสมบูรณ์ เด็กวัยนี้จะมีความสามารถคิดเท่าผู้ใหญ่ มีความคิดเป็นของตนเองและเข้าใจความคิดของผู้อื่นด้วย

การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กปฐมวัยจะอยู่ในขั้นการคิดก่อนปฏิบัติการ (Pre - Operational) ซึ่งทำให้เด็กแสดงลักษณะการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางออกมาใน 3 ลักษณะคือ

1. การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านการคิดและการสื่อสาร (Cognitive and Communicative Egocentrism) คือการที่เด็กไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างความคิดของตนเองกับผู้อื่นได้ เด็กจะไม่คำนึงว่าผู้อื่นคิดอย่างไร คิดว่าผู้อื่นคิดเช่นเดียวกับตนเอง ซึ่งจะปรากฏใน 2 ลักษณะคือ

1.1 การแสดงบทบาท (Role - taking) เด็กที่มีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง จะไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้อื่น ไม่สามารถนำตนเองไปอยู่ในสถานการณ์ของผู้อื่น และมีความคิดในทัศนะที่แตกต่างไปจากผู้อื่น เพียเจต์ (Piaget) กล่าวว่า เด็กที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางคือเด็กที่ไม่มีความสามารถในการแสดงบทบาท

1.2 การสื่อสาร (Communicative) เด็กที่มีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางจะบรรยายโดยใช้ภาษาอภิปรายให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างสมบูรณ์ ลักษณะที่แสดงการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางจะออกในรูปของการใช้ภาษา เช่น เด็ก 2 คนอายุ 2 - 4 ขวบคุยกัน แต่ละคนไม่ฟังสิ่งที่อีกคนหนึ่งพูด แต่จะพูดกับตนเองหรือพูดเหมือนเราฟังถึงความคิดของตนเองออกมา เพราะเด็กคำนึงถึงแต่ความคิดและความรู้สึกของตนเองเท่านั้น (ประธม คำจิม. 2526 : 206 - 207 ; ศรีสุดา พิสิษฐ์ศักดิ์. 2527 : 6 - 7)

2. การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านอารมณ์และความรู้สึก (Affective Egocentrism) คือการที่เด็กไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างอารมณ์และความรู้สึกของตนเองกับผู้อื่นได้ เด็กจะคิดว่าคนอื่นมีความรู้สึกเหมือนตน และจะขาดความสามารถในการเอาใจเขามาใส่ใจเรา เช่น เด็ก 2 คน ได้รับฟองสบู่จากผู้ใหญ่ เด็กคนหนึ่งเล่นฟองสบู่อย่างสนุกสนานแต่อีกคนหนึ่งไม่เล่น และแสดงความไม่พอใจ ผู้ใหญ่จึงนำบอลลูนมาให้เล่นแทน

เด็กคนนั้นจะสนุกกับการเล่นบอลลูก เมื่อถามเด็กที่เล่นฟองสบู่ว่า "เพื่อนชอบเล่นอะไร" เด็กจะตอบว่า "ชอบเล่นฟองสบู่" เพราะเด็กไม่สามารถใส่ใจในความรู้สึกของเพื่อน คิดว่าเพื่อนชอบเล่นฟองสบู่เหมือนกับที่ตนชอบ (Smith. 1977 : 87)

3. การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านการมองเห็นตำแหน่งของวัตถุ (Visual and Spatial Egocentrism) คือ การที่เด็กไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ตนเองเห็นกับสิ่งที่ผู้อื่นมองเห็นเด็กได้รับ (Assimilate) การรับรู้ทางสายตาของผู้เฒ่าผ่านการรับรู้ทางสายตาของตนเอง และคิดว่าการรับรู้ของตนเองเป็นกฎ เปลี่ยนแปลงไม่ได้ เด็กจะคิดแน่นอนอยู่เฉพาะสิ่งที่ตนเองเห็น ผู้อื่นจะต้องเห็นในสิ่งเดียวกับที่ตนเองเห็น แม้ว่าจะอยู่ในตำแหน่งที่แตกต่างกัน เช่น เด็กจะรับรู้มิติของซ้าย - ขวา หน้า - หลัง ของคนที่นั่งอยู่ตรงข้ามไม่ได้และไม่สนใจว่าวัตถุชิ้นเดียวกันจะปรากฏแก่สายตาของผู้มองได้หลายลักษณะขึ้นอยู่กับตำแหน่งของผู้มองวัตถุชิ้น (ศรีสุภา พิสิษฐ์ศักดิ์. 2527 : 7)

การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กปฐมวัย ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการมองเห็นตำแหน่งของวัตถุ ด้านอารมณ์ ความรู้สึก และด้านการคิดการสื่อความหมายนั้น แม้ว่าจะเป็นธรรมชาติของเด็กที่เกิดขึ้นและจะลดลงเมื่ออายุประมาณ 7 ปีก็ตาม แต่ลักษณะดังกล่าว พอร์ด (Ford. 1979 : 1171) ยืนยันว่าจะคงอยู่อย่างถาวรในบางสถานการณ์สำหรับบุคคลบางคน นอกจากนี้การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กยังเป็นครุฑหนึ่งซึ่งถึงสภาพพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและสามารถใช้อธิบายพฤติกรรมที่แสดงถึงพัฒนาการทางสังคมของเด็กอีกด้วย

การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางสามารถคลายลงหรือลดน้อยลงด้วยสาเหตุ 4 ประการคือ

1. วุฒิภาวะ (Maturity) ส่วนสำคัญของวุฒิภาวะที่มีต่อพัฒนาการทางด้านความคิดจะอยู่ที่การเจริญเติบโตของระบบประสาทและพัฒนาการของระบบต่อมไร้ท่อ

2. ประสบการณ์ทางกาย (Physical Experience) เด็กต้องมีประสบการณ์ในการกระทำต่อวัตถุและสิ่งเร้าต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมซึ่งจะเกิดขบวนการรับ (Assimilate) และขบวนการปรับให้เหมาะสม (Accommodate)

3. ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) คือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างบุคคล

4. ความก้าวหน้าทั่ว ๆ ไปทางความสมดุลย์ (General Progression of Equilibrium) หมายถึงการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างวุฒิภาวะ ประสบการณ์ทางกาย และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งจะต้องอยู่ในสภาพที่เหมาะสม (ดวงเดือน ศาสตร์ภักดิ์. 2522 : 20 - 21)

ทั้ง 4 ประการข้างต้นมีผลต่อการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กปฐมวัย ดังนั้นการจัดประสบการณ์ทางสังคมให้เด็กมีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนจะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรม การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางลดน้อยลง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาด้านสังคมและด้านสติปัญญาอีกด้วย

พฤติกรรมที่แสดงถึงการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กปฐมวัย

มิลลาร์ (Millar) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมที่แสดงถึงการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางที่มีผลต่อขั้นการเล่นทางสังคมว่า การเล่นในระยะแรกเป็นการเล่นแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง จากนั้นจึงพัฒนาการเล่นทางสังคมตามขั้นตอนดังนี้

1. การเล่นแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric Play) เป็นการเล่นขั้นแรกของเด็ก ลักษณะการเล่นในขั้นนี้คือ เด็กจะเล่นหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำพังเพียงคนเดียว ไม่สนใจคนอื่น แม้ว่าจะชอบนั่งเล่นใกล้ ๆ ผู้อื่น แต่เด็กจะแสดงความสนใจต่อวัตถุของเล่นหรือกิจกรรมที่ทำอยู่มากกว่าจะให้ความสนใจผู้อื่น และเด็กจะเล่นในสิ่งที่มาจากความคิดคำนึงของตนเท่านั้น
2. การเล่นข้างเคียง (Parallel Play) เป็นขั้นการเล่นในระยะที่สอง เด็กจะมีลักษณะการเล่นโดยรวมกลุ่มกับเด็กวัยเดียวกัน แต่ไม่มีการสื่อสารติดต่อกันในระหว่างกลุ่ม เด็กแต่ละคนจะสนใจในเรื่องของตน แม้ว่าบางครั้งของเล่นที่เล่นนั้นจะเป็นของเล่นประเภทเดียวกันในขั้นการเล่นนี้อาจมีเด็กบางคนที่เปลี่ยนไปเล่นในลักษณะการเฝ้ามองดู (Onlooker Play) คือเฝ้ามองสังเกต และเรียนรู้การเล่นของผู้อื่น
3. การเล่นเริ่มรวมกลุ่ม (Associative Play) ในขั้นนี้เด็กเริ่มจับกลุ่มเล่นเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่จะไม่รวมกลุ่มกันนาน เปลี่ยนกลุ่มบ่อย และแต่ละคนจะเล่นในสิ่งที่ตนสนใจ โดยไม่สนใจว่าเพื่อนคนอื่นต้องการเล่นเหมือนหรือต่างกันจากตน

4. การเล่นรวมกลุ่ม (True Social - Group Play) เกิดเมื่อเด็กมีการสร้างความสัมพันธ์ได้ดีขึ้น รู้จักการให้ความร่วมมือระหว่างการทำกิจกรรมเมื่อเด็กรวมกลุ่มกันเขาจะพยายามที่จะเข้าใจความคิดและความต้องการของเพื่อนในกลุ่ม ดังนั้นเด็กในวัยนี้จึงเริ่มเล่นเกมที่มีกติกาง่าย ๆ ได้ และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการเล่นด้วย (Lundsteen and Tarrow. 1981 : 352 - 357 ; citing Millar. 1968)

นอกจากพฤติกรรมที่แสดงถึงการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางซึ่งมีผลต่อขั้นตอนการเล่นทางสังคมแล้ว เด็กปฐมวัยยังแสดงพฤติกรรมการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางเกี่ยวกับการสื่อสาร ชัยพร อรรถไพฑูริ (2525 : 333) กล่าวว่า การใช้ภาษาของเด็กจำนวนได้เป็น 2 ประเภทคือ การพูดโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric Speech) และการพูดทางสังคม (Socialized Speech) เด็กจะพูดเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ไม่พยายามที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือคำนึงถึงความคิดเห็นของคนอื่น และพบว่าเด็กเข้าร่วมกลุ่มกับเด็กที่โตกว่าหรือมีพัฒนาการเร็วกว่า จะเกิดปัญหาในการติดต่อสื่อสาร เด็กจึงค่อย ๆ ลดการพูดแบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลางแล้วหันไปใช้การพูดทางสังคมมากขึ้น

สำหรับ ประดิษฐ์ อปรมัย (2525 : 28 - 29) ได้จำแนกพฤติกรรมทั่ว ๆ ไปที่เด็กปฐมวัยแสดงออกถึงการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางไว้ดังนี้คือ

1. เล่าเรื่องของตนให้เพื่อนฟังในลักษณะคุยกัน แต่ต่างกันเล่าเรื่องที่ตนเองต้องการเล่าคนละประโยค โดยไม่สนใจว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะเล่าเรื่องอะไรและเล่าอย่างไร
2. คุยโอ้อวดว่าตนเป็นคนเก่งที่สุด ดีที่สุด แข็งแรงที่สุด ฯลฯ
3. พยายามเป็นผู้ชนะในทุกวิถีทางทั้งด้วยคำพูดและการกระทำ
4. บอกความเท่า ไม่เท่า ของน้ำหนักหรือปริมาตรจากการรับรู้ของตนมากกว่าจะคิดถึงหลักความจริง
5. ตัดสินใจว่าคนใดคนหนึ่งดีจากการรับรู้ที่ผู้ที่ให้ของแก่ตนหรือแสดงความใจดีกับตน โดยไม่สนใจเจตนาที่แท้จริง หรือผลเสียอื่นที่อาจเกิดขึ้น
6. ต้องการให้คนอื่นเล่นตามวิธีหรือความต้องการของตน โดยไม่สนใจว่าคนอื่นมีวิธีและความต้องการการเล่นที่ต่างออกไป และถ้าคนอื่นไม่ยอมทำตามก็จะไม่มีการประนีประนอมสักจะทะเลาะกันเพื่อเอาชนะ

7. พยายามจะเอาชนะพ่อแม่เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ เพราะถือว่าเมื่อพ่อแม่รักตนก็ควรจะต้องตามใจตน

8. ทำในสิ่งตรงกันข้ามกับที่พ่อแม่บอกให้ทำ เพื่อคว้าระหว่างพ่อแม่กับตนใครจะมีอำนาจมากกว่ากัน หรือเมื่อยังห้ามจะยิ่งทำ

9. เห็นว่าการกระทำหรือผลงานของตนเป็นสิ่งที่ดีที่สุดใน

จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมที่แสดงถึงการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็ก มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางสังคม เด็กที่มีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางจะแสดงพฤติกรรมออกมาโดยไม่คำนึงถึงผู้อื่น จากลักษณะการรับรู้ของผู้อื่น สนใจแต่ตนเองไม่ว่าจะเป็นการเล่น การทำงานหรือการสื่อสาร ซึ่งมีผลกระทบต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็ก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กปฐมวัย

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟิชเบิน เลวิส และคีฟเฟอร์ (Fishbein, Lewis and Keiffer. 1972 : 21 - 23) ศึกษาเกี่ยวกับการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ด้านการมองเห็นตำแหน่งของวัตถุของเด็ก อายุ 3 ปี 5 เดือน ถึง 9 ปี 5 เดือน จำนวน 120 คน โดยให้เด็กเลือกภาพที่แสดงการรับรู้ของผู้อื่นในตำแหน่งที่ต่างจากตัวเอง โดยจัดรูปในตำแหน่งต่างกันจากของเล่นจำนวนตั้งแต่ 1 ชิ้น จนถึง 3 ชิ้น และให้เลือกภาพตั้งแต่ 4 ภาพถึง 8 ภาพ ผลการทดลองปรากฏว่าจำนวนภาพและของเล่นยิ่งมีมากขึ้น การรับรู้ในสิ่งที่ผู้อื่นมองเห็นก็จะยิ่งยากขึ้น และการรับรู้ในสิ่งที่ผู้อื่นมองเห็นไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ

คอย และคนอื่น ๆ (Coie and others. 1973 : 167 - 177) ได้ทดสอบความสามารถด้านการมองเห็นตำแหน่งของวัตถุของเด็กอนุบาล เด็กประถมศึกษาปีที่ 2 และ 4 จำนวน 90 คน โดยใช้เครื่องมือวัดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางซึ่งคิดแปลงมาจากของเพียเจต์ ผลการทดสอบพบว่าเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จะมีความสามารถในการรับรู้ตำแหน่งซ้าย - ขวา ดีกว่าเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และเด็กอนุบาล

รูบิน และคนอื่น ๆ (ศรีสุภา พิสิษฐ์ศักดิ์, 2527 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Rubin and others, 1973) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางกับเพศ โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุเฉลี่ย 7.63 ปี จำนวน 132 คน โดยใช้แบบประเมินในทัศนคติฟอรัมของโกลด์สมิท และแบนท์เลอร์ (Form A of Goldsmith and Bentler Concept Assessment Kit) พบว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างเพศเกี่ยวกับการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ด้านการมองเห็นตำแหน่งของวัตถุ

เคอร์เดค และรอกกอน (วัฒนา บุญฤทธิ, 2531 : 21 - 22 ; อ้างอิงมาจาก Kurdek and Rodgon, 1973) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการรับรู้ทางสายตาทางการคิดทางอารมณ์และความรู้สึกของเด็กกับกลุ่มตัวอย่างที่เรียนอยู่ในชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 167 คน โดยจำแนกการรับรู้เป็น 3 ลักษณะคือ การรับรู้ทางสายตา ทางการคิดและทางอารมณ์และความรู้สึก โดยใช้แบบทดสอบของฟิชเบิน (Fishbein) ฟลาวเวลล์ (Flavell) และบอร์ค (Borke) ผลการศึกษาพบว่าเด็กที่มีอายุมากจะมีความสามารถในการรับรู้ทางสายตาทางการคิด ทางอารมณ์ และความรู้สึกสูงกว่าเด็กที่มีอายุน้อย และเด็กชายมีความสามารถทั้ง 3 ด้านสูงกว่าเด็กหญิง

ฮอย (Hoy, 1975 : 392) ศึกษาเกี่ยวกับการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กอายุ 6, 8 และ 10 ปี โดยใช้เครื่องมือเป็นรูปทรงเรขาคณิตรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า สี่เหลี่ยมลูกบาศก์และสามเหลี่ยม โดยวางรูปทรงเรขาคณิตเหล่านี้เป็นซ้าย - ขวา หน้า - หลัง และให้กลุ่มตัวอย่างจินตนาการถึงการมองเห็นของผู้อื่นเมื่ออยู่ในตำแหน่งที่ต่างกัน โดยเลือกจากภาพถ่ายหรือสร้างจากแบบจำลองอีกชุดหนึ่ง ผลปรากฏว่าเด็กมีความสามารถเข้าใจการรับรู้ของผู้อื่นโดยเลือกจากภาพถ่ายได้ง่ายกว่าแบบจำลอง

บอร์ค (Borke, 1971 : 263 - 269) ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ของเด็กโดยใช้เครื่องมือวัดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ซึ่งคิดแปลงมาจากของเพียเจต์ถามถึงการรับรู้ในการมองเห็นวัตถุซึ่งแสดงถึงทิศทาง เช่น รถ เรือ บ้าน ลีดว่ ฯลฯ ในตำแหน่งที่ต่างกัน ผลปรากฏว่า เด็กที่มีอายุมากจะมีความสามารถในการจินตนาการถึงการมองเห็นของผู้อื่นได้ดีกว่าเด็กที่มีอายุน้อยและความสามารถนี้จะเพิ่มขึ้นตามลำดับอายุ

ซาลาทัส และฟลาวเวลล์ (Salatus and Flavell. 1976 : 130 - 109)

ได้ทดสอบการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านการมองเห็นตำแหน่งของวัตถุ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอนุบาลและเด็กชั้นประถมปีที่ 2 จำนวน 64 คน ที่มีเพศหญิงและเพศชายเท่ากัน โดยให้เลือกภาพจากการรับรู้ของตุ๊กตา 3 ตำแหน่ง ซึ่งผลการทดลองสอดคล้องกันผลของรูปร่างและคนอื่น ๆ คือเพศหญิงและเพศชายไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง

ฮิวส์ (Donoldson. 1978 : 22 - 24 ; citing Hughes. 1975)

ทำการทดลองกับเด็กอายุ 3 ปี 6 เดือน ถึง 5 ปี โดยใช้ไม้กระดาน 2 แผ่นประกบกันเป็นรูปกากบาท แบ่งพื้นที่ออกเป็น A, B, C และ D ผู้ทดลองนั่งที่จุด ๆ หนึ่ง ซึ่งเห็นพื้นที่เพียง 2 ส่วน และทำการทดลองนั่งอยู่ตรงข้าม โดยมีตุ๊กตาวางไว้ตรงปลายไม้กระดานด้านขวาของผู้ทดลอง แล้วให้เด็กซ่อนสิ่งของชิ้นหนึ่งเพื่อไม่ให้ตุ๊กตาดูเห็น ผลก็คือเด็กอายุน้อยที่สุดสามารถรับรู้ในสิ่งที่ซ่อนเห็นได้บ้าง และยิ่งอายุที่เพิ่มขึ้นก็จะมีความสามารถในการรับรู้สิ่งที่ซ่อนเห็นได้มากขึ้น

ลิเบิน (Liebert and Nelson. 1981 : 196 ; citing Liben. 1975)

ได้ศึกษาเกี่ยวกับการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางกับเด็กอายุ 3, 4, 5, 6 และ 7 ปี โดยให้เด็กบรรยายถึงกระดาษสีขาวที่ปรากฏแก่สายตาของตนเองและของผู้ทดลองเมื่อเด็กสวมแว่นตาสีเหลืองและผู้ทดลองไม่ได้สวมแว่นตา เมื่อเด็กไม่ได้สวมแว่นตาและผู้ทดลองสวมแว่นตาสีเขียวกับเมื่อเด็กสวมแว่นตาสีเหลือง และผู้ทดลองสวมแว่นตาสีเหลือง ปรากฏว่าเด็กอายุ 3 ปี ตอบได้ถูกต้องบางส่วน เด็กอายุ 4, 5, 6 และ 7 ปี จะประสบผลสำเร็จในการตอบปัญหาตามลำดับ

เพียเจท์ และอินเฮลเดอร์ (Cox. 1986 : 22 - 29 ; citing Piaget and

Inhelder. 1956) ศึกษาเกี่ยวกับการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กจำนวน 119 คน ซึ่งแบ่งออกเป็นเด็กอายุ 4 ถึง 6 ปี 6 เดือน 30 คน อายุ 6 ปี 6 เดือน ถึง 8 ปี 30 คน อายุ 8 ปี ถึง 9 ปี 6 เดือน 33 คน และอายุ 9 ปี 6 เดือน ถึง 12 ปี 26 คน โดยใช้เครื่องมือเป็นภูเขาจำลอง 3 ลูกที่มีลักษณะและขนาดแตกต่างกัน อยู่ในตำแหน่งที่ต่างกัน วางตุ๊กตาไม้เล็ก ๆ สูงประมาณ 3 ซม. ในตำแหน่งต่าง ๆ กันของภูเขา ให้เด็กอยู่ในตำแหน่งที่ตรงข้ามกับตุ๊กตา แล้วบอกให้เด็กจินตนาการการมองเห็นของตุ๊กตา ผลปรากฏว่าเด็กอายุ 2 - 7 ปี ไม่สามารถรับรู้ได้อย่างชัดเจนว่าผู้อื่นมองเห็นอะไรที่แตกต่างไปจากตนเอง เด็กอายุ 6 ปี จะเอาใจใส่ผู้อื่นบ้าง

มีการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ตนเห็นและผู้อื่นเห็น เด็กอายุ 7 ปี จะเริ่มเข้าใจการรับรู้ของผู้อื่นและ
ความสามารถในการรับรู้ และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นจะเพิ่มขึ้นตามอายุ

นอกจากนี้การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางยังมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก
ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของรูบิน และชไนเดอร์ (Rubin and Schneider. 1979 :
329 - 330) ที่พบว่า การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาค
การตัดสินใจด้านจริยธรรมและพฤติกรรมความช่วยเหลือ สำหรับ แวกซ์เลอร์ ยาร์โรว์
และสมิท (Waxler, Yarrow and Smith. 1977 : 87 - 88) พบว่า บุคคลที่สามารถเข้า
กับสังคมได้จะต้องมีพฤติกรรมอันพึงปรารถนาคือ มีระดับการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางต่ำและมี
พฤติกรรมความเห็นอกเห็นใจและการช่วยเหลือผู้อื่นสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัคเลย์
ซีเกล และ เนส (Buckley, Siegel and Ness. 1979 : 329 - 330) ที่พบว่า
การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางและพฤติกรรมความช่วยเหลือจะมีความสัมพันธ์กัน เด็กที่มีความเห็นอก
เห็นใจจะมีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อย และมีพฤติกรรมความช่วยเหลือมาก

งานวิจัยในประเทศ

กวนินทร์ ธรรมนุค (2522 : 67 - 68) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการคิด
แบบยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของเด็กที่มีความแตกต่างกันในด้านการอบรมเลี้ยงดูและการยอมรับ
ของกลุ่มเพื่อน กับเด็กอายุ 4 - 9 ปี จากงาน 100 คน โดยวัดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้าน
การจำแนกประเภท การมองวัตถุในพื้นที่และด้านจำนวน พร้อมทั้งใช้แบบสอบถามการยอมรับของ
เพื่อน ผลปรากฏว่าการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางมีผลต่อพฤติกรรมการเข้าสังคมของเด็ก เด็กที่
เพื่อนยอมรับจะมีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางแตกต่างกับเด็กที่เพื่อนไม่ยอมรับอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

ศรีสุดา พิสิษฐ์ศักดิ์ (2527 : 40 - 43) ศึกษาผลของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อ
การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านการมองเห็นตำแหน่งของวัตถุของเด็กอนุบาล กลุ่มตัวอย่างเป็น
เด็กที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี จำนวน 32 คน ได้มาโดยใช้เครื่องมือวัดการยึดตนเองเป็น
ศูนย์กลาง ซึ่งดัดแปลงมาจากของเพียเจท์ (Piaget) และของฮอย (Hoy) แล้วสุ่มเป็น

กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอย่างละ 16 คนเท่ากันจากนั้นให้กลุ่มทดลองจับคู่กับเด็กที่ไม่มี การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางจำนวน 16 คน มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกันในเวลา 1 สัปดาห์ โดยใช้ เครื่องมือชุดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมซึ่งดัดแปลงมาจากเครื่องมือวัดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของ สมิท และคนอื่น ๆ (Smith and others) ฮิวส์ (Hughes) ชานท์ซ และวัตสัน (Shantz and Watson) และบอร์ค (Borke) ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมช่วยให้ การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

วัฒนา บุญฤทธิ์ (2531 : 61) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้าน อารมณ์และความรู้สึกของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 5 - 6 ปี จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบวัด การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านอารมณ์และความรู้สึกของบอร์ค (Borke) ผลของการศึกษาพบว่า เด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนมาก มีการลด การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านอารมณ์และความรู้สึกมากกว่าเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของ โรงเรียนที่เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รักตวรรษ ศิริภาพร (2533 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสามารถในการรับรู้และเข้าใจ ทัศนะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับและไม่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเพื่อคลายการยึดตนเอง เป็นศูนย์กลาง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 65 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 34 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 31 คน โดยให้กลุ่มทดลองได้รับการจัดกิจกรรม สร้างสรรค์การเล่นตามมุมและกิจกรรมการเล่นเพื่อคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ส่วนกลุ่มควบคุม ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์และการเล่นตามมุมเท่านั้น ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเพื่อคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางมีความสามารถ ในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ไม่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเพื่อคลาย การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้สรุปได้ว่าการยึดตนเอง เป็นศูนย์กลางนั้นเมื่อผลต่อการแสดงพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก สภาพแวดล้อมและประสบการณ์

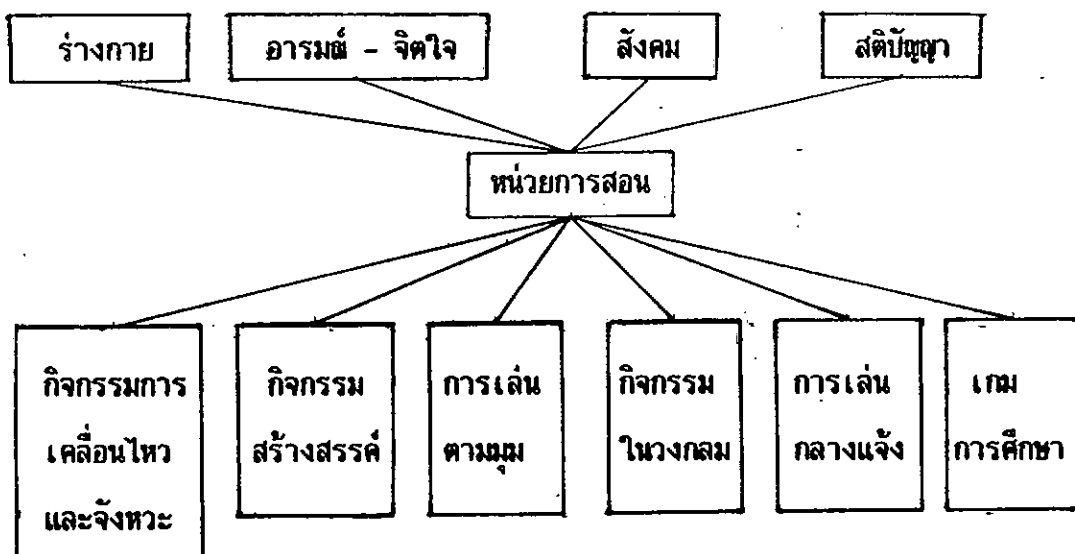
ทางสังคมที่เหมาะสมจะช่วยให้เด็กมีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางลดน้อยลง ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กสามารถกระทำได้โดยการจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนา ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาและสังคมแล้ว ยังเป็นการช่วยเหลือเด็กที่คาดว่าจะมีพฤติกรรมทางสังคมที่เป็นปัญหา ได้อีกด้วย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์และกิจกรรมในวงกลมสำหรับเด็กปฐมวัย

จุดมุ่งหมายและแนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย คือ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็ก ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยใช้แนวการจัดประสบการณ์หรือหลักสูตรซึ่งเป็นขอบข่ายที่ครูจะต้องจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย เป็นการปูพื้นฐานหรือพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ เช่น ทักษะการสังเกตโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 แนวการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นไม่ได้แบ่งเป็นรายวิชา แต่บูรณาการเป็นหน่วยการสอนและประมวลทักษะด้านต่าง ๆ ให้เด็กได้เรียนรู้ ซึ่งมีหลักที่สำคัญดังนี้คือ

1. ยึดเด็กเป็นหลัก เน้นในเรื่องที่เด็กสนใจและใกล้ตัวเด็ก เช่น สัตว์เลี้ยง บ้านของเรา โรงเรียนของเรา ฯลฯ และเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกทำกิจกรรมตามความสนใจของเด็ก ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมเดี่ยวหรือกิจกรรมกลุ่มก็ได้
2. สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของเด็ก และมีหลายกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้เลือกทำตามความสามารถและความสนใจ
3. เด็กเรียนรู้หลายทักษะจากกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง
4. มีรายการประสบการณ์และเนื้อหาที่สอดคล้องกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ซึ่งนำมาจัดในรูปของกิจกรรมให้กับเด็ก โดยผ่านหน่วยการสอนดังภาพประกอบต่อไปนี้

สำหรับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กจะออกมาในรูปของกิจกรรมประจำวัน ซึ่งเปิดโอกาสให้เด็กทำตามความสามารถของตนเอง มีหลายรูปแบบ เช่น การทดลอง การสาธิต การไปทัศนศึกษา และการศึกษด้วยตนเอง ฯลฯ ในแต่ละวันจะมีการจัดกิจกรรมหลักให้แก่เด็ก 6 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์ การเล่นตามมุม กิจกรรมในวงกลม การเล่นกลางแจ้ง และเกมการศึกษา แต่ละกิจกรรมมีจุดมุ่งหมายและแนวการดำเนินกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะกิจกรรมในวงกลม

กิจกรรมในวงกลม

กิจกรรมในวงกลมเป็นการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กทั้งชั้นมารวมกันเพื่อทำกิจกรรมเดียวกัน เช่น การฟังนิทาน การทดลอง ฯลฯ ซึ่งสัมพันธ์กับเนื้อหาของหน่วยสอนจุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมในวงกลมก็เพื่อพัฒนาทักษะทางสติปัญญาให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเนื้อหาของหน่วยสอน ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ฝึกความกล้าในการแสดงออก การมีระเบียบวินัย การรอคอยและการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม และเพื่อให้เกิดความอบอุ่นมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2531 : 27) โดยการนำเนื้อหาและรายการประสบการณ์จำแนกตามการจัดประสบการณ์บูรณาการและจัดออกมาเป็นรูปของกิจกรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ตามลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ โดยพยายามวาง

เนื้อเรื่องจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ไปยังสิ่งที่อยู่ไกลตัว และคำนึงถึงเทศกาลวันสำคัญ ฤดูกาลของพืชผัก ผลไม้และสัตว์เป็นแกนในการจัดหน่วยการสอน ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงช่วงความสนใจของเด็กวัยนี้ซึ่งมี ประมาณ 15 - 20 นาที

แนวการดำเนินกิจกรรมในวงกลม ได้แก่ ฝึกทักษะการฟัง การออกเสียงเล่าเรื่องที่ ได้ ฟัง เพื่อฝึกความจำ ท่องคำคล้องจอง ฯลฯ ฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ เช่น ฝึกการสังเกต เปรียบเทียบ ในเรื่องของคุณภาพ จำนวน การฟังและทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและ ธรรมชาติ เช่น สิ่งมีชีวิต สิ่งไม่มีชีวิต วันสำคัญต่าง ๆ และประสบการณ์ทางธรรมชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2531 : 27) การจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิด ความสนใจมีหลายรูปแบบ เช่น การเล่านิทาน การร้องเพลง และพูดคำคล้องจอง การสาธิต การอภิปราย และการไปทัศนศึกษานอกสถานที่ ฯลฯ

ในช่วงเวลากิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ ครูมักจะใช้วิธีสอนโดยการใช้คำถามเพื่อให้เด็ก ได้คิด อภิปราย แสดงความคิดเห็นและวางแผนร่วมกัน ดังนั้นในช่วงเวลาของกิจกรรมนี้เด็กจะ มีการปฏิสัมพันธ์กันเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น มีการถกเถียงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ เด็ก จะเกิดการเรียนรู้และเข้าใจว่าผู้อื่นมีความคิดที่มีเหตุผลส่วนตัว มีอารมณ์ และความรู้สึกเป็นของ เองเอง (Schickdanz. 1983 : 352)

สำหรับกิจกรรมในวงกลมนอกจากจะจัดเป็นกิจกรรมสำหรับเด็กกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นแล้วก็ยัง สามารถจัดเป็นกิจกรรมกลุ่มย่อยได้เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ตั้งแต่ 2 - 5 คน ช่วยเหลือเด็กเรียนรู้ถึงการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานเป็นกลุ่มจะช่วยพัฒนา กระบวนการทางสังคมของเด็ก ทำให้เด็กรู้จักสร้างมิตรภาพซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมทางสังคมที่พึง ประสงค์ เช่น การแบ่งปัน การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การเป็นผู้นำและผู้ตามที่เหมาะสม การไว้วางใจผู้อื่น เด็กจะรับรู้และเข้าใจความคิดเห็นของผู้อื่นดีขึ้น ดังนั้นการจัดกิจกรรมเป็น กลุ่มย่อยจึงควรกระทำตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อเป็นการวางรากฐานของบุคลิกภาพ และยังช่วยให้ เด็กมีพัฒนาการทางสังคมดีขึ้น

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมกลุ่ม

ความหมายของกลุ่มและกิจกรรมกลุ่ม

ความหมายของกลุ่ม

กัลลี (Gulley. 1960 : 62) กล่าวว่า กลุ่มมีความหมายลึกซึ้งกว่าการที่บุคคลมารวมกันเท่านั้นแต่กลุ่มจะต้องประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

1. มีวัตถุประสงค์ร่วมกันและวัตถุประสงค์นั้นจะต้องสนองความต้องการของสมาชิกแต่ละคนด้วย

2. ผลของการทำงานเกิดจากความร่วมมือของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

3. มีการสื่อสารทางวาจาหรือมีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกวิธีใดวิธีหนึ่ง

เคมป์ (Kemp. 1964 : 24 - 29) กล่าวว่า กลุ่มประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมกัน มีปฏิสัมพันธ์และพึ่งพาอาศัยกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน มีความพอใจ มีการยอมรับและเคารพในความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มและมีความรู้สึกปลอดภัยเมื่ออยู่ในกลุ่ม

เชสเตอร์ (Chester. 1972 : 379) กล่าวว่า กลุ่มประกอบด้วยบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปไม่จำกัดจำนวน แต่ไม่ถึงกึ่งจำนวนมากเกินไป คนที่มารวมกันเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อจุดมุ่งหมายบางอย่างร่วมกัน

ทองเรียน อมรัชกุล (2520 : 4) ให้ความหมายของกลุ่มว่า กลุ่มคือการที่เอากับุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปรวมกันอยู่ ก็ถือเป็นกลุ่มได้ ถ้าสมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุความมุ่งหมายของกลุ่ม

จาเนียร์ ช่างโชติ และคนอื่น ๆ (2520 : 4 - 5) ให้ความจำกัดความของกลุ่มว่า กลุ่มจะต้องเกิดจากบุคคลอย่างน้อยที่สุดสองคนและมีปฏิสัมพันธ์กันคือ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน มีปฏิริยาโต้ตอบกันทั้งความคิด กิริยาท่าทาง การกระทำและคำพูด มีความสนใจร่วมกันเพื่อสมาชิกจะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน และมีการกำหนดหน้าที่แบ่งความรับผิดชอบ ระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นแนวทางให้สมาชิกปฏิบัติ

พรตพิศ วาณิชยการ (2528 : 135) กล่าวว่า กลุ่มหมายถึงการรวมตัวกันระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน (Interaction) คือมีการพูดจาสื่อความหมายต่อกันและกัน และมีการปฏิบัติในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

นภาพร พุ่มพฤษ (2529 : 31) กล่าวว่า กลุ่มหมายถึงบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมกันเพื่อมีปฏิสัมพันธ์กัน (Interaction) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

จากคำจำกัดความดังกล่าว สรุปได้ว่ากลุ่มหมายถึงการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมารวมกันมีปฏิสัมพันธ์กัน มีการยอมรับและเข้าใจกัน ได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะกระทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน และเป็นการอยู่ร่วมกันในลักษณะที่มุ่งสนองความต้องการบางประการของแต่ละบุคคล

ความหมายของกิจกรรมกลุ่ม

โอลเซน (Ohlsen. 1970 : 9) สรุปความหมายของกิจกรรมกลุ่มไว้ 2 ประการคือ

1. กิจกรรมกลุ่มที่ผู้หนึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ แก่สมาชิก ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพหรือสังคม และส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มนำข้อมูลเหล่านั้นมาอภิปรายเพื่อประโยชน์ของสมาชิกเอง เช่น การประชุมพิเศษ การปัจฉิมพิเศษ เป็นต้น ในการทำกิจกรรมกลุ่มแบบนี้ ครูจะเป็นผู้ดำเนินการวางแผนงานกลุ่มให้สมาชิก

2. กิจกรรมกลุ่มต่าง ๆ ที่สมาชิกเป็นผู้ดำเนินการคือ นักเรียนวางแผนร่วมกันหรือจัดขึ้นเอง เช่น กลุ่มอภิปรายในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจหรือกิจกรรมสร้างหลักสูตร เป็นต้น

คมเพชร จิตรศุภกุล (2522 : 14) กล่าวว่า กิจกรรมกลุ่มหมายถึงการนำเอาประสบการณ์มาวางแผนแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการในสมาชิกแต่ละคน และการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มโดยส่วนรวม การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในกลุ่มด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ ประสบการณ์ในกลุ่มจะทำให้เกิดพัฒนาการในตัวบุคคลทุกคน

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า กิจกรรมกลุ่มคือการที่บุคคลมารวมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือการทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้สมาชิกภายในกลุ่มเกิดการเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และเกิดการพัฒนาในตัวสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

ความสำคัญของกิจกรรมกลุ่ม

การทำกิจกรรมกลุ่มจะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความสามารถในการรับรู้มีการตระหนักถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงทางความสามารถในการควบคุมความรู้สึกต่าง ๆ แสดงพฤติกรรมที่ตรงกับความรู้สึกของตน มีแนวทางในการสร้างแรงจูงใจ คือ การเข้าใจในตนเอง (Self - Actualization) การรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทั้งต่อตนเองและผู้อื่น หมายถึง บุคคลสามารถยอมรับตนเองและเห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้น เข้าใจตนเองและมีความมั่นคงทางอารมณ์ยิ่งขึ้น สำหรับทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น ได้แก่ การใช้อำนาจน้อยลง ยอมรับผู้อื่นมากขึ้น ลดการสั่งสอนและควบคุมผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น และมีความรู้สึกพึ่งพาซึ่งกันและกัน เชื่อในความสามารถของผู้อื่น มีการแก้ปัญหาโดยการทำงานเป็นกลุ่มและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มด้วย (Rogers. 1970 : 121 - 122)

พັນี วรกวิน (2522 : 149) กล่าวถึง การจัดกลุ่มหรือกิจกรรมกลุ่มว่าก่อให้เกิดประโยชน์หลายด้าน คือ ด้านทัศนคติต่อตนเอง การได้เข้าร่วมกลุ่มนั้นเป็นการแสดงถึงการยอมรับจากกลุ่ม ทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ ความอบอุ่นใจ และรู้สึกว่าตนเองนั้นมีคุณค่า ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และในการเข้าร่วมกลุ่มนั้นจะต้องมีสัมพันธภาพซึ่งกันและกัน มีการกระทำร่วมกัน ซึ่งเป็นโอกาสให้ได้ทำความเข้าใจตนเอง และสมาชิกอื่นในกลุ่มพยายามแก้ไขข้อบกพร่องของตน ทำให้มีมโนภาพแห่งตนดีขึ้น และยังมีผลต่อทัศนคติต่อผู้อื่น ยอมรับฟังเหตุผล ความคิดเห็น เคารพในสิทธิหน้าที่ของกันและกัน ซึ่งจะมีผลต่อการให้ความร่วมมือในการทำงานของกลุ่ม มีทัศนคติที่ดีต่อกัน จะเกิดความสามัคคีขึ้น และเมื่อลงมือทำงานก็จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

พนม ลิ้มอารีย์ (2522 : 56 - 57) กล่าวว่า นอกจากสมาชิกของกลุ่มจะได้รับประโยชน์โดยตรงแล้ว ผลพลอยได้อื่น ๆ อันเกิดจากการเข้าร่วมกลุ่มกัน คือ

1. กลุ่มจัดเป็นสนามสำหรับทดสอบความสามารถของสมาชิก เช่น เด็กวัยรุ่นต้องการคบเพื่อนต่างเพศ แต่มีความรู้สึกเคอะเขิน แต่ถ้าเด็กเหล่านั้นได้เข้ากลุ่ม มีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ปฏิบัติภารกิจเหล่านั้นก็จะค่อย ๆ หายและเป็นปกติได้ หรือในกรณีที่คนเก่งแต่ไม่มีโอกาสจะพูดที่ไหน ก็จะอาศัยกลุ่มเป็นที่ทดลองหรือแสดงความสามารถให้คนอื่นเห็น

2. กลุ่มเป็นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เจตคติ และความคิดเห็น ช่วยปรับปรุงเจตคติ และนิสัยใจคอของสมาชิก และให้สมาชิกได้เป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน

3. กลุ่มช่วยเสริมสร้างความมีวินัยให้แก่ตนเอง เมื่อสมาชิกเข้ากลุ่มจะต้องมีการปฏิบัติตามกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติตามกฎหมายเกณฑ์ร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกมีความอดทนเพิ่มขึ้น

4. กลุ่มช่วยให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย ให้ความอบอุ่น ให้กำลังใจ ให้ความรัก และกลุ่มยังเป็นเครื่องบำรุงขวัญของสมาชิกด้วยการทำให้เกิดความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มเป็นที่รักและได้รับการยกย่องจากกลุ่ม ช่วยให้ความเข้าใจตนเองดีขึ้น เกิดความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย และเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

นอกจากนี้กิจกรรมกลุ่มยังมีคุณค่าในการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นหลาย ๆ ด้านดังนี้ คือ

1. ทักษะทางสังคม (Social Skill) เป็นทักษะที่ช่วยให้อยู่ร่วมกัน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น เช่น ทักษะการเป็นผู้ให้และผู้รับ การควบคุมตนเอง การยอมรับความสามารถของตนเองและผู้อื่น

2. ทักษะในการศึกษาค้นคว้า (Study Skill) เป็นทักษะเน้นการค้นคว้าหาความรู้ เช่น ทักษะในการเก็บรวบรวมข้อมูล การพูด การฟัง การรายงาน ฯลฯ

3. ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skill) เป็นทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การวิพากษ์วิจารณ์ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีเหตุผล

4. ทักษะในการทำงานกลุ่ม (Group Work Skill) เป็นทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น ทักษะในการวางแผนงาน การเป็นผู้นำแสดงความคิดเห็นด้วยการอภิปราย การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จากเอกสารดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า กิจกรรมกลุ่มจะช่วยสนองความต้องการพื้นฐานของเด็ก ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม เข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง ตลอดจนเข้าใจผู้อื่น ยอมรับผู้อื่นและลดการใช้อำนาจในการสั่งสอนและควบคุมผู้อื่นลง นอกจากนี้เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มยังมีโอกาสฝึกทักษะที่พึงประสงค์หลายประการที่จำเป็นในการทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอีกด้วย ดังนั้นจึงน่าที่จะส่งเสริมให้เด็กได้เริ่มต้นเรียนรู้การเล่นและการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตั้งแต่ปฐมวัย

ความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมกลุ่ม

เบนเนทท์ (Bennett. 1963 : 8 - 9) ได้สรุปถึงความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมกลุ่มไว้ดังนี้

1. เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ทางการศึกษา อาชีพ สังคม และส่วนตัวจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เช่น การประชุมนิเทศน์นักเรียนที่เข้าใหม่ การศึกษากลุ่มเรื่องชีวิตการทำงาน และปัญหาของการปรับตัวต่ออาชีพ การได้มีโอกาสศึกษาปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นกลุ่ม จะช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นที่ยอมรับของสังคมได้
2. กิจกรรมกลุ่มก่อให้เกิดผลทางการบำบัดรักษา จากการที่ได้มีโอกาสปลดปล่อยความตึงเครียดทางอารมณ์ ทำให้เข้าใจและได้ข้อคิดในปัญหาต่าง ๆ ของบุคคลมากขึ้น รวมทั้งศึกษาปัญหาที่คล้ายคลึงกันในบรรยากาศที่โอนอ่อนผ่อนตาม และนำมาปรับปรุงบุคลิกภาพและวิถีทางชีวิตของตน กลุ่มเปิดโอกาสให้บุคคลวินิจฉัยตนเองและผู้อื่น
3. ช่วยให้ผู้คลบลบรรลุถึงจุดมุ่งหมายของการแนะนำอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. ช่วยให้การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะกลุ่มช่วยให้เข้าใจภูมิหลังและลักษณะทั่วไปของปัญหาต่าง ๆ

คมเพชร จัตรศุภกุล (2522 : 170 - 172) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมกลุ่มว่า เพื่อนำมาพัฒนาบุคคลโดยอาศัยผู้จัดกิจกรรมกลุ่มที่มีความสามารถ ตลอดจนรู้กระบวนการของการจัดกิจกรรมกลุ่มเป็นอย่างดี สาเหตุที่ใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาบุคคลนั้นก็เพราะการเรียนรู้ โดยการทากิจกรรมเป็นกลุ่มย่อย จะทำให้บุคคลได้รับประสบการณ์ตรง นอกจากจะได้ปฏิบัติแล้วยังเกิดความรู้สึกต่าง ๆ ขึ้นด้วย ผลจากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มจะทำให้บุคคลซาบซึ้งประทับใจมากกว่าการที่จะสอนบุคคลให้มีการพัฒนาตนเองโดยใช้วาจาเพียงอย่างเดียว ความมุ่งหมายของกิจกรรมกลุ่มอาจจะแบ่งได้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้เกิดความเข้าใจตนเอง การอยู่ร่วมกับสมาชิกอื่นในกลุ่มจะมีส่วนช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ของตนเองได้ดีขึ้น เช่น ได้รับความสามารถบางประการของตน รู้จักข้อบกพร่องบางอย่าง ทั้งนี้เพราะกลุ่มจะมีปฏิกริยาให้เห็นข้อเท็จจริงได้
 2. เพื่อใช้กิจกรรมกลุ่ม ทำให้เกิดความเข้าใจบุคคลอื่น เมื่อสมาชิกในกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกลุ่มกัน ก็ย่อมจะทำให้เกิดการเรียนรู้ และรู้จักซึ่งกันและกันดีขึ้น
 3. การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันได้ดีขึ้น
- การจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านใดแก่สมาชิกขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายว่าต้องการจะให้เกิดการเรียนรู้ในด้านใด ก็จัดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายนั้น
- จากที่กล่าวมาแล้ว อาจสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลมีโอกาที่จะปรับปรุง แก้ไข พัฒนาบุคลิกภาพ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่นได้ดีขึ้น

แนวการจัดกิจกรรมกลุ่ม

การจัดกิจกรรมกลุ่มมีองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ จำนวนของสมาชิกในกลุ่มความสำเร็จของกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับขนาดของกลุ่ม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการรวมกลุ่มในแต่ละครั้ง ซึ่งเยาเวพา เคชะคุปต์ (2527 : 34) ให้ความเห็นเกี่ยวกับขนาดของกลุ่มว่า ขนาดของกลุ่มที่จะช่วยให้การทำงานหรือการเรียนการสอนประสบผลดี ควรเป็นกลุ่มขนาดเล็ก ซึ่งมีขนาดประมาณ 5 - 15 คน

จาเนียร์ ช่างไซติ และคนอื่น ๆ (2521 : 38) กล่าวว่า ในวงการศึกษานักจิตวิทยา นิยมศึกษากลุ่มขนาดเล็กที่มีสมาชิก 5 - 9 คน เพราะการเปลี่ยนแปลงและกระบวนการกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกได้ง่ายกว่าศึกษาจากกลุ่มใหญ่ นอกจากนี้ในกลุ่มขนาดเล็กสมาชิกทุกคนในกลุ่มจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเต็มที่

ชอว์ (Shaw. 1971 : 48) กล่าวว่า กลุ่มย่อยควรมีสมาชิก 10 คน เป็นอย่างมาก แต่จะถ้ามีจำนวนสมาชิก 30 คนขึ้นไปจะจัดเป็นกลุ่มใหญ่และถึงแม้ว่ากลุ่มจะมีสมาชิก 30 คน ก็อาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ ชอว์มีความเห็นว่าจำนวนสมาชิกไม่ได้เป็นปัญหาสำคัญ แต่องค์ประกอบอื่น ๆ ได้แก่ ความสัมพันธ์ของสมาชิกและความร่วมมือในการทำงานของสมาชิกจะมีความสำคัญต่อการทำงานของกลุ่มมากกว่า

สำหรับเด็กปฐมวัยขนาดของกลุ่มควรอยู่ในระหว่าง 2 - 6 คน เนื่องจากเด็กยังมีข้อจำกัดในหลาย ๆ ด้าน ถ้าเป็นกลุ่มใหญ่เด็กไม่สามารถที่จะเรียนรู้การปฏิบัติตนให้เหมาะสมได้ เพราะเด็กวัยนี้มีลักษณะการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ทำให้เด็กไม่เข้าใจในบทบาทของตนเองและผู้อื่นพยายามที่จะแสดงพฤติกรรมตามความต้องการของตนเอง โดยไม่ยอมฟังความคิดเห็นหรือยอมรับการกระทำของผู้อื่น

ทิสนา แชนเมธี และคนอื่น ๆ (2522 : 201 - 202) ได้เสนอการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์ไว้หลายวิธีดังนี้ คือ

1. เกม (Game) คือ การที่ผู้เรียนลงเล่นด้วยตนเองภายใต้ข้อตกลงหรือกติกาบางอย่างที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องตัดสินใจทําอย่างใดอย่างหนึ่ง วิธีนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และผู้เรียนจะเกิดความสนุกสนานในการเรียนด้วย

2. บทบาทสมมติ (Role - playing) วิธีการนี้มีลักษณะเป็นสถานการณ์สมมติเช่นเดียวกับเกม แต่กำหนดบทบาทของผู้เล่น ให้ผู้เรียนเข้าสวมบทบาทนั้นแล้วแสดงออกมาตามธรรมชาติ โดยอาศัยบุคลิกภาพ ประสบการณ์ และความรู้สึกนึกคิดของตนเป็นหลัก วิธีการนี้มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาวิเคราะห์ถึงความรู้สึก และพฤติกรรมของตนอย่างลึกซึ้ง และยังช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจและน่าติดตามอีกด้วย

3. กรณีตัวอย่าง (Case) คือ การนำกรณีหรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง ๆ มาคิดแปลง และใช้เป็นตัวอย่างในการให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์และอภิปรายกัน เพื่อสร้างความเข้าใจและฝึกฝนหาทางแก้ไขปัญหานั้น การอภิปรายจะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน และนำเอากรณีต่าง ๆ ซึ่งคล้ายกับชีวิตจริงมาใช้ ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้ลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริงและมีความหมายกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

4. สถานการณ์จำลอง (Simulation) คือการจำลองสถานการณ์จริงหรือสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้น และมีปฏิริยาโต้ตอบกัน วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลองแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจจะไม่กล้าแสดง เพราะจะเสียดังผลที่จะได้รับจนเกินไป

5. ละคร (Acting or Dramatization) คือการที่ผู้เรียนได้ทดลองแสดงบทบาทตามบทบาทที่เขียนหรือกำหนดไว้ให้ โดยผู้แสดงจะต้องพยายามแสดงให้สมบทบาทที่กำหนดไว้โดยไม่นำเอาบุคลิกภาพและความรู้สึกนึกคิดของตนเข้าไปเกี่ยวข้อง วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ในการที่จะเข้าใจความรู้สึกเหตุผลและพฤติกรรมของผู้อื่น ทำให้เกิดความเห็นอกเห็นใจกัน นอกจากนี้การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงละครร่วมกัน จะช่วยฝึกให้ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบในการเรียนรู้ร่วมกันและได้ฝึกการทำงานร่วมกันด้วย

6. กลุ่มย่อย (Small Group) เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนในการแสดงออก และช่วยให้ผู้เรียนได้ข้อมูลเพิ่มมากขึ้น การใช้กลุ่มย่อยมีหลายวิธีต่าง ๆ กัน เช่น Bull Session, Fishbowl Technique และ Buzz Group เป็นต้น

สำหรับการจัดกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียนจำเป็นต้องมีวิธีการจัดกลุ่มเพื่อให้ได้กลุ่มตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม และเป็นการประหยัดเวลา สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2529 : 193 - 194) ได้เสนอแนะวิธีการจัดกลุ่มไว้ดังนี้

1. จัดกลุ่มโดยใช้สัญลักษณ์ เช่น สัญลักษณ์แทนผัก ผลไม้ หรือรูปสัตว์ เป็นต้น ครูจะเตรียมกระดาษที่ติดสัญลักษณ์รูปต่าง ๆ ให้มีจำนวนเพียงพอสำหรับเด็กทุกคน ถ้าต้องการให้มี 4 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ครูต้องเตรียมกระดาษที่ติดสัญลักษณ์รูปต่าง ๆ ดังนี้

ผัก : ผักชี ผักกาดขาว พริก มะเขือ พัก

ผลไม้ : แดงโม ส้มโอ กล้วย ส้ม น้อยหน่า

สัตว์ : แมว สุนัข กระจ่าง ม้า ลิง

ดอกไม้ : ดอกกุหลาบ ดอกจำปา ดอกมะลิ ดอกบัว ดอกบานไม่รู้โรย

ครูจะนำกระดาษที่ติดสัญลักษณ์รูปต่าง ๆ เหล่านี้คว่ำไว้บนโต๊ะ ให้เด็กมาหยิบเองหรือครูแจกให้ จากนั้นให้เด็กหงายกระดาษที่ติดสัญลักษณ์รูปต่าง ๆ แล้วเข้ากลุ่มตามประเภทของสัญลักษณ์

2. จัดกลุ่มโดยใช้ระบบตัวเลข เช่น ถ้าต้องการจัดเป็น 2 กลุ่มก็ให้เด็กนับเรียง 1 - 2 ผู้ที่นับ 1 อยู่กลุ่มที่ 1 ผู้ที่นับ 2 อยู่กลุ่มที่ 2 ถ้าต้องการจัดเป็น 5 กลุ่มก็ให้เด็กนับ 1, 2, 3, 4, 5 ผู้ที่นับที่ 1 อยู่กลุ่มที่ 1 ผู้ที่นับ 2 อยู่กลุ่มที่ 2 ผู้ที่นับ 3 อยู่กลุ่มที่ 3 ผู้ที่นับ 4 และนับ 5 อยู่กลุ่มที่ 4 และกลุ่มที่ 5 เป็นต้น

3. จัดกลุ่มตามสบาย ครูกำหนดจำนวนสมาชิกในแต่ละกลุ่ม เช่น บอกเด็กว่าจับกลุ่ม 3 ก็ให้เด็กจับกลุ่มให้ได้กลุ่มละ 3 คน กลุ่มใดจัดได้ก่อนให้ยกมือขึ้นและจับมือกันไว้ เด็กจะมีโอกาสเลือกเพื่อนเพื่อเข้าร่วมกลุ่มตามความสนใจและความพอใจของตนเอง

สำหรับเด็กปฐมวัยสามารถจัดกลุ่มด้วยวิธีที่กล่าวมาแล้ว เพราะขั้นตอนในการจัดกลุ่มไม่ยุ่งยากซับซ้อน เด็กจะสนุกสนานและยังช่วยฝึกทักษะการฟัง ทักษะการสังเกต การเปรียบเทียบ เพื่อจําแนกประเภทอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมกลุ่ม

งานวิจัยในต่างประเทศ

ควินน และฟูลด์ส์ (Quinan and Foulds. 1970 : 149) ได้ศึกษาผลของการฝึกความไวในการรับรู้ที่มีต่อความเข้าใจตนเองของผู้รับการฝึก โดยการใช้การฝึกแบบกลุ่มทนทาน (Marathon Group) ซึ่งให้ทุกคนแสดงกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงบทบาท การสื่อสารด้วยคำพูดและการอภิปราย พบว่าผู้ที่ได้รับการฝึกมีการเปลี่ยนแปลงความเข้าใจตนเองไปในทางที่ดีขึ้น ในด้านการเห็นคุณค่าของตนเองตามความเป็นจริง ด้านความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านความสามารถในการควบคุม ความรู้สึกและอารมณ์ของตนเอง

เทรปปา และไฟร์ค (Treppa and Frike. 1972 : 466 - 468) ได้ทำการฝึกโดยใช้กิจกรรมกลุ่มกับกลุ่มทดลอง 11 คน และกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกเลย 11 คน พบว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกมีการเปลี่ยนแปลงความเข้าใจในตนเองไปในทางที่ดีขึ้น ในด้านความสามารถในการควบคุมตนเอง คุณค่าของการมีชีวิตอยู่ การนับถือตนเอง การยอมรับตนเอง ความเข้าใจในความเป็นมนุษย์ ความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์ และความคิดเกี่ยวกับตนในอุดมคติ

คอรัสมิตท์ (Durschmidt, 1977 : 3953 - A) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจในตนเองของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง จำนวน 38 คน โดยการให้เข้าร่วมกลุ่มการสัมมนาที่เปิดโอกาสให้แต่ละบุคคลได้แสดงศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง ส่วนกลุ่มควบคุมจำนวน 36 คน ยังคงให้เรียนตามปกติ ผลปรากฏว่าเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแล้ว กลุ่มทดลองมีการยอมรับตนเองดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเข้าใจตนเองของทั้งสองกลุ่มนั้นไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยในประเทศ

รัตนา รัตนประสพโชค (2524 : 41) ทดลองใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดราชบุรี แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 20 คน ปรากฏว่ากิจกรรมกลุ่มมีผลต่อการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักเรียน และการสื่อสารระหว่างบุคคลของนักเรียนที่ฝึกกิจกรรมกลุ่มก่อนและหลังการฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มณฑนา อังตระกุล (2524 : 45) ได้ใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนามโนภาพแห่งตนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเรือวิทยา จังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน ปรากฏว่าคะแนนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนในกลุ่มทดลองมีการพัฒนามโนภาพแห่งตนดีขึ้น

ลัดดาวรรณ ๘ ระนอง (2525 : 52) ทดลองใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 14 คน ผลปรากฏว่าคะแนนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนในกลุ่มทดลองมีการพัฒนาความมีวินัยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิภา วิจิตรศิริ (2525 : 49) ทดลองใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองแควสภิกขุวิทยา จังหวัดสระบุรี แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 16 คน ปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีความรับผิดชอบสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความรับผิดชอบสูงขึ้นหลังการฝึกกิจกรรมกลุ่ม

จงใจ ชัยกิจ (2530 : 122) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาลที่เรียนวิชาศิลปะศึกษาโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ พบว่านักเรียนที่เรียนวิชาศิลปะศึกษาโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่เรียนตามแผนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุตุศรี จิงณาเจริญเลิศ ได้กล่าวถึงแอนเดอร์สัน (บุตุศรี จิงณาเจริญเลิศ. 2530 : 27 ; อ้างอิงมาจาก Anderson. 1978) ซึ่งทำการศึกษาผลของการฝึกทักษะทางสังคมต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสมของคณิศรอุทธรณ์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 26 คน แบ่งออกเป็นสามกลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการฝึกโดยใช้แม่แบบ การสวมบทบาทการให้ข้อมูลย้อนกลับ และการให้คำชม กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการฝึกโดยอภิปรายในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง บุคลิกภาพ และการแสดงออก การสื่อสารระหว่างพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ส่วนกลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุมให้อภิปรายถึงเรื่องทั่ว ๆ ไป ทุกกลุ่มได้รับการฝึกสัปดาห์ละ 4 ครั้ง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสามกลุ่ม

เพียงจิต โรจนสุนทรณ์ (2531 : 82) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่างเด็กปฐมวัยที่ทำกิจกรรมวาดรูปเป็นกลุ่มกับเป็นรายบุคคล ผลปรากฏว่าเด็กปฐมวัยที่ทำกิจกรรมวาดรูปเป็นกลุ่มมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ทำกิจกรรมวาดรูปเป็นรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อารี เกษมรติ (2533 : 80 - 81) ทำการศึกษาผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปกติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบรักทะนุถนอม พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบรักทะนุถนอมที่ทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กที่ทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมกลุ่มเป็นกิจกรรมที่ครูสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ เด็กจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองจากการมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ซึ่งกันและกัน การเปิดโอกาสให้เด็กทำงานหรือเล่นรวมกันเป็นกลุ่มย่อยจะช่วยพัฒนาพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การปรับตัวทางสังคม

การสื่อสารระหว่างบุคคล การเข้าใจผู้อื่น ฯลฯ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะช่วยให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาว่าการจัดกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยจะมีผลเช่นไรซึ่งมีสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยและเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นเพิ่มขึ้น
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยและเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
5. แบบแผนการทดลองและวิธีดำเนินการทดลอง
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเด็กเรียนอายุระหว่าง 5 - 6 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 173 คน

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นเด็กเรียนอายุระหว่าง 5 - 6 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 70 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายดังนี้

1. สุ่มนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มา 2 ห้องเรียน จากจำนวน 5 ห้องเรียน
2. จับฉลากนักเรียนแต่ละห้องเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

1. แผนการจัดประสบการณ์ 2 แบบ คือ

1.1 แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย

1.2 แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมของสำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ

2. เครื่องมือวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย มีลำดับการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 2 ของสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2530 ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในวงกลม

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับ

การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย

1.3 เขียนแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย โดยกำหนด

จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนและการประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาของ

หน่วยการสอน จำนวน 8 หน่วย ตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 2

ซึ่งประกอบด้วย

ขั้นนำ เป็นการสร้างความสนใจและนำให้เด็กเกิดความคิดโดยใช้กิจกรรมหลายรูปแบบ เช่น ร้องเพลง ฟังนิทาน พูดคำคล้องจองหรือใช้หุ่นประกอบ ฯลฯ

ขั้นกิจกรรม เป็นการแบ่งเด็กทั้งชั้นให้เป็นกลุ่มย่อยประมาณ 2 - 6 คน โดยในระยะแรกเด็กจะเรียนรู้การเข้ากลุ่มคู่ หรือ 2 คนก่อน เมื่อเด็กเกิดความคุ้นเคยกับการรวมกลุ่มจึงขยายให้เป็นกลุ่มใหญ่จากกลุ่มละ 2 คน เป็น 3 คน 4 คน 5 คน และ 6 คน ตามลำดับโดยให้เด็กในกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย เช่น สนทนา อภิปราย แสดงความคิดเห็น บทบาทสมมติ ทำงานหรือเล่นเกมร่วมกัน

ขั้นสรุป เป็นการทบทวนเกี่ยวกับเนื้อหาของหน่วยการสอนที่เด็กทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย โดยเด็กเลือกตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปที่ละกลุ่ม ครูเป็นผู้สนับสนุนและเพิ่มเติมให้ครบถ้วนสมบูรณ์

1.4 นำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบซึ่งมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวภา เตชะคุปต์

อาจารย์ประจำโรงเรียนประถมนสาธิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.4.2 อาจารย์ศรีสุภา พิสิษฐ์ศักดิ์

อาจารย์ประจำโรงเรียนคัคครุณี

1.4.3 อาจารย์อารี เกษมรัตติ

อาจารย์ประจำโรงเรียนอนุบาลสามเสน

1.5 นำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองกับนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเวลา อุปกรณ์ การใช้ภาษาและความน่าสนใจของกิจกรรม

2. แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีลำดับการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 2 ของสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2530 ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในวงกลม

2.2 เขียนแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมโดยเลือกจากหน่วยการสอนที่ใช้ในภาคเรียนที่ 3 จำนวน 8 หน่วย จากแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 2 และดำเนินกิจกรรมในวงกลมตามที่กำหนดไว้ในแผนฯ ดังนี้

ขั้นนำ เป็นการสร้างความสนใจและนำไปให้เด็กเกิดความคิดโดยใช้กิจกรรมหลายรูปแบบ เช่น ร้องเพลง ฟังนิทาน พูดคำคล้องจอง หรือใช้หุ่นประกอบ ฯลฯ

ชั้นกิจกรรม เป็นการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งชั้น เช่น สันทนาการ อภิปราย
แสดงความคิดเห็น โดยมีครูเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม

ขั้นสรุป เป็นการทบทวนเกี่ยวกับเนื้อหาของหน่วยการสอนโดยครูและเด็ก
ช่วยกันสรุปและเพิ่มเติมให้ครบถ้วนสมบูรณ์

3. เครื่องมือวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น เป็นเครื่องมือ
ที่ผู้วิจัยนำมาจากเครื่องมือวัดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านการมองเห็นตำแหน่งวัตถุของศรีสุตา
พิสิษฐ์ศักดิ์ (2527 : 51 - 58) ซึ่งดัดแปลงมาจากเครื่องมือวัดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางของ
เพียเจท์ และฮอย (Piaget and Hoy) ประกอบด้วย

รูปทรงเรขาคณิตที่มีขนาด สี ต่างกัน และวางอยู่ในตำแหน่งที่ต่างกัน

3.1 รูปทรงเรขาคณิต สี ต่างกันและวางอยู่ในตำแหน่งที่ต่างกัน

3.2 ภาพถ่ายสีขนาด 3" x 5" แสดงถึงการมองเห็นของบุคคลที่นั่งอยู่ด้านหน้า

ด้านซ้าย ด้านหลัง และด้านขวาของรูปทรงเรขาคณิต

3.3 ตุ๊กตานั่งทำจากพลาสติก จำนวน 3 ตัว ซึ่งวางอยู่ในตำแหน่งที่ต่างกัน

3.4 แผ่นป้ายสีสี่ ขนาด 18" x 22" จำนวน 1 แผ่น

การดำเนินการทดสอบ

1. ขั้นเตรียมการทดสอบ

1.1 จัดเตรียมสถานที่ในการทดสอบเด็กเป็นรายบุคคล

1.2 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบซึ่งประกอบด้วยรูปทรงเรขาคณิต

ภาพถ่ายสี ตุ๊กตานั่งทำจากพลาสติก และแผ่นป้ายสีสี่ให้พร้อม

1.3 สร้างความคุ้นเคยโดยการสนทนากับเด็ก

2. ขั้นทดสอบ

2.1 ผู้ทดสอบสนทนาเกี่ยวกับชื่อ - สกุลของเด็กและชั้นที่กำลังเรียนอยู่

2.2 ให้เด็กเดินสำรวจตามตำแหน่งต่าง ๆ ทั้งด้านหน้า ด้านซ้าย ด้านหลัง

และด้านขวาของรูปทรงเรขาคณิต โดยมีตุ๊กตา 3 ตัว วางอยู่ด้านซ้าย ด้านหลัง และด้านขวา

2.3 ผู้ทดสอบนำภาพถ่ายสี่ที่แสดงถึงการมองเห็นของบุคคลในตำแหน่งต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน ให้เด็กดู แล้วให้เลือกภาพที่ตรงกับที่เด็กมองเห็น

2.4 สันทนาการถึงการมองเห็นของเด็กทั้ง 3 ตัว และให้เด็กเลือกภาพที่คิดว่าตรงกับตุ๊กตามองเห็นในตำแหน่งที่ต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านซ้าย ด้านหลัง และด้านขวา

3. การให้คะแนน

เด็กที่ตอบถูกจะได้ 0 คะแนน

เด็กที่ตอบผิดจะได้ 1 คะแนน

ข้อทดสอบมีจำนวน 12 ข้อ

สำหรับเด็กที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่ามีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางต่ำ มีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นสูง

สำหรับเด็กที่ได้คะแนนมาก แสดงว่า มีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางสูง มีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นต่ำ

นำเครื่องมือวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นไปทดสอบกับนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยการทดสอบซ้ำ (test - Retest) โดยทดสอบครั้งแรกและครั้งหลังด้วยเครื่องมือชุดเดียวกันและนักเรียนกลุ่มเดียวกัน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดสอบห่างกัน 2 สัปดาห์ จากนั้นนำผลที่ได้จากการทดสอบทั้ง 2 ครั้งมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร Pearson Product - Moment Coefficient Correlation ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.781

แบบแผนการทดลองและวิธีดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design (ชูศรี วงศ์รัตนะ.

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับเด็กทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนดำเนินการทดลอง
2. นำเครื่องมือวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นไปทดสอบกับเด็กทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
3. ดำเนินการทดลองดังนี้
 - 3.1 กลุ่มทดลอง ดำเนินการจัดกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนรู้และประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาของการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 2 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2530
 - 3.2 กลุ่มควบคุม ดำเนินการจัดกิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 2 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2530
- ในการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองทั้ง 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มได้รับการทดลองเป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที รวม 40 ครั้ง โดยสลับกลุ่มเข้ารับการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
4. เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้วผู้วิจัยวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอีกครั้ง
5. นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย และความแปรปรวน (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 41)
2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่
 - 2.1 เปรียบเทียบพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น ก่อนการทดลองและหลังการทดลองโดยใช้ t-test แบบ Dependent (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2528 : 235 - 237)

2.2 เปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Independent (บุศรี วงศ์รัตนะ.

2528 : 227 - 229)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
- X แทน คะแนนเฉลี่ย
- S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
- t แทน อัตราส่วนที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบ t

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยกับกิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 1 พัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

การทดสอบ	N	X	S ²	t
ก่อนการทดลอง	35	9.34	4.70	8.84**
หลังการทดลอง	35	4.4	9.54	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 1 แสดงว่า ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของกลุ่มทดลองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยมีพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นเพิ่มขึ้น

ตาราง 2 พัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

การทดสอบ	N	X	S ²	t
ก่อนการทดลอง	35	10.54	3.31	0.92
หลังการทดลอง	35	10.31	3.93	

จากตาราง 2 แสดงว่า ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของกลุ่มควบคุมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นไม่เพิ่มขึ้น

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	X	S ²	t
กลุ่มทดลอง	35	4.94	10.94	7.70**
กลุ่มควบคุม	35	0.23	2.18	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของ
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจากการศึกษา
ครั้งนี้ พบว่า ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์
กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการ
จัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งมีลำดับขั้นตอนของการวิจัยและผลโดยสรุปดังนี้

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยกับกิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมย่อยกับกิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยและเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นเพิ่มขึ้น
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยและเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทักษะของผู้อื่นแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนอายุ ระหว่าง 5 - 6 ปี กำลังเรียน อยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา ซึ่งมีนักเรียน จำนวน 173 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนอายุระหว่าง 5 - 6 ปี กำลังเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2533 ของโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 70 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง 35 คน และกลุ่มควบคุม 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

1. แผนการจัดประสบการณ์ 2 แบบ คือ

1.1 แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย

1.2 แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมของสำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ

2. เครื่องมือวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยกับเด็กทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนดำเนินการทดลอง

2. นำเครื่องมือวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นไปทดสอบกับเด็ก ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. ดำเนินการทดลอง ให้กลุ่มทดลองได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนและการประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหา

ของหน่วยการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 2 ของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2530 สำหรับกลุ่มควบคุมได้รับประสบการณ์
กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 2 ของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2530 ในการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการ
ทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที รวม 40 ครั้ง โดยสลับกลุ่ม
เข้ารับการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4. เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว ผู้วิจัยวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของ
ผู้อื่นทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมอีกครั้ง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 เปรียบเทียบพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะ
ของผู้อื่นก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้ t - test แบบ Dependent

5.2 เปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นระหว่าง
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test แบบ Independent

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย มีพัฒนาการด้าน
ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สำหรับเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัด
ประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีพัฒนาการด้านความสามารถ
ในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย และเด็กปฐมวัยที่ได้
รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลม ตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การศึกษาครั้งนี้พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์ใน
วงกลมเป็นกลุ่มย่อยมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นสูงกว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับ

ประสบการณ์กิจกรรมในวงกลม ตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ

อภิปรายผล

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย มีพัฒนาการด้าน
ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กทำงานร่วมกัน
เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ตั้งแต่ 2 - 6 คน ทำให้เกิดความคุ้นเคย ใกล้ชิดกันทำงานและวางแผนร่วมกัน
มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นภายในกลุ่ม เด็กได้เรียนรู้ถึงการทำงานร่วมกับเพื่อนอย่างทั่วถึงช่วยให้
เกิดการเรียนรู้ ความคิด ความรู้สึก ปฏิกริยาและพฤติกรรมซึ่งกันและกัน ช่วยพัฒนากระบวนการ
ทางสังคมของเด็ก ทำให้เด็กมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นดีขึ้น (ทศนา
แบมมณี (2522 : 206)

สำหรับเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัด
ประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีพัฒนาการด้านความสามารถ
ในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ เป็นการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กทั้งชั้นมาวมกันเพื่อทำกิจกรรมเดียวกัน ครูเป็น
ผู้ดำเนินกิจกรรมเป็นส่วนใหญ่ เด็กมีส่วนร่วมเป็นบางคน เช่น การตอบคำถาม โอกาสที่จะ
อภิปรายแสดงความคิดเห็นกันระหว่างกลุ่มมีน้อยมาก ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้เด็กขาดโอกาส
ที่จะแสดงความสามารถของตนเองให้ผู้อื่น เห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็กด้วยกันมีน้อยมาก
การเรียนรู้จากความขัดแย้งและโต้เถียงกันระหว่างการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยไม่มี ทำให้
เด็กขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและการให้
ความร่วมมือ ความจกัศของการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและปฏิสัมพันธ์ในเด็กจึงน่าจะมีส่วน
ทำให้ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์
กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติไม่เพิ่มขึ้น

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย และเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยมีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์ในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้พบว่า กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มโดยเริ่มจากกลุ่มละ 2 คน จนถึงกลุ่มละ 6 คน ตามลำดับ ช่วยให้เด็กมีความเข้าใจในการเลือกกลุ่ม และการปรับตัวในการเข้ากลุ่มได้อย่างกลมกลืน เด็กรู้สึกสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นให้ความร่วมมือกันดี การทำกิจกรรมเป็นกลุ่มย่อยเด็กจะได้ประโยชน์จากเพื่อน ได้ประสบการณ์ในการแก้ปัญหาหลายด้าน มีการถ่ายโยงการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ขยายความรู้ให้เพื่อนและช่วยเหลือร่วมมือกันทำกิจกรรม ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น เกิดความรู้สึกสนุกสนานและชอบโรงเรียนมากขึ้น ลักษณะของกิจกรรมที่ให้เด็กทำร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยมีหลายรูปแบบ เช่น การสนทนา อภิปรายแสดงความคิดเห็น วางแผนร่วมกัน การแสดงบทบาทสมมติ (Ruth. 1985 : 50 - 53) นอกจากนี้ยังได้ฝึกการใช้ภาษาได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ได้ฝึกความรับผิดชอบแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพิ่มความสัมพันธ์ทางสังคมและลดความกังวลของเด็ก (Brown. 10 - 12) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กช่วยให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้จากความขัดแย้งและโต้เถียงกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงความคิดแบบยึดตนเอง เป็นศูนย์กลาง เด็กจะมีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลงสามารถรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นดีขึ้น (Piaget. 1969 : 28 - 39) นอกจากนี้ รูบิน (Rubin) ยังพบว่า การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางมีความสัมพันธ์ทางลบกับการยอมรับของเพื่อนและยังชี้ให้เห็นว่า เด็กที่เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นจะเป็นที่ยอมรับของเพื่อน (Rubin. 1972 : 264) เด็กที่มีการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยจะเป็นเด็กที่เข้าใจอารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่นได้ดี (Borke. 1971 : 263 - 269) เช่นเดียวกับดวงเดือน ศาสตร์ภักดิ์ (2522 : 282) ที่กล่าวว่า ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นมีความสัมพันธ์โดยตรงกับโอกาสที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน การที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม

มากเพียงใดย่อมทำให้สามารถเข้าใจคนอื่นได้ดีมากขึ้นเพียงนั้น ดังนั้นจึงควรมีการจัดกิจกรรมใน
วงกลมโดยใช้เทคนิคของกิจกรรมกลุ่มย่อย เพื่อช่วยพัฒนาพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ทำให้เด็กสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้เป็น
การพัฒนาด้านสังคมแล้วยังช่วยพัฒนาด้านสติปัญญาแก่เด็กปฐมวัยอีกด้วย

สำหรับกิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติเป็นการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กทั้งชั้นมาด้วยกันเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน
เช่น การฟังนิทาน ร้องเพลง อภิปราย ทดลองและสาธิต ฯลฯ โดยครูมีบทบาทในการดำเนิน
กิจกรรมเป็นส่วนใหญ่ เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมบ้างเป็นบางส่วนจากการศึกษาของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 119) เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมการจัดการศึกษาใน
ศูนย์เด็กปฐมวัย พบว่า การจัดกิจกรรมในวงกลมยังเน้นครูเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้พูด บรรยาย
และสนทนาร่วมกับเด็กทั้งชั้นการพูดของเด็กเป็นไปเพื่อสนองตอบ ครูจะใช้การควบคุมมากกว่า
การกระตุ้นให้เด็กได้ใช้ความคิด เด็กจึงมีพฤติกรรมตอบสนองกว่าพฤติกรรมริเริ่ม ปฏิสัมพันธ์
ระหว่างเด็กกับเด็กด้วยกันมีน้อยมาก ความจำกัดของการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กนับว่าเป็นอุปสรรคสำคัญในการพัฒนาด้านสังคมถึงความเห็นของ
รักดวงรรณ ศิริถาวร (2533 : 56) ที่กล่าวว่า กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับ
สิ่งแวดล้อมทั้งทางวัตถุและบุคคลจะช่วยให้เด็กคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางลง และเรียนรู้
ถึงวิธีการปฏิบัติตนในสังคมได้ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลม
ตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงมีความ
สามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นน้อยกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมใน
วงกลมเป็นกลุ่มย่อย

ข้อสังเกตในการศึกษาครั้งนี้

1. การจัดประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย ระยะเวลาต้องอาศัยเกมหรือ
เทคนิคต่าง ๆ เข้ามาช่วยเพื่อให้เด็กคุ้นเคยและปรับตัวได้ดี ทำให้เกิดการยอมรับกันและ

ลดการขัดแย้ง เกิดความสนใจในการทำกิจกรรมในระยะหลัง เมื่อเด็กคุ้นเคยกับการเข้ากลุ่ม เด็กมีความสนุกสนาน กระตือรือร้นให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และใช้เวลาในการจัดกลุ่ม น้อยลง

2. เทคนิคการจัดกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยมีหลายอย่าง เช่น การเล่นเกม, การจับฉลาก, การจัดกลุ่มตามความสมัครใจของสมาชิกภายในกลุ่ม และการกำหนดให้เข้ากลุ่ม โดยผู้วิจัย จากการสังเกตพบว่า เมื่อมีการจัดกลุ่มตามความสมัครใจทั้งเด็กหญิงและเด็กชายจะเลือกเข้ากลุ่มเดิมที่เคยอยู่ร่วมกัน เด็กหญิงจะจัดกลุ่มกันในระหว่างเด็กหญิง และเด็กชายก็จะจัดกลุ่มในระหว่างเด็กชาย ผู้วิจัยจึงต้องกำหนดให้เข้ากลุ่มในบางโอกาส เพื่อให้เด็กได้มีการเปลี่ยนแปลงสมาชิกภายในกลุ่มและมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างทั่วถึง

3. ในขณะทำกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย สังเกตพบว่า เด็กหญิงจะมีความกระตือรือร้นและมีความรับผิดชอบมากกว่าเด็กชาย การนำเด็กชายเข้าไปปะปนหรือร่วมกลุ่มกับเด็กหญิง จะช่วยให้เด็กชายมีความรับผิดชอบและให้ความสนใจกับงานที่ทำร่วมกันในกลุ่ม มากกว่าเวลาที่เด็กชายอยู่ในกลุ่มที่มีเฉพาะเด็กชายด้วยกัน

4. เด็กที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย มีความกระตือรือร้น สนใจ และรับผิดชอบต่องานที่ทำร่วมกันอย่างเห็นได้ชัด มีการเสนอความคิดที่แปลกและหลากหลาย ในขณะที่เด็กที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ มีช่วงความสนใจสั้นกว่า และส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเฉพาะในช่วงแรกของการทำกิจกรรมเท่านั้น

ข้อเสนอแนะในการทาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลของการจัดกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยที่มีต่อพัฒนาการด้านอื่นของเด็กปฐมวัย
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยในกิจกรรมอื่น เช่น กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ ที่มีผลต่อพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยของเด็กอนุบาลปีที่ 1 ที่มีภูมิหลังต่างกัน ที่มีผลต่อความสามารถในการรับรู้และเข้าใจของผู้อื่น

4. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยโดยใช้กิจกรรมที่
หลากหลายและเหมาะสมในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เช่น การสาธิต การทดลองที่ง่าย ๆ
และการช่วยกันต่อเรื่องราวในนิทาน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กวีรินทร์ ธรรมนุค. การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการคิดโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง
ของเด็กที่มีความแตกต่างกันในด้านการอบรมเลี้ยงดู และการยอมรับของกลุ่มเพื่อน.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2522. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการจัดประสบการณ์ต้นอนุบาลปีที่ 2
เล่ม 1. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ, 2530.

_____ . แผนการจัดประสบการณ์ต้นอนุบาลปีที่ 2 เล่ม 2. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2530.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "การจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็ก
ระดับก่อนประถมศึกษา," ใน ชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา หน่วยที่ 2.
กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2531.

_____ . การศึกษาสภาพการอบรมในศูนย์เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ, 2528.

คมเพชร จัตุรศุกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2522.

จงใจ ชัยกิจ. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาลที่เรียนวิชา
ศิลปะศึกษา โดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์.
ปริญญาโท กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2530.
อัดสำเนา.

จำเนียร ช่างโชติ. คู่มือการฝึกภาคปฏิบัติทางการแนะแนวและให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

- จาเนียร ช่างโชติ และคนอื่น ๆ. จิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.
- ชูศรี วงศ์ธนะ. แบบแผนการทดลองและสถิติ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อพัฒนาการทางสติปัญญาและความสามารถ
ในการเข้าใจบุคคลอื่น. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2522.
- พิศนา แชนเดอ และคนอื่น ๆ. กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ :
บูรพาศิลป์การพิมพ์, 2522.
- ทองเรียน อมรัชกุล. กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. พิษณุโลก : แผนกเอกสารและการพิมพ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2520.
- ธีรพร กลุณานันท์. การศึกษาผลของการเล่นต่างกลุ่มอายุที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของ
เด็กปฐมวัย. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- ธีราพร อูรรณไธ. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยเด็ก หน่วยที่ 6. กรุงเทพฯ :
อรุณการพิมพ์, 2525.
- นภาพร พุ่มพุกษ์. ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน
ชั้น ม.3 โรงเรียนพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรี. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- นิภา วิจิตรศิริ. ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนหนองแค "สรกิจศึกษา". ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- ประคินันท์ อูปรมัย. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยเด็ก หน่วยที่ 8. กรุงเทพฯ :
อรุณการพิมพ์, 2525.

ประดต คำจิม. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526.

พชนี วรกวิน. จิตวิทยาสังคม. นนทบุรี : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์ปากเกร็ด, 2522.

พนม ล้อมอารีย์. กลุ่มสัมพันธ์. มหาสารคาม : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2522

พรอดพิศ วาณิชยการ. "การทำงานแบบกลุ่ม," วารสารสารานุกรมศึกษาศาสตร์.

1 : 135 - 137 ; กรกฎาคม - กันยายน 2528.

เพียงจิต ไรจน์สุภรัตน์. การศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่างเด็กปฐมวัยที่ทำ
กิจกรรมวาดรูปเป็นกลุ่มกับเป็นรายบุคคล. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

กรณี สุวรรณะ. เด็กก่อนวัยเรียน เรียนรู้อะไร อย่างไร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด กรมประชาสงเคราะห์, 2523.

มัทธนา อึ้งตระกูล. การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนามโนภาพแห่งตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 โรงเรียนหนองเรือวิทยา จังหวัดขอนแก่น. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

เยาวพา เดชะคุปต์. "ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอน," กลุ่มสัมพันธ์ :
ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : บุรพาศิลป์การพิมพ์, 2522.

ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอนในระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.

รักตวรรณ ศิริดาพร. ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย
ที่ได้เล่นกิจกรรมการเล่นเพื่อคลายการยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533, อัดสำเนา.

รัตนา รัตนประสพโชค. การพัฒนาการสื่อสารระหว่างบุคคลด้วยกิจกรรมกลุ่ม. ปรินิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
อัดสำเนา.

- ลัดดาวรรณ ฌ ระนอง. การทดลองใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง.
 ปรินุฎยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
 2525. อัดสำเนา.
- วัฒนา ปุณฺณฤทธิ. การยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านอารมณ์และความรู้สึกของเด็กปฐมวัยที่
ได้รับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต่างกัน. ปรินุฎยานิพนธ์ กศ.ม.
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- วารุณี อัครวโถคิน. ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ส่งเด็กเข้าโรงเรียนเอกชนที่มุ่งจัดการศึกษา
โดยเน้นวิชาการในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินุฎยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- ศรีสุดา พิธิษฐศิริศักดิ์. ผลของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางด้านการมองเห็น
ตำแหน่งของวัตถุของเด็กอนุบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต,
 2529.
- อารี เกษมรติ. ผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกิจกรรมสร้างสรรค์ปกติ
ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด
กวดขันและแบบรักทะนุถนอม. ปรินุฎยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- Andrews, D. "Social Development in Early Childhood," A Paper
Presented at the Development of the Model for a Preschool
Social Skills Development Conference. Bangkok : The National
 Commission of Primary Education, 1988.
- Bennett, M.E. Guidance and Counseling in Groups. New York :
 McGraw Hill, 1963.
- Borke, H. "Interpersonal Perception of Young Children : Egocentrism
 or Empathy?," Developmental Psychology. 15 : 329 - 330 ; 1979.
- Brown, D.F. "Group Why and How?," Guidelines : A Periodical for
Classroom Language Teachers. 4(2) : 10 - 18 ; December, 1982.

- Buckley, S.N. and others. "Egocentrism, Empathy and Altruistic Behavior in Young Children," Developmental Psychology. 15 : 329 - 330 ; 1979.
- Chester, I.A. and J. Schoper. Experimental Social Psychology. Academic Press, 1972.
- Coie, J.D. and others. "Specific Transitions in the Development Spatial Perspectives Taking Ability," Developmental Psychology. 9 : 167 - 177 ; 1973.
- Cox, M.V. The Child's Point of View : The Development of Cognition and Language. Brighton Sussex : The Harvester Press, 1986.
- Cowan, P.A. Piaget With Feeling. New York : Holt Rinehart and Winston, 1978.
- Dinkmeyer, D.C. and R. Dreikurs. Encouraging Children to Learn. Englewood Clieffs : Prentice-Hill, 1963.
- Donaldson, M.G. Children's Minds. London : Croom Helm, 1978.
- Elkind, D. "Egocentric in Adolescence," Child Development. 38 : 1024 - 1033 ; 1967.
- Fishbein, H.D. and others. "Chidren's Understanding of Spatial Relations Co-ordination of Perspectives," Developmental Psychology. 7 : 21 - 23 ; 1972.
- Flavell, J.H. The Developmental Psychology of Jean Piaget. New Jersey : D Van Nostrand, 1963.
- Ford, M.E. "The Construct Validity of Egocentrism," in Psychological Bullentin. New York : John Wiley and Son Company, 1979.
- Gesell, A and F.L. Ilg. The Children from Five to Ten. New York : Harper and Brother Publisher, 1964.
- Gulley, H.E. Discussion, Conference and Group Process. New York : Holt, Rinchart and Winston, Inc., 1960.
- Hoy, E.A. "Measurement of Egocentrism in Children's Communication," Developmental Psychology. 10 : 392 ; 1975.
- Hurlock, E.B. Child Development. New York : McGraw-Hill Book Co., 1978.
- Kemp, C.C. Perspective on the Group Process. Boston : Houghton Mifflin, 1964.

- Liebert, R.M. and R.W. Nelson. Developmental Psychology. New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1981.
- Lundsteen, S.W. and N.B. Tarrow. Guiding Young Children's Learning. New York : McGraw-Hill, 1981.
- Medinnus, G.R. and R.C. Johnson. Child and Adolescent Psychology : Behavior and Development. New York : Willey, 1969.
- Ohlsen, M.M. Group Counseling. New York : Holt, Rinchart, 1970.
- Piaget, J. and B. Inhelder. The Psychology of the Child. New York : Weaver, Helen, Basic Books, 1969.
- Rogers, C.R. Encounter Groups. New York : Great Behavior, 1970.
- Rogers, C.R. and D.F. Rosalind. Psychotherapy and Personality Change. Chicago : University of Chicago Press, 1970.
- Rubin, K.H. and F.W. Schneider. "The Relationship between Moral Judgement, Egocentrism and Altruistic behavior," Child Development. 44 : 661 - 665 ; 1973.
- Ruth, P.E. "Small Group Cooperative Learning Improving Academic, Social Gains in the Classroom," MASS Bulletin. 69(479) : 48 - 56 ; March, 1985.
- Salatus, Harriet and J.H. Flavell. "Perspective Taking : The Development OF Two Compennents of Knowledge," Child Development. 47 : 103 - 109 ; 1976.
- Schickedanz, J.A. Strategies for Teaching Young Children. New Jersey : Prentice-Hall, 1983.
- Shantz, C.U. "The Development of Social Cognition," Review of Child Development Research. Helhrington : 5 : 6 - 10 ; 1975.
- Shaw, M.E. Group Dynamics : The Psychology of Small Group Behavior. New York : McGraw-Hill, 1971.
- Smith, J.B. and others. "Perspective-Taking and Prosocial Behavior," Development Psychology. 13 : 87 - 88 ; 1977.
- Waxler, C.Z., M.R. Yarrow and J.B. Smith. "Perspective-Taking and Prosocial Behavior," Developmental Psychology. 13 : 87 - 88 ; 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การดำเนินการทดลอง

การจัดกลุ่มย่อยสำหรับกิจกรรมในวงกลม

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

ตาราง 4 การดำเนินการทดลอง

ลำดับที่	วัน	เวลา	
		9.10 - 9.30	9.40 - 10.00
1. หน่วยกลางวัน กลางคืน	จันทร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	อังคาร	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	พุธ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	ศุกร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
2. หน่วยจันทร์กศุหนาว	จันทร์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	อังคาร	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	พุธ	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	พฤหัสบดี	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	ศุกร์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
3. หน่วยสวัสดีปีใหม่	จันทร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	อังคาร	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	พุธ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	ศุกร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม

สัปดาห์ที่	วัน	เวลา 9.10 - 9.30	เวลา 9.40 - 10.00
4. หน่วยวันเด็ก วันครู	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง
5. หน่วยไม้ดอก ไม้ประดับ	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม
6. หน่วยบุคคลที่ควรรู้จัก	จันทร์ อังคาร พุธ พฤหัสบดี ศุกร์	กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง

สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	
		9.10 - 9.30	9.40 - 10.00
7. หน่วยพาหะนำโรค	จันทร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	อังคาร	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	พุธ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	พฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	ศุกร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
8. หน่วยฤดูร้อน	จันทร์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	อังคาร	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	พุธ	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
	พฤหัสบดี	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
	ศุกร์	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง

ตาราง 5 การจัดกลุ่มย่อยสำหรับกิจกรรมในวงกลม

ลำดับที่	วัน	วิธีการจัด	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม
1. หน่วยกลางวัน กลางคืน	1	เกม	2
	2	เกม	2
	3	ครูจัด	2
	4	เกม	3
	5	สมัครใจ	3
2. หน่วยจันทร์กฤษศานา	6	เกม	3
	7	ครูจัด	4
	8	สมัครใจ	4
	9	เกม	4
	10	ครูจัด	5
3. หน่วยสวัสดีปีใหม่	11	สมัครใจ	5
	12	เกม	5
	13	ครูจัด	6
	14	สมัครใจ	6
	15	เกม	6
4. หน่วยวันเด็ก วันครู	16	ครูจัด	6
	17	สมัครใจ	6
	18	เกม	6
	19	ครูจัด	6
	20	สมัครใจ	6

สัปดาห์ที่	วัน	วิธีการจัด	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม
5. หน่วยไม้ดอก ไม้ประดับ	21	เกม	6
	22	ครูจัด	6
	23	สมัครใจ	6
	24	เกม	6
	25	ครูจัด	6
6. หน่วยบุคคลที่ควรรู้จัก	26	สมัครใจ	6
	27	เกม	6
	28	ครูจัด	6
	29	สมัครใจ	6
	30	เกม	6
7. หน่วยพาหนะนำโรค	31	สมัครใจ	6
	32	สมัครใจ	6
	33	สมัครใจ	6
	34	สมัครใจ	6
	35	สมัครใจ	6
8. หน่วยฤดูร้อน	36	สมัครใจ	6
	37	สมัครใจ	6
	38	สมัครใจ	6
	39	สมัครใจ	6
	40	สมัครใจ	6

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยกลางวัน กลางคืน

ครั้งที่ 1

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกความแตกต่างระหว่างกลางวันกับกลางคืนได้

เนื้อหา ความแตกต่างระหว่างกลางวันกับกลางคืน กลางวันสว่าง กลางคืนมืด

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลง ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพแสดงเวลากลางวันและ ภาพแสดงเวลากลางคืน พร้อมทั้งสนทนา เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลางวันกับ กลางคืน</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลง ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูนำภาพแสดงเวลากลางวันและภาพแสดง เวลากลางคืนมาวางไว้บนโต๊ะ แล้วให้เด็ก เข้าแถวออกมาหยิบภาพแสดงเวลากลางวันและ ภาพแสดงเวลากลางคืนซึ่งมีจำนวนอย่างละ เท่ากันและเท่ากับจำนวนเด็กที่ละคน คนละ 1 ภาพ</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างกลางวันกับกลางคืน</p>	<p>ครูให้เด็กนำภาพที่แต่ละคนหยิบมาจับคู่กันให้มีลักษณะตรงกันข้าม คือ ภาพแสดงเวลากลางวัน คู่กับภาพแสดงเวลากลางคืน</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละคู่ดูภาพและสนทนาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลางวันกับกลางคืน</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนในคู่ของตนออกมาสรุปเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างกลางวันกับกลางคืน</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพแสดงเวลากลางวันและภาพแสดงเวลากลางคืนขนาด 8" X 12"
2. ภาพแสดงเวลากลางวันและภาพแสดงเวลากลางคืนขนาด 4" X 6"
3. เพลงดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์

เพลงดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์

ดวงอาทิตย์อยู่กลางวัน	ดวงจันทร์นั้นอยู่กลางคืน
ข้างแรมนั้นเดือนดับ	ดวงจันทร์ลับไปที่อื่น
ตอนเช้าอาทิตย์ขึ้น	จันทร์คืนพร้อมกัน

การประเมินผล

1. สิ่งเกิดการพูดและการตอบคำถาม
2. สิ่งเกิดพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยกลางวัน กลางคืน

ครั้งที่ 2

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกลักษณะของดวงอาทิตย์และสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลากลางวันได้

เนื้อหา ดวงอาทิตย์มีลักษณะกลม แสงของดวงอาทิตย์เรียกว่าแสงแดดให้ความร้อนและแสงสว่าง
แก่โลก
สิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลากลางวัน

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูพาเด็กออกไปยืนบนสนามหญ้าบริเวณที่มีแสงแดดประมาณ 5 นาทีแล้วพากลับเข้าห้องเรียน</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพดวงอาทิตย์พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับลักษณะของดวงอาทิตย์</p> <p>ครูให้เด็กดูภาพสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลากลางวันลักษณะต่าง ๆ พร้อมทั้งสนทนาประกอบภาพ</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูพาเด็กออกไปยืนบนสนามหญ้าบริเวณที่มีแสงแดดประมาณ 5 นาทีแล้วพากลับเข้าห้องเรียน</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูนำภาพดวงอาทิตย์จำนวน 18 ภาพ และภาพสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลากลางวันลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพเด็กไปโรงเรียน ภาพเด็กรดน้ำต้นไม้ ภาพเด็กวิ่งเล่นในสนาม ฯลฯ จำนวน 18 ภาพ มาวางไว้บนโต๊ะให้เด็กเข้าแถวออกมาหยิบทีละคน คนละ 1 ภาพ</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะของดวงอาทิตย์และสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลากลางวัน</p>	<p>ครูให้เด็กที่ได้ภาพดวงอาทิตย์ไปจับคู่กับเด็กที่ได้ภาพสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลากลางวันแล้ว</p> <p>ให้เด็กแต่ละคู่ดูภาพและสนทนาเกี่ยวกับลักษณะของดวงอาทิตย์และสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลากลางวัน</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนในคู่ของตนออกมาสรุปเกี่ยวกับลักษณะของดวงอาทิตย์และสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลากลางวัน</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพดวงอาทิตย์ขนาด 8" X 12"
2. ภาพดวงอาทิตย์ขนาด 4" X 6"
3. ภาพสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลากลางวัน

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยกลางวัน กลางคืน

ครั้งที่ 3

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกประโยชน์และโทษของแสงแดด

เนื้อหา แสงแดดมีทั้งประโยชน์และโทษ ประโยชน์ของแสงแดดคือ ทำให้ร่างกายอบอุ่นแข็งแรง พืชและสัตว์เจริญเติบโต ช่วยฆ่าเชื้อโรค และทำให้สิ่งต่าง ๆ แห้ง สำหรับโทษของแสงแดดคือ ทำให้ไม่สบายถ้าอยู่กลางแสงแดดเป็นเวลานาน

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูนำผ้าเช็ดหน้าเปียกน้ำ 2 ผืน ให้เด็กไปตากไว้กลางแดด 1 ผืน อีก 1 ผืน ตากไว้ในที่ร่ม</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูนำผ้าเช็ดหน้าเปียกน้ำ 2 ผืน ให้เด็กไปตากไว้กลางแดด 1 ผืน อีก 1 ผืน ตากไว้ในที่ร่ม</p>
<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กสัมผัสผ้าเช็ดหน้าทั้ง 2 ผืน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง</p> <p>ครูให้เด็กสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของแสงแดด แล้วให้ดูภาพเด็กเล่นกลางแจ้งและ</p>	<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กจับคู่เพื่อแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 2 คน แล้วให้เด็กแต่ละคู่สัมผัสผ้าเช็ดหน้าทั้ง 2 ผืน เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง แล้วสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของแสงแดด</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p>ภาพเด็กไม่สบายพร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับโทษของแสงแดด</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของแสงแดด</p>	<p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละคู่ออกมารับภาพเด็กเล่นกลางแจ้ง และภาพเด็กไม่สบาย แล้วสนทนาเกี่ยวกับผลของการเล่นกลางแจ้งขณะที่แดดร้อนจัดเป็นเวลานานจะเป็นอย่างไร</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนในคู่ออกมาสรุปเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของแสงแดด</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ผ้าเช็ดหน้าขนาด 17" X 17"
2. ภาพเด็กเล่นกลางแจ้งและภาพเด็กไม่สบายขนาด 8" X 12"
3. ภาพเด็กเล่นกลางแจ้งและภาพเด็กไม่สบายขนาด 4" X 6"

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยกลางวัน กลางคืน

ครั้งที่ 4

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกลักษณะของดวงจันทร์ ดวงดาว และสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลา กลางคืนได้

เนื้อหา ดวงจันทร์มีลักษณะกลมแต่บางครั้งเป็นวงเสี้ยวไม่กลมตลอดเวลา มีแสงสีนวล ส่วนดวงดาว มีแสงระยิบระยับ ให้แสงสว่างไม่เท่ากับแสงสว่างจากดวงอาทิตย์ ในเวลากลางคืนจึงใช้แสงจากหลอดไฟฟ้าแทนแสงสว่างจากดวงอาทิตย์ สิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลากลางคืน

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้น</u> <u>ป็นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจองจันทร์เจ้าเอ๋ย</p>	<p><u>ขั้น</u> <u>ป็นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจองจันทร์เจ้าเอ๋ย</p>
<p><u>ขั้น</u> <u>นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพดวงจันทร์ ดวงดาวพร้อมทั้ง สันทนาเกี่ยวกับลักษณะของดวงจันทร์ และ ดวงดาว</p> <p>ครูให้เด็กดูภาพสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลา กลางคืนลักษณะต่าง ๆ พร้อมทั้งสนทนาประกอบ</p>	<p><u>ขั้น</u> <u>นกิจกรรม</u></p> <p>ครูนำภาพแสดงเวลากลางคืนที่มีดวงจันทร์ และดวงดาวจำนวน 12 ภาพ ภาพดวงจันทร์ จำนวน 12 ภาพ และ ภาพดวงดาวจำนวน 12 ภาพ มาวางไว้บนโต๊ะให้เด็กเข้าแถวออกมา หยิบภาพทีละคนคนละ 1 ภาพ</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p>ภาพ</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะของดวงจันทร์ ดวงดาว และสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลา กลางคืน</p>	<p>ครูให้เด็กที่ได้ภาพไม่เหมือนกันมารวมกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมา รับภาพสิ่งที่ควรปฏิบัติในเวลา กลางคืน จากนั้น ให้เด็กแต่ละกลุ่มดูภาพแล้วสนทนาเกี่ยวกับ ลักษณะของดวงจันทร์ ดวงดาว และสิ่งที่ควร ปฏิบัติในเวลา กลางคืนลักษณะต่าง ๆ</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุป เกี่ยวกับลักษณะของดวงจันทร์ ดวงดาวและสิ่งที่ ควรปฏิบัติในเวลา กลางคืน</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพแสดง เวลา กลางคืนที่มีดวงจันทร์และดวงดาวขนาด 8" X 12"
2. ภาพแสดง เวลา กลางคืนที่มีดวงจันทร์และดวงดาวขนาด 4" X 6"
3. ภาพดวงจันทร์ขนาด 2" X 2"
4. ภาพดวงดาวขนาด 2" X 2"
5. ค่ำคล้องจองจันทร์เจ้าเอ๋ย

คำคล้องจองจันทร์เจ้าเอ๋ย

จันทร์เจ้าเอ๋ย	ขอข้าวขอแกง
ขอแหวนทองแดง	ผูกมือน้องข้า
ขอช้างขอม้า	ใหนัก้องข้าพี่
ขอแก้ว	ใหนัก้องข้าพี่
ขอเตียงตั้ง	ใหนัก้องข้าอน
ขอละคร	ใหนัก้องข้าดู
ขอยายชู้	เลี้ยงน้องข้าเกิด
ขอยายเกิด	เลี้ยงตัวข้าเอง

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมการกระทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยกลางวัน กลางคืน

ครั้งที่ 5

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกชื่อสัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางวันได้

เนื้อหา สัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางวัน เช่น ค้างคาว นกฮูก นกเค้าแมว หนู งู ยุง ฯลฯ และการระวังตนเองให้ปลอดภัยจากอันตรายที่จะเกิดขึ้นในเวลากลางวัน

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูทาบปัญหาเด็กว่า "อะไรเอ๋ย เป็นนกตัวใหญ่ ชอบเกาะต้นไม้ ทำให้ตกใจ เสียงใส่ตาโต"</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพแสดงเวลากลางคืนที่มีรูปสัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางวัน พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับการระวังตนเองให้ปลอดภัยจากอันตรายที่จะเกิดขึ้นในเวลากลางวัน เช่น ไม่ควรออกไปเดิน หรือเล่นในที่มืด</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูทาบปัญหาเด็กว่า "อะไรเอ๋ย เป็นนกตัวใหญ่ชอบเกาะต้นไม้ ทำให้ตกใจ เสียงใส่ตาโต"</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ 3 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับภาพแสดงเวลากลางคืนที่มีรูปสัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางวัน</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับสัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางคืน และการระวังตนเองให้ปลอดภัยจากอันตรายที่เกิดขึ้นในเวลากลางคืน</p>	<p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูภาพแล้วสนทนาเกี่ยวกับสัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางคืน และการระวังตนเองให้ปลอดภัยจากอันตรายที่จะเกิดขึ้นในเวลากลางคืน</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับสัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางคืน และการระวังตนเองให้ปลอดภัยจากอันตรายที่เกิดขึ้นในเวลากลางคืน</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพแสดงเวลากลางคืนที่มีรูปสัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางคืนขนาด 8" X 12"
2. ภาพแสดงเวลากลางคืนที่มีรูปสัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางคืนขนาด 4" X 6"
3. คำทาย

คำทาย

อะไรเอ๋ย เป็นนกตัวใหญ่ ชอบเกาะต้นไม้ ทำให้ตกใจ เสียงใส่ตาโต

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยจรรักษ์ฤดูหนาว

ครั้งที่ 6

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกชื่อฤดูต่าง ๆ ในประเทศไทยได้

เนื้อหา ฤดูต่าง ๆ ในประเทศไทย มี 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นส่วนใหญ่ย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลง หนาว</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพเกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศ และการแต่งกายที่เหมาะสมกับฤดูต่าง ๆ ทั้ง 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว พร้อมทั้ง สนทนาเกี่ยวกับฤดูทั้ง 3 ฤดู</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลง หนาว</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูนำภาพสื่อกลุ้มจำนวน 12 ภาพ ภาพสื่อกันฝน จำนวน 12 ภาพ และ ภาพสื่อกันหนาวจำนวน 12 ภาพ มาวางไว้ บนโต๊ะให้เด็กเข้าแถวออกมาหยิบภาพทีละคน คนละ 1 ภาพ</p> <p>ครูให้เด็กที่ได้ภาพไม่เหมือนกันมารวมกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ออกมาจับภาพเกี่ยวกับฤดูต่าง ๆ ในประเทศไทย 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับตุ๊กต่าง ๆ ในประเทศไทย 3 ตุ๊ก คือ ตุ๊กร้อน ตุ๊กฝน และ ตุ๊กหนาว</p>	<p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูภาพแล้วส่งหมายเกี่ยวกับตุ๊กทั้ง 3 ตุ๊ก</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับตุ๊กต่าง ๆ ในประเทศไทย 3 ตุ๊ก คือ ตุ๊กร้อน ตุ๊กฝน และตุ๊กฝน</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพสี่เหลี่ยมขนาด 2" x 2"
2. ภาพสี่เหลี่ยมขนาด 2" x 2"
3. ภาพสี่เหลี่ยมขนาด 2" x 2"
4. ภาพเกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศและการแต่งกายที่เหมาะสมกับตุ๊กต่าง ๆ ในประเทศไทย ขนาด 8" x 12"
5. เพลงหนาว

เพลงหนาว

หนาว ๆ ๆ ลมโชยโชกโชกหนาวสิ้น ใส่น้ำเสื้อกันหนาวทั้งวัน
เอวว่าโยยา บ่าเล เออกว่าโยยา บ่าเล ทำให้ร่างกายอบอุ่น

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยจันทร์ฤดูหนาว

ครั้งที่ 7

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกสภาพของดินฟ้าอากาศในฤดูหนาวได้เนื้อหา สภาพของดินฟ้าอากาศในฤดูหนาว อากาศหนาวเย็น พื้นดินแห้งแล้งการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กจุ่มมือลงในแก้วน้ำเย็นทีละคน</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับความเย็นของน้ำในแก้ว</p> <p>ครูให้เด็กดูสภาพของดินฟ้าอากาศในฤดูหนาว พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับสภาพของอากาศ และลักษณะของพื้นดินในฤดูหนาว</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับสภาพของดินฟ้าอากาศในฤดูหนาว</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กจุ่มมือลงในแก้วน้ำเย็นทีละคน</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูแบ่งกลุ่มให้เด็กกลุ่มละ 4 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาบรรยายสภาพของดินฟ้าอากาศในฤดูหนาว</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูภาพแล้วสนทนาเกี่ยวกับสภาพของอากาศ และลักษณะของพื้นดินในฤดูหนาว</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับสภาพของดินฟ้าอากาศในฤดูหนาว</p>

สื่อการเรียนรู้

1. แก้วใส่น้ำเย็น
2. ภาพสภาพของดินฟ้าอากาศในฤดูหนาวขนาด 8" X 12"
3. ภาพสภาพของดินฟ้าอากาศในฤดูหนาวขนาด 4" X 6"

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยจันทร์ฤดูหนาว

ครั้งที่ 8

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกชื่อเครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ที่เหมาะสมในฤดูหนาวได้

เนื้อหา เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ที่เหมาะสมในฤดูหนาว เช่น เสื้อกันหนาว กางเกงขายาว
ผ้าพันคอไหมพรม, หมวกไหมพรม, ถุงมือ, ถุงเท้า และผ้าห่ม ฯลฯ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนเด็ก 1 คน ออกมาหยิบ เครื่องใช้ที่เหมาะสมในฤดูหนาว 1 ชิ้นจาก เครื่องใช้ทั้งหมด 4 ชิ้น คือ ผ้าพันคอไหมพรม, เสื้อกั๊ก, เสื้อกันฝน และร่ม</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูเครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ ที่เหมาะสมในฤดูหนาว เช่น เสื้อกันหนาว, กางเกงขายาว, ผ้าพันคอไหมพรม, หมวกไหมพรม, ถุงมือ, ถุงเท้า และผ้าห่ม พร้อมทั้งให้เด็กบอกชื่อและประโยชน์ของ เครื่องแต่งกาย และเครื่องใช้เหล่านั้น</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนเด็ก 1 คน ออกมาหยิบ เครื่องใช้ที่เหมาะสมในฤดูหนาว 1 ชิ้นจาก เครื่องใช้ทั้งหมด 4 ชิ้น คือ ผ้าพันคอไหมพรม, เสื้อกั๊ก, เสื้อกันฝน และร่ม</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจกลุ่มละ 5 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาจับ เครื่องแต่งกาย และเครื่องใช้ที่เหมาะสมใน ฤดูหนาว เช่น เสื้อกันหนาว, กางเกงขายาว, ผ้าพันคอไหมพรม, หมวกไหมพรม, ถุงมือ, ถุงเท้า และผ้าห่ม กลุ่มละ 1 อย่าง</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับชื่อ และ ประโยชน์ของ เครื่องแต่งกายและ เครื่องใช้ที่ เหมาะสมในฤดูหนาว</p>	<p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูเครื่องแต่งกายและ เครื่องใช้ที่ เหมาะสมในฤดูหนาวแล้วสนทนา เกี่ยวกับชื่อและประโยชน์ของเครื่องแต่งกาย และ เครื่องใช้เหล่านั้น</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุป เกี่ยวกับชื่อ และประโยชน์ของเครื่องแต่งกาย และ เครื่องใช้ที่ เหมาะสมในฤดูหนาว</p>

สื่อการเรียนรู้

1. เครื่องแต่งกาย และ เครื่องใช้ที่ เหมาะสมในฤดูหนาว เช่น เสื้อกันหนาว, กางเกงขายาว, ผ้าพันคอไหมพรม, หมวกไหมพรม, ถุงมือ, ถุงเท้า และผ้าห่ม
2. เสื้อกั๊ก
3. เสื้อกันฝน
4. ร่ม

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมการกระทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยจันทร์ฤดูหนาว

ครั้งที่ 9

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกวิธีรักษาตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บในฤดูหนาวได้

เนื้อหา วิธีรักษาตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บในฤดูหนาว เช่น การทำให้ร่างกายอบอุ่น ด้วยการสวมเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายที่มีความหนา ท่มผ้าเวลาอน อยู่ในห้องที่มีแดด ฯลฯ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กร้อง และทำท่าประกอบเพลง กายบริหาร	<u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กร้อง และทำท่าประกอบเพลง กายบริหาร
<u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ ในฤดูหนาว ครูให้เด็กดูภาพวิธีรักษาตนเองให้พ้นจาก โรคภัยไข้เจ็บในฤดูหนาว เช่น ภาพเด็กสวม เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่มีความหนา, ภาพเด็ก ท่มผ้าเวลาอน, ภาพเด็กอยู่ในห้องที่มีแดด, ภาพเด็กนั่งล้อมรอบกองไฟ, ภาพเด็กออกกำลัง	<u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูนำกระดาษสีที่มีสีต่างกัน 9 สี สีละ 4 แผ่น จำนวน 36 แผ่น มาวางไว้บนโต๊ะ ให้เด็กเข้าแถวออกมายืนที่ละคน คนละ 1 แผ่น แล้วให้เด็กที่ได้กระดาษสีเดียวกัน มารวมกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับภาพ วิธีรักษาตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บใน

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p>กาย และภาพเด็กปิดปากเวลาไอ หรือจาม พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับภาพเหล่านั้น</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับวิธีการรักษาตนเอง ให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บในฤดูหนาว</p>	<p>ฤดูหนาว เช่น ภาพเด็กสวมเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายที่มีความหนา ภาพเด็กห่มผ้า เวลานอน ภาพเด็กอยู่ในห้องที่มีผิฉัด ภาพเด็กนั่งล้อมรอบกองไฟ ภาพเด็กออกกำลัง กาย และภาพเด็กปิดปากเวลาไอ หรือจาม กลุ่มละ 1 ภาพ สนทนาเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ และวิธีการรักษาตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บใน ฤดูหนาว</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูภาพเหล่านั้น แล้ว สนทนาเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บและวิธีการรักษาตนเอง ให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บในฤดูหนาว</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุป เกี่ยวกับวิธีการรักษาตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บ ในฤดูหนาว</p>

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาษสีขาว, ดำ, แดง, เหลือง, ชมพู, เขียว, ส้ม, ฟ้า, ม่วง
ขนาด 2" X 2"
2. ภาพวิธีการรักษาตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บในฤดูหนาวขนาด 8" X 12"
3. ภาพเด็กสวมเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่มีความหนาขนาด 4" X 6"
4. ภาพเด็กห่มผ้าเวลานอนขนาด 4" X 6"

5. ภาพเด็กอยู่ในห้องที่มีมิติขนาด 4" X 6"
6. ภาพเด็กนั่งล้อมรอบกองไฟขนาด 4" X 6"
7. ภาพเด็กออกกกำลังกายขนาด 4" X 6"
8. ภาพเด็กปิดปากเวลาไอหรือจามขนาด 4" X 6"
9. เพลงกายบริหาร

เพลงกายบริหาร

ออกกำลังด้วยการร้องทำเพลง
ให้ครื้นเครงเสียงเพลงบรรเลงจับใจ
ร่าร่าร่ากันไปไม่มีท้อท้อ
แล้วเราเพลินใจด้วยการร้องทำเพลง

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยจักรกฤษณา

ครั้งที่ 10

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกความหมายของหนา - บางได้

เนื้อหา ความหมายของหนา - บาง, ความแตกต่างระหว่างความหนา - บาง

การดำเนินการ

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจอง 1 - 10</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูผ้าพันคอที่มีลักษณะหนา และผ้าพันคอที่มีลักษณะบาง</p> <p>ครูให้เด็กสัมผัสผ้าพันคอทั้ง 2 ผืน ทีละคน พร้อมทั้งสนทนาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความหนา - บางของผ้าพันคอทั้ง 2 ผืน</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจอง 1 - 10</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูแบ่งกลุ่มให้เด็ก กลุ่มละ 5 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาจับผ้าพันคอที่มีลักษณะหนา และผ้าพันคอที่มีลักษณะบาง กลุ่มละ 2 ผืน</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูและสัมผัสผ้าพันคอทั้ง 2 ผืนทีละคน พร้อมทั้งสนทนาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความหนา - บางของผ้าพันคอทั้ง 2 ผืน</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความหมาย และความแตกต่างระหว่างความหนา - บาง	<u>ขั้นสรุป</u> ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุป เกี่ยวกับความหมายและความแตกต่างระหว่าง ความหนา - บาง

สื่อการเรียน

1. ผ้าพันคอที่มีลักษณะหนา
2. ผ้าพันคอที่มีลักษณะบาง
3. คณิตศาสตร์ 1 - 10

คณิตศาสตร์ 1 - 10

หนึ่ง สอง มือตีกลอง ตะร็อก ตร็อกแตร์ก
 สาม สี่ ดูให้ดี
 ห้า หก สองกระจก
 เจ็ด แปด ยิงปืนแปด ดั่งไฉน ไฉน ไฉน

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยสัปดาห์ใหม่

ครั้งที่ 11

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกได้ว่า วันขึ้นปีใหม่ตรงกับวันอะไร

เนื้อหา ประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่ ซึ่งแต่เดิมวันขึ้นปีใหม่ของไทยตรงกับวันที่ 13 เมษายนซึ่งเป็นวันสงกรานต์ ต่อมาทางราชการประกาศให้วันที่ 1 มกราคมเป็นวันขึ้นปีใหม่

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้อง และทำท่าประกอบเพลง ไชโยปีใหม่</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่ แล้วให้เด็กออกมารับกระดุมมาเขียนคนละ 1 แผ่นจากนั้นให้แต่ละคนคิด และวาดภาพของขวัญในวันขึ้นปีใหม่สำหรับคนที่ตนรัก</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละคนออกมาเล่าเกี่ยวกับเรื่องราวในภาพนั้น</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้อง และทำท่าประกอบเพลง ไชโยปีใหม่</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่</p> <p>ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ 5 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับกระดุมมาเขียนกลุ่มละ 1 แผ่น</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดและวาดภาพของขวัญในวันขึ้นปีใหม่สำหรับคนที่ตนรักแล้วสนทนาเกี่ยวกับเรื่องราวในภาพนั้น</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่</p>	<p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มออกมาเล่าเกี่ยวกับเรื่องราวในภาพ</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่</p>

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาษวาดเขียนขนาด 20" X 30"
2. กระดาษวาดเขียนขนาด 9" X 14"
3. สีเทียนแท่งใหญ่
4. เพลง ไซโยปีใหม่

เพลง ไซโยปีใหม่

ไซโย ไซโย ไซโย มาร่วมไซโยต้อนรับปีใหม่
 ส่งปีเก่าแล้วเราเพลินใจ (ข้า) ถึงวันปีใหม่มาร่วมไซโย

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยสัปดาห์ใหม่

ครั้งที่ 12

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกประเพณีที่ควรปฏิบัติในวันขึ้นปีใหม่ได้

เนื้อหา ประเพณีที่ควรปฏิบัติในวันขึ้นปีใหม่ เช่น การทาบชุดักบาตร, การปล่อยนกปล่อยปลา การขอพรจากผู้ใหญ่, การส่งความสุขด้วยบัตรอวยพร และการให้ของขวัญ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง ช่วยป้องกัน</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูสมมติให้เด็กเป็นน้องแล้วคิดว่าสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันขึ้นปีใหม่นี้มีอะไรบ้าง</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละคนออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันขึ้นปีใหม่พร้อมทั้งบอกเหตุผล</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันขึ้นปีใหม่</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง ช่วยป้องกัน</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กเข้าแถว 5 แถว ๆ ละ 7 คน แล้วให้คนที่ 1 ของแต่ละแถวมารวมกลุ่มกลุ่มละ 5 คน ส่วนคนที่ 2 คนที่ 3 คนที่ 4 และคนที่ 5 ของแต่ละแถวก็รวมกลุ่มเช่นเดียวกับคนที่ 1</p> <p>ครูสมมติให้เด็กแต่ละกลุ่มเป็นน้องแล้วแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันขึ้นปีใหม่</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันขึ้นปีใหม่</p>

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานภาพเรื่อง ช่วยป้องกัน

นิทานเรื่อง ช่วยป้องกัน

ในตอนเช้าวันที่อากาศสดใส ป๋องตื่นขึ้นมาพร้อมกับความคิดที่จะทำสิ่งที่ตั้งใจไว้ใน วันขึ้นปีใหม่ "ป๋อง" เสียงคุณแม่ดังขึ้น "วันนี้ไปหาคุณตาที่คุณยายกับแม่มีลูก จะไปกราบขอพร จากท่าน" ป๋องยังไม่ทันตอบ คุณพ่อก็ชวนป๋องว่า "พ่อจะไปปล่อยนก ปล่อยปลา ป๋องอยากไปกับ พ่อหรือเปล่าลูก" ป๋องกำลังลังเลใจไม่รู้ว่าจะไปกับใครดี ก็หันไปเจอพี่ป๋องออกมาจากห้องพร้อมกับ ชวนป๋อง "ป๋องจำ พี่จะไปซื้อของขวัญให้คุณพ่อ คุณแม่จะไปด้วยกันมั้ย" ป๋องนึกขึ้นมาได้ว่า ยังไม่ได้เตรียมของขวัญ จึงเดินตามพี่ไปถึงห้องครัว พบคุณย่ากำลังเตรียมของเพื่อไปทำบุญ ตักบาตรที่วัดข้างบ้าน คุณย่าชวนป๋องให้ไปด้วยกัน ป๋องตัดสินใจจะไปวัดกับคุณย่า ก็พอดีพี่ป๋องออกมา จากห้องพร้อมกับถือของใส่บ๊วกรวยพรที่เตรียมส่งไปให้เพื่อน ๆ ป๋องเกิดลังเลว่าจะไปวัดกับ คุณยายหรือจะไปส่งบ๊วกรวยพรให้เพื่อน ๆ เหมือนพี่ป๋อง "พี่ป๋อง" เสียงน้องปลาเรียก "วันนี้ เพื่อน ๆ ชวนปลาไปเที่ยวที่สวนสัตว์เขาดิน พี่ป๋องไปกับผมเถอะ" ป๋องรู้สึกสับสนไม่รู้จะทำสิ่งใดดี ช่วยป้องกันหน่อยนะคะว่าสิ่งที่ควรปฏิบัติในวันขึ้นปีใหม่มีอะไรบ้าง

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยสัปดาห์ใหม่

ครั้งที่ 13

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกวิธีปฏิบัติตนในเรื่องของการประหยัดได้

เนื้อหา บัตรอวยพร และของขวัญในวันขึ้นปีใหม่ควรเป็นสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นเองจากวัสดุเหลือใช้
ไม่จำเป็นต้องมีราคาแพง

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง ของขวัญอันมีค่า</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง ของขวัญอันมีค่า</p>
<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กแต่ละคนเข้าแถวออกมาจับกล่องกระดาษรูปทรงต่าง ๆ คนละ 1 กล่อง แล้วให้เด็กแต่ละคนตกแต่งกล่องกระดาษด้วยเศษวัสดุให้สวยงาม</p>	<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูแบ่งกลุ่มให้เด็กกลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาจับกล่องกระดาษรูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส กลุ่มละ 1 กล่อง ให้เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันตกแต่งกล่องกระดาษด้วยเศษวัสดุให้สวยงาม</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มออกมาเล่าเกี่ยวกับผลงานของกลุ่มและวางให้เพื่อนดูหน้าห้องเรียน</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในเรื่องของการประหยัด	<u>ขั้นสรุป</u> ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่ช่วยกันตกแต่งกล่องกระดาษ และวิธีปฏิบัติในเรื่องของการประหยัด

สื่อการเรียนรู้

1. กล่องกระดาษรูปทรงต่าง ๆ
2. กล่องกระดาษรูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส
3. เศษวัสดุ เช่น เมล็ดพืช กระดาษสี ฝาขวด ฝาแก้ว ฝาขวดน้ำอัดลม ฯลฯ
4. แป้งเปียก
5. นิทานภาพเรื่อง ของขวัญอันมีค่า

นิทานเรื่อง ของขวัญอันมีค่า

ครอบครัวหนึ่งมีพ่อแม่และลูกสาวชื่อ นิด ซึ่งเป็นเด็กดีและน่ารักมาก เชื้อห่างพ่อแม่ไม่คือไม่ชน และชอบช่วยทำงานบ้าน เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน ซักผ้า รดน้ำต้นไม้ ฯลฯ แต่หนูนิดมักเผลอลืมปิดน้ำหลังจากซักผ้าเสร็จ และปิดโทรทัศน์บ่อย ๆ คุณพ่อต้องคอยเตือนให้ระวังอย่าลืมอีก เพราะเป็นการสิ้นเปลือง หนูนิดสัญญาว่าต่อไปจะไม่ลืม และจะช่วยคุณพ่อคุณแม่ประหยัดด้วยการปิดน้ำ และปิดโทรทัศน์ทุกครั้งที่ใช้เสร็จ ใกล้จะถึงวันขึ้นปีใหม่ คุณแม่ถามว่า "ลูกอยากได้อะไรในวันขึ้นปีใหม่" หนูนิดตอบว่า "อะไรก็ได้ค่ะ" คุณแม่จึงให้กระป๋องอมสินรูปหมู เพื่อใช้แทนใบเก่าที่มีเหรียญเต็มหมดแล้ว สำหรับคุณพ่อให้ตุ๊กตากระดาษเป็นของขวัญ หนูนิดตั้งใจมากจึงทำส.ค.ส. จากแผ่นการ์ดของคุณแม่ วาดรูปและระบายสีอย่างสวยงาม คุณพ่อและคุณแม่ภูมิใจในตัวหนูนิดมากที่รู้จักประหยัด ทำส.ค.ส. จากวัสดุที่เหลือใช้ คุณแม่จึงนำ ส.ค.ส. ที่หนูนิดทำไปติดโชว์ไว้ที่ห้องรับแขก

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยสัปดาห์ใหม่

ครั้งที่ 14

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกความหมายของหนัก - เบาได้เนื้อหา ความหมายของหนัก - เบา, ความแตกต่างระหว่างความหนัก - เบาการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้น</u> <u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้อง และทำท่าประกอบเพลง สัปดาห์ใหม่</p> <p><u>ขั้น</u> <u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูสิ่งของที่หนัก เช่น ก้อนหิน, ไม้ เหล็ก และของที่เบา เช่น นุ่น, สาลี, พองน้ำ แล้วให้สัมผัสทั้งของที่หนักและของที่เบาพร้อมทั้ง สนทนาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ความหนัก - เบา</p> <p>ครูนำของที่หนักและของที่เบาใส่ในจาน แต่ละข้างของเครื่องชั่งจำลองเพื่อให้เด็กเห็น ความแตกต่างระหว่างของทั้งสองสิ่ง</p>	<p><u>ขั้น</u> <u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้อง และทำท่าประกอบเพลง สัปดาห์ใหม่</p> <p><u>ขั้น</u> <u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจกลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาจับของที่หนัก เช่น ก้อนหิน, ไม้, เหล็ก และของที่เบา เช่น นุ่น, สาลี, พองน้ำ และเครื่องชั่งจำลอง ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันนำของที่หนักและ ของที่เบาใส่ในจานแต่ละข้างของเครื่องชั่ง จำลองเพื่อให้เด็กเห็นความแตกต่างระหว่าง ของทั้งสองสิ่ง</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความหมายและความแตกต่างระหว่างหนัก - เบา	<u>ขั้นสรุป</u> ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับความหมายและความแตกต่างระหว่างหนัก - เบา

สื่อการเรียนรู้

1. ของที่หนัก เช่น ก้อนหิน, ไม้, เหล็ก
2. ของที่เบา เช่น นุ่น, สาลี, พองน้ำ
3. เครื่องชั่งจำลอง
4. เพลงสวัสดีปีใหม่

เพลงสวัสดีปีใหม่

สวัสดี สวัสดีปีใหม่	สุขใจร่าเริงสำราญ
ร้องร่ากันให้ชื่นบาน	เพื่อเป็นการต้อนรับปีใหม่
ขอเทพบนชั้นพิฆาน	บันดาลประสบโชคชัย
ขอองค์พระรัตนตรัย	จงช่วยอวยชัยให้มีสุขสวัสดิ์

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยสัปดาห์ใหม่

ครั้งที่ 15

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกค่าและความหมายของจำนวน 9 ได้

เนื้อหา ค่าและความหมายจำนวน 9

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจอง ทั้ง สอง สาม</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจอง ทั้ง สอง สาม</p>
<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูนำบัตรภาพแสดงจำนวน 1 - 9 และ ตัวเลข 1 - 9 มาให้เด็กดูแล้วให้เด็กออกมา จับคู่บัตรภาพแสดงจำนวน 1 - 9 ให้ตรงกับ ตัวเลข 1 - 9 ทีละคน</p>	<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูแบ่งกลุ่มด้วยการนำ ส.ค.ส. ที่มีสภาพต่างกัน 6 ภาพ ภาพละ 6 แผ่น จำนวน 36 แผ่น มาวางไว้บนโต๊ะแล้วให้เด็กเข้าแถวออกมาหยิบ ทีละคนคนละ 1 แผ่น แล้วให้เด็กที่ได้ส.ค.ส. ที่เหมือนกันมารวมกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน</p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาจับบัตรภาพ แสดงจำนวน 1 - 9 กับตัวเลข 1 - 9 แล้ว ช่วยกันจับคู่บัตรแสดงจำนวน 1 - 9 ให้ตรงกับ ตัวเลข 1 - 9</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับค่าและความหมายของจำนวน 9	<u>ขั้นสรุป</u> ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่ช่วยกันจับคู่ภาพแสดงจำนวนกับตัวเลข

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรภาพแสดงจำนวน 1 - 9 ขนาด 4" X 6"
2. ตัวเลขจำนวน 1 - 9
3. คณิตคล้องจอง หนึ่ง สอง สาม

คณิตคล้องจอง หนึ่ง สอง สาม

หนึ่ง สอง สามเป็นยามปลอดภัย	สี่ ห้า ลอดรู้ออกไป
หก เจ็ด แปด แดดแจ่มใส	เก้า สิบ ไหววิ้งไฉ่กัน
สิบเอ็ด สิบสอง รีย่องกลับ	สิบสาม สิบสี่ หลับแล้วฝัน
สิบห้า สิบหก ตกเตียงปล้น	สิบเจ็ด สิบแปด นันจันหัวโน

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยวันเด็ก วันครู

ครั้งที่ 16

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกได้ว่า วันเด็กตรงกับวันอะไร

เนื้อหา วันเด็กตรงกับวันเสาร์ที่ 2 ของเดือนมกราคม

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้อง และทำท่าประกอบเพลง วันเด็ก</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับความเป็นมาของ วันเด็ก</p> <p>ครูให้เด็ก 4 คนเข้าแถวออกมารับชิ้นส่วน ของภาพเด็กจำนวน 4 ชิ้น คนละ 1 ชิ้น จากนั้นให้เข้าชิ้นส่วนของภาพเด็กของแต่ละคน มาช่วยกันประกอบเป็นภาพเด็กให้สมบูรณ์ แล้วครูเรียกเด็กคนอื่นมาทำเช่นเดียวกันนี้ ครั้งละ 4 คนอีก 3 ครั้ง โดยที่ภาพเด็กในแต่ละ ชุดไม่ซ้ำกัน</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้อง และทำท่าประกอบเพลง วันเด็ก</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับความเป็นมาของ วันเด็ก</p> <p>ครูแบ่งกลุ่มให้เด็กกลุ่มละ 6 คน แล้วให้ ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับชิ้นส่วนของภาพ เด็กจำนวน 1 ชุด แต่ละชุดมี 4 ชิ้น และแต่ละ กลุ่มจะได้ชิ้นส่วนของภาพเด็กไม่ซ้ำกัน</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มนำชิ้นส่วนของภาพเด็ก มาช่วยกันประกอบเป็นภาพเด็กให้สมบูรณ์</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น ในขณะที่ร่วมมือกันต่อภาพเด็กให้สมบูรณ์</p> <p>ครูให้เด็ก ไปถามผู้ปกครองเกี่ยวกับคำขวัญ วันเด็ก</p>	<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุป เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่ช่วยกันต่อภาพเด็ก</p> <p>ครูให้เด็ก ไปถามผู้ปกครอง เกี่ยวกับคำขวัญ วันเด็ก</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ชิ้นส่วนของภาพเด็กชุดละ 4 ชิ้น แต่ละชิ้นมีขนาด 2" x 2"
(แต่ละชุด ชิ้นส่วนของภาพเด็กจะไม่ซ้ำกัน)
2. เพลงวันเด็ก

เพลงวันเด็ก

วันเด็กวันเด็กวันนี้	เราแสนยินดียินดีปรีดา
เสาร์ที่สองของเดือนมกราคม	ทุกคนได้มาสนุกสนาน
วันเด็กวันเด็กมาถึง	เราฝันคะเนิงรอคอยมานาน
ดวงจิตของเราสราญ	ทุกคนเบิกบานในวันเด็กเอย

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยวันเด็ก วันครู

ครั้งที่ 17

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถพูดคำขวัญวันเด็กได้และบอกหน้าที่ที่เด็กควรปฏิบัติได้

เนื้อหา คำขวัญวันเด็ก ปี 2534 "รู้หน้าที่ มีวินัย ใฝ่คุณธรรม นำชาติพัฒนา"
หน้าที่ที่เด็กควรปฏิบัติ เช่น เชื่อฟังผู้ใหญ่, ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ฯลฯ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กเล่าเกี่ยวกับคำขวัญวันเด็กตามที่ได้รับมอบหมายให้ไปถามผู้ปกครอง</p> <p>ครูบอกคำขวัญวันเด็กในปีแล้วสนทนาเกี่ยวกับความหมายของคำขวัญ</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กเล่าเกี่ยวกับคำขวัญวันเด็กตามที่ได้รับมอบหมายให้ไปถามผู้ปกครอง</p> <p>ครูบอกคำขวัญวันเด็กในปีแล้วสนทนาเกี่ยวกับความหมายของคำขวัญ</p>
<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังนี้ คือ ภาพคนแก่กำลังข้ามถนน, ภาพเด็กกำลังใช้ไม้ตีแมว, ภาพเด็กถูกเพื่อนแย่งของเล่น, ภาพเด็กกำลังหยิบดินสอของเพื่อนใส่กระเป๋, ภาพรังนกที่มีลูกนกตกลงไปในน้ำ และภาพเด็ก</p>	<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจกลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับภาพแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังนี้ คือ ภาพคนแก่กำลังข้ามถนน, ภาพเด็กกำลังใช้ไม้ตีแมว, ภาพเด็กถูกเพื่อนแย่งของเล่น, ภาพเด็กกำลังหยิบดินสอ</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p>กำลังรับของจากผู้ใหญ่ โดยให้เด็กคู่พร้อมกัน ที่ละภาพ</p> <p>ครูตั้งคำถาม "ถ้าสมมติว่าเด็กอยู่ใน เหตุการณ์ตามภาพที่ได้รับ เด็กจะทำอย่างไร" ครูให้เด็กตอบคำถามทีละคนประมาณ 10 คน</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับหน้าที่ที่เด็ก ควรปฏิบัติ</p>	<p>ของเพื่อนใส่กระเป๋ำ, ภาพรังนกที่มีลูกนกตกลง ไปในน้ำ และภาพเด็กกำลังรับของจากผู้ใหญ่ กลุ่มละ 1 ภาพ</p> <p>ครูตั้งคำถาม "ถ้าสมมติว่าเด็กอยู่ใน เหตุการณ์ตามภาพที่ได้รับ เด็กจะทำอย่างไร" ครูให้เด็กในแต่ละกลุ่มดูภาพแล้วอภิปรายแสดง ความคิดเห็น</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุป เกี่ยวกับหน้าที่ที่เด็กควรปฏิบัติ</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ขนาด 8" X 12"

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยวันเด็ก วันครู

ครั้งที่ 18

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกสิ่งที่ควรทำในวันเด็กได้เนื้อหา ในวันเด็ก เด็กทุกคนควรปฏิบัติตามที่, บาเพื่อประโยชน์ต่อผู้อื่นและศึกษาหาความรู้ตามสถานที่สำคัญต่าง ๆการดำเนินการ

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นนำ</u> ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง เก่งทำอะไร <u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูตั้งคำถามว่า "ความดีที่เก่งทำในวันนี้มีอะไรบ้าง" แล้วให้เด็กออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่คนทั้ง 4 มองเห็นเก่งทำความดีที่ละคนประมาณ 10 คน	<u>ขั้นนำ</u> ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง เก่งทำอะไร <u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กฟังเพลงวันเด็กเมื่อเพลงจบให้เด็กจับกลุ่มกลุ่มละ 6 คน จากนั้นครูตั้งคำถามว่า "ความดีที่เก่งทำในวันนี้มีอะไรบ้าง" ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่คนทั้ง 4 มองเห็นเก่งทำความดี

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ชั้นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับหน้าที่ที่เด็ก ทุกคนควรปฏิบัติ	<u>ชั้นสรุป</u> ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุป เกี่ยวกับหน้าที่ที่เด็กทุกคนควรปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานภาพเรื่อง เก่งทำอะไร

นิทานเรื่อง เก่งทำอะไร

วันเด็กมาถึงเก่งตื่นแต่เช้ามากอยากท้าวเป็นเด็กดี เมื่อตื่นนอนตอนเช้า เก่งรีบหยิบไม้กวาดมากวาดบ้าน คุณแม่เข้ามาเห็นก็ยิ้มอย่างพอใจและชมว่าเก่งเป็นเด็กดี เมื่อกวาดบ้านเสร็จเก่งก็ไปดึงสายยางจากหลังบ้านมารดน้ำต้นไม้ที่รวหน้าบ้าน คุณปู่เดินออกมาก็พูดว่า "โอ๊ยโย ยัยจังเลยลูก ปู่กำลังจะทำอยู่พอดี" เก่งยิ้มอย่างภูมิใจ พอดีเก่งเหลือบไปเห็นคุณยายแก่คนหนึ่งกำลังข้ามถนนตรงทางม้าลายหน้าบ้าน เก่งรีบปีนน้ำแล้วไปจูงคุณยายแก่ข้ามถนนไปอย่างปลอดภัย คุณย่าเห็นพอดีเมื่อเก่งข้ามถนนกลับมา คุณย่าเข้ามาลูบหัวแล้วชมว่า เก่งมีน้ำใจท้าวให้ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เมื่อเก่งทำงานเสร็จก็ขออนุญาตไปเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ เช่น พิพิธภัณฑ์ กับเพื่อน คุณพ่ออนุญาตแล้วเตือนให้ระวังตัวเพราะวันเด็กมีคนไปเที่ยวกันมากมายให้รีบกลับบ้าน คุณพ่อเดินออกมาส่งเก่งถึงหน้าบ้าน เมื่อเก่งไปแล้วคุณแม่, คุณปู่, คุณย่าและคุณพ่อก็มาคุยกันถึงเรื่องที่คุณเห็นเก่งในวันนี้ คุณแม่บอก "เก่งกวาดบ้านสะอาดจังเลยล่ะ" คุณปู่บอกว่า "เขารดน้ำต้นไม้ที่บ้าน" ส่วนคุณย่าพูดว่า "น่ารักมากนะเก่ง เขาพาคุณยายแก่ข้ามถนนไปฝั่งโน้น" และคุณพ่อก็บอกว่า "เก่งเขาไปเที่ยวพิพิธภัณฑ์กับเพื่อน" แต่ละคนพยายามพูดถึงสิ่งที่คุณเองเห็นเก่งทำซึ่งไม่เหมือนกัน เด็ก ๆ ช่วยคิดซิคะว่า ความดีที่เก่งทำในวันนี้มีอะไรบ้าง

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยวันเด็ก วันครู

ครั้งที่ 19

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกได้ว่า วันครูตรงกับวันอะไรเนื้อหา วันครูตรงกับวันที่ 16 มกราคมการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้น</u> <u>ย่นนำ</u> ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลง สวัสดีคุณครู	<u>ขั้น</u> <u>ย่นนำ</u> ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบ เพลงสวัสดีคุณครู
<u>ขั้น</u> <u>ย่นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กแต่ละคนคิดว่า "คุณครูต้อง การอะไรบ้างในวันครู" และ "คุณครูมีความ สำคัญอย่างไร" จากนั้นให้ออกมาเล่าเกี่ยวกับ ความต้องการของคุณครูกับความสำคัญของคุณครู ตามความคิดของเด็กทีละคน ประมาณ 10 คน	<u>ขั้น</u> <u>ย่นกิจกรรม</u> ครูแบ่งกลุ่มให้เด็กกลุ่มละ 6 คน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่า "คุณครู ต้องการอะไรบ้างในวันครู" และ "คุณครู มีความสำคัญอย่างไร"
<u>ขั้น</u> <u>ย่นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับความ ต้องการและความสำคัญของคุณครู	<u>ขั้น</u> <u>ย่นสรุป</u> ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมา สรุปเกี่ยวกับความต้องการและความสำคัญ ของคุณครู

สื่อการเรียนรู้

1. เพลงสวัสดีคุณครู

เพลงสวัสดีคุณครู

สวัสดีคุณครูที่รัก

หนูจักตั้งใจอ่านเขียน

ยามเข้าเรามาโรงเรียน

ยามเข้าเรามาโรงเรียน

หนูจะพากเพียรขยันเรียนเอ๋ย

หนูจะพากเพียรขยันเรียนเอ๋ย

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยวันเด็ก วันครู

ครั้งที่ 20

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกหน้าที่ที่เด็กควรปฏิบัติต่อครูได้

เนื้อหา หน้าที่ที่เด็กควรปฏิบัติต่อครู เช่น แสดงความเคารพต่อครู เคารพชื่อฟังครู
ประพฤติตนเป็นเด็กดี กตัญญูรู้คุณครูและช่วยเหลืองานครูในบางโอกาส ฯลฯ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้น</u> <u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง เสกมะม่วง</p> <p><u>ขั้น</u> <u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูสมมติให้เด็กแต่ละคนเป็นคุณครู แล้วคิดเกี่ยวกับหน้าที่ที่เด็กควรปฏิบัติต่อครู จากนั้นให้เด็กออกมาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ หน้าที่ที่เด็กควรปฏิบัติต่อครูทีละคน ประมาณ 10 คน</p> <p><u>ขั้น</u> <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับหน้าที่ ที่เด็กควรปฏิบัติต่อครู</p>	<p><u>ขั้น</u> <u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง เสกมะม่วง</p> <p><u>ขั้น</u> <u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามความ ความสมัครใจ กลุ่มละ 6 คน จากนั้นครู สมมติให้เด็กแต่ละกลุ่มเป็นคุณครูแล้วแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าที่ที่เด็กควรปฏิบัติ ต่อครู</p> <p><u>ขั้น</u> <u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมา สรุปเกี่ยวกับหน้าที่ที่เด็กควรปฏิบัติต่อครู</p>

สื่อการเรียน

1. นิทานเรื่อง เสกมะม่วง

นิทานเรื่อง เสกมะม่วง

มีชายหนุ่มคนหนึ่งเดินทางไปเรียนวิชากับอาจารย์ขณะที่ไปตามทางพบชายขอทานคนหนึ่ง ได้พูดคุยกัน ชายขอทานชอบนิสัยชายหนุ่มจึงสอนคาถาวิเศษสำหรับเสกน้ำไว้รดต้นมะม่วง จะทำให้ต้นมะม่วงออกผลนอกฤดูกาลได้ ชายหนุ่มคนนั้นเรียนจนจำคาถาวิเศษบทนั้นได้ ก็ลาชายขอทานเดินทางต่อไปจนถึงเมือง ๆ หนึ่ง ชายหนุ่มได้ไปอาศัยอยู่กับคนสวนของพระราชินี เขาห้องคาถาวิเศษเสกน้ำแล้วไปรดต้นมะม่วงจนมะม่วงออกผลทุกวัน คนสวนนำมะม่วงไปถวายพระราชินี ๑ แผลกใจมากที่มะม่วงออกผลนอกฤดูกาล จึงเรียกคนสวนมาซักถาม คนสวนเล่าความจริงแล้วนำชายหนุ่มคนนั้นมาเฝ้า พระราชินีถามว่า ไปเรียนวิชานี้มาจากไหน ชายหนุ่มไม่กล้าบอกความจริงว่าเรียนมาจากคนขอทาน จึงโกหกว่า เรียนจากอาจารย์ที่มีความสามารถแห่งเมืองตักศิลา พระราชินีจึงให้เงินทองแล้วให้อยู่กับคนสวนต่อไป

หลังจากนั้นไม่นานชายหนุ่มคนนั้นก็มีการหลงลืม จ्ञอะไรไม่ได้ และกลายเป็นคนบ้า เมื่อพระราชินีเรียกมาสอบถาม จึงรู้ว่า ชายหนุ่มพูดโกหกไม่กล้าบอกความจริงว่า ครูที่สอนคาถาวิเศษให้ นั้น เป็นคนขอทาน เพราะอายุที่มีครูเป็นคนที่ต่ำต้อย พระราชินีไล่ชายหนุ่มออกไปจากเมือง เนื่องจากไม่รู้จักบุญคุณของครูที่สั่งสอนวิชาให้

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยไม้ดอก ไม้ประดับ

ครั้งที่ 21

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกรูปร่าง ชื่อ สี และกลิ่นของดอกไม้ได้

เนื้อหา ลักษณะรูปร่าง ชื่อ สี และกลิ่นของดอกไม้

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้น</u> <u>ยोजना</u></p> <p>ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลง จำใจดอกไม้</p>	<p><u>ขั้น</u> <u>ยोजना</u></p> <p>ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบ เพลง จำใจดอกไม้</p>
<p><u>ขั้น</u> <u>กิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูดอกไม้จริง และสนทนา เกี่ยวกับลักษณะรูปร่าง ชื่อ สี และกลิ่นของ ดอกไม้ แล้วส่งดอกไม้ทีละดอกให้เด็กดูทุกคน ให้สังเกตเปรียบเทียบดอกไม้แต่ละดอก</p> <p>ครูให้เด็กออกมาแล้วเกี่ยวกับดอกไม้ ให้เพื่อนฟังทีละคน ประมาณ 10 คน</p>	<p><u>ขั้น</u> <u>กิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กเข้าแถวออกมาหยิบบัตร ภาพรูปดอกไม้คนละ 1 แผ่น ให้เด็กพลิกด้าน หลังของบัตรภาพเพื่อดูภาพดอกไม้ที่ได้รับ แล้วไปรวมกลุ่มกับผู้ที่ได้รับบัตรภาพที่มีรูป ดอกไม้เหมือนกัน</p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาจับ ดอกไม้จริงตรงตามบัตรภาพที่กลุ่มได้รับแล้ว สนทนาเกี่ยวกับลักษณะรูปร่าง ชื่อ สี และกลิ่น ของดอกไม้</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะรูปร่าง ชื่อ สี และกลิ่นของดอกไม้ พร้อมทั้งให้เด็กนำดอกไม้จากบ้านมาคนละ 1 ดอก</p>	<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับลักษณะ รูปร่าง ชื่อ สีและกลิ่นของดอกไม้ พร้อมทั้งให้เด็กนำดอกไม้จากบ้านมาคนละ 1 ดอก</p>

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรภาพรูปดอกไม้ชนิดต่าง ๆ
2. ดอกไม้จริง เช่น ดอกกุหลาบ ดอกมะลิ ดอกจําปี ดอกจําปา ดอกเข็ม ดอกบานไม่รู้โรย
3. เพลงจําใจดอกไม้

เพลงจําใจดอกไม้

จําใจดอกไม้ดาวเรือง หงอนไก่ จําปี จําปา มะลิ พิกุล กุหลาบ ชบา
บานชื่น กระดังงา เข็ม แก้ว ลัดดา เฟื่องฟ้า ราตรี

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยไม้ดอก ไม้ประดับ

ครั้งที่ 22

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกประโยชน์และโทษของดอกไม้ได้

เนื้อหา ประโยชน์ของดอกไม้ มีไว้ประดับเพื่อความสวยงาม เช่น ดอกเข็ม ดอกมะลิ ร้อยเป็นพวงมาลัยสำหรับบูชาพระ ฯลฯ ใช้เป็นอาหาร เช่น ดอกโสน ดอกแค ฯลฯ และใช้ทำยารักษาโรค เช่น ดอกบัว ดอกคำฝอย ฯลฯ
โทษของดอกไม้ มีหนามแหลมเป็นอันตราย เช่น ดอกกุหลาบ มียางเป็นพิษทำให้คัน เช่น ดอกรัก และมีเกสรเป็นพิษทำให้หอบ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจอง ฉันชอบดอกไม้</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้ดูดอกไม้ที่เด็กนำมาจากบ้าน แล้วสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ และโทษของดอกไม้ จากนั้นให้เด็กออกมาประมาณ 6 คน แล้วช่วยกันจัดดอกไม้ใส่แจกัน</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจอง ฉันชอบดอกไม้</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูแบ่งกลุ่มให้เด็กกลุ่มละ 6 คน ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับดอกไม้ที่เด็กนำมาจากบ้านและแจกันจากนั้นให้แต่ละกลุ่มช่วยกันจัดดอกไม้ใส่แจกันแล้วสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของดอกไม้</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลม เป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับ ประโยชน์และโทษของดอกไม้	<u>ขั้นสรุป</u> ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมา สรุปเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของดอกไม้

สื่อการเรียนรู้

1. ดอกไม้จริง
2. แจกันใส่ดอกไม้
3. คาสล่องจอง ฉันชอบดอกไม้

คาสล่องจอง ฉันชอบดอกไม้

ไม้ดอกไม้ประดับ	มีไว้สำหรับบ้านเรือนของเรา
ไม้ปล่อยให้แห้งเหี่ยวเฉา	เรารคน้ำพรวนดินเอาไว้
ไม้ดอกสวยงามดี	มีสีสดขานซึ้งหัวใจ
เราปลูกเราถนอมไว้	เราไม่เคยตัดดอกไม้เอาไปคนเดียว

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยไม้ดอก ไม้ประดับ

ครั้งที่ 23

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกลักษณะของไม้ใบได้เนื้อหา ลักษณะของไม้ใบมีสีเขียวสดใสลวดลายคล้ายดอกไม้ ไม้ใบมักขึ้นในที่ร่มและ
กลางแจ้งการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นนำ</u> ครูนำบัตรภาพไม้ใบจำนวน 6 แผ่นคือ ภาพใบโกศล ว่านหางจระเข้ เศรษฐี เล็บครุฑ ราชนิเทศน์อ่อน และแสงจันทร์มาติดไว้ตามที่ต่าง ๆ ของห้องโดยมีระยะห่างกันพอสมควร แล้วให้เด็กไปยืนตรงบัตรภาพไม้ใบที่ตนเองชอบ	<u>ขั้นนำ</u> ครูนำบัตรภาพไม้ใบจำนวน 6 แผ่นคือ ภาพใบโกศล ว่านหางจระเข้ เศรษฐี เล็บครุฑ ราชนิเทศน์อ่อน และแสงจันทร์มาติดไว้ตามที่ต่าง ๆ ของห้องโดยมีระยะห่างกันพอสมควร แล้วให้เด็กไปยืนตรงบัตรภาพไม้ใบที่ตนเองชอบ

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กกลับมา นั่งรวมเป็นกลุ่มใหญ่ แล้วส่งไม้ใบของจริงทีละใบให้เด็กดูและสัมผัส พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับชื่อและลักษณะของไม้ใบแต่ละชนิด</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับชื่อและลักษณะของไม้ใบ</p>	<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูพาเด็กไปที่สนามหญ้าบริเวณที่มีไม้ใบปลูกอยู่แล้วให้เด็กยืนที่ต้นไม้ให้ตรงกับบัตรภาพที่เด็กเลือกต้นไม้เกิน 6 คน</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูและสัมผัส พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับชื่อและลักษณะของไม้ใบแต่ละชนิด</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับชื่อและลักษณะของไม้ใบ</p>

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรภาพไม้ใบชนิดต่าง ๆ
2. ต้นไม้ประเภทไม้ใบ เช่น โกศล ว่านหางจระเข้ เศรษฐี เล็บครุฑ ราชนิหินอ่อน และแสงจันทร์

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมการหาคำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยไม้ดอก ไม้ประดับ

ครั้งที่ 24

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกประโยชน์และโทษของ ไม้ใบได้

เนื้อหา ประโยชน์ของ ไม้ใบ เป็นสมุนไพรรักษาโรค เช่น ใบขี้เหล็ก แก้วร้อนใน
เป็นไม้ประดับ เช่น โกศล ฯลฯ
โทษของ ไม้ใบ มียางเป็นพิษทำให้เกิดอันตราย เช่น สิวน้อยประเนียง ฯลฯ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจอง พรวนดิน</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจองพรวนดิน</p>
<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพ ไม้ใบที่ใช้เป็นสมุนไพรรักษาโรค แล้วสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของ ไม้ใบ</p>	<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กเก็บใบไม้ที่ร่วงบนพื้นดิน มาคนละ 1 ใบ จากนั้นให้ใบใส่ในตะกร้าที่มีหมายเลข 1 - 6 กักับอยู่ โดยตะกร้าแต่ละใบจะมีใบไม้ไม่เกิน 6 ใบ เด็กที่ใส่ใบไม้ในตะกร้าหมายเลขใดให้อยู่กลุ่มกัน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาจับภาพ ไม้ใบที่ใช้เป็นสมุนไพรรักษาโรค</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับ ประโยชน์และโทษของไม้ใบ</p>	<p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มสนทนาเกี่ยวกับ ประโยชน์และโทษของไม้ใบ</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมา สรุปเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของไม้ใบ</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพไม้ใบที่ใช้เป็นสมุนไพรรักษาโรค
2. ตะกร้าพลาสติก
3. คำคล้องจอง พรวนดิน

คำคล้องจอง พรวนดิน

พรวนดิน	พรวนดินให้ดี
นี่แน่	ฉันมีเมล็ดดอกไม้
ขุดหลุม	แล้วเกลี่ยดินปิด
รดน้ำกันคนดี	แล้วคอยดูใบ
ฝนตกแล้วแดดก็ออก	ไม้ชำเห็นดอกงามวิไล

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยไม้ดอก ไม้ประดับ

ครั้งที่ 25

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกวิธีดูแลรักษาต้นไม้ได้เนื้อหา วิธีดูแลรักษาต้นไม้ คือ รดน้ำ พรวนดิน ไม่เด็ดและทำลายดอกไม้ใบไม้ที่เป็นของส่วนตัวและของสาธารณะการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นนำ</u> ครูให้เด็กเล่นเกม "เก็บใบไม้ใส่ตะกร้า" เมื่อได้ยินสัญญาณให้เด็กไปเก็บใบไม้ที่ร่วงตามพื้นดินใส่ตะกร้า <u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กคู่ต้นไม้ 2 กระถาง ซึ่งได้รับการรดน้ำจนเปียกชุ่มหนึ่งกระถาง ส่วนอีกกระถางไม่ได้รับการรดน้ำพร้อมทั้งสนทนาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างต้นไม้ทั้ง 2 กระถาง	<u>ขั้นนำ</u> ครูให้เด็กเล่นเกม "เก็บใบไม้ใส่ตะกร้า" เมื่อได้ยินสัญญาณให้เด็กไปเก็บใบไม้ที่ร่วงตามพื้นดินใส่ตะกร้า <u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูแบ่งกลุ่มให้เด็กกลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารดต้นไม้ 2 กระถาง ซึ่งได้รับการรดน้ำจนเปียกชุ่มหนึ่งกระถาง ส่วนอีกกระถางไม่ได้รับการรดน้ำ พร้อมทั้งรับภาพเด็กกำลังรดน้ำต้นไม้

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p>ครูให้เด็กดูภาพเด็กกำลังรดน้ำต้นไม้ และภาพเด็กกำลังเด็ดดอกไม้ และใบไม้พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับภาพ และสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับวิธีดูแลรักษาต้นไม้</p>	<p>และภาพเด็กกำลังเด็ดดอกไม้และใบไม้</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูต้นไม้ทั้ง 2 กระถาง พร้อมทั้งภาพ แล้วอภิปราย แสดงความคิดเห็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับวิธีดูแลรักษาต้นไม้</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ตะกร้าพลาสติก
2. ต้นไม้
3. ภาพเด็กกำลังรดน้ำต้นไม้
4. ภาพเด็กกำลังเด็ดดอกไม้และใบไม้

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยบุคคลที่ควรรู้จัก

ครั้งที่ 26

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกอาชีพและการแต่งกายของบุคคลแต่ละอาชีพได้

เนื้อหา อาชีพและการแต่งกายของบุคคลแต่ละอาชีพ เช่น แพทย์ พยาบาล ครู
บุรุษไปรษณีย์ ตำรวจ ทหาร พ่อค้า แม่ค้า ฯลฯ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบ เพลง ทนุยากเป็นอะไร</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบ เพลง ทนุยากเป็นอะไร</p>
<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กแต่ละคนออกมาเล่าเกี่ยวกับ อาชีพของพ่อแม่</p> <p>ครูให้เด็กดูภาพบุคคลอาชีพต่าง ๆ</p> <p>พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับชื่อและการแต่งกายของ แต่ละอาชีพ</p>	<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ออกมารับภาพบุคคลอาชีพต่าง ๆ</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูภาพบุคคลอาชีพ ต่าง ๆ แล้วสนทนาเกี่ยวกับชื่อและการแต่งกาย ของแต่ละอาชีพ</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับชื่อและการแต่งกายของบุคคลแต่ละอาชีพ</p>	<p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันแสดงบทบาทสมมติตามภาพที่ได้รับแล้วให้เพื่อนทายว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับอาชีพใด</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับชื่อและการแต่งกายของบุคคลแต่ละอาชีพ</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพบุคคลอาชีพต่าง ๆ ขนาด 4" X 6"
2. เพลงหนอยากเป็นอะไร

เพลงหนอยากเป็นอะไร

หนูจำหนูคิดคุณเสียให้ดี ๆ

อนาคตที่จะสุขศรี ไต่บันหนนี้จะ เป็นอะไร

หนอยากเป็นทหาร บ้องกันอริราชศัตรู

หนอยากจะเป็นครู ให้ความรู้เด็ก ๆ ทั่วไป

หนอยากเป็นตำรวจ วิ่งไล่กวดผู้ร้ายเร็วไว

หนอยากเป็นอะไร อ่อนใจได้เป็นพยาบาล

หนูจำหนู ต้องเรียนรู้ให้เชี่ยวชาญ

หนูจะต้องขยัน หมั่นเพียรมา เรียนกับคุณครู

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยบุคคลที่ควรรู้จัก

ครั้งที่ 27

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกหน้าที่และความสำคัญของแพทย์และพยาบาลได้

เนื้อหา แพทย์มีหน้าที่รักษาคนเจ็บป่วย สำหรับพยาบาลมีหน้าที่ช่วยแพทย์ดูแลคนเจ็บป่วย

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้น</u> <u>บทนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง หนูแบ่ง ขนมคุกกี้</p> <p><u>ขั้น</u> <u>กิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพการปฏิบัติงานของแพทย์ และพยาบาลพร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับหน้าที่และ ความสำคัญของแพทย์และพยาบาล</p>	<p><u>ขั้น</u> <u>บทนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง หนูแบ่งขนมคุกกี้</p> <p><u>ขั้น</u> <u>กิจกรรม</u></p> <p>ครูแบ่งกลุ่มเด็กด้วยการให้เด็ก เคลื่อนไหวร่างกายไปรอบ ๆ ห้องเมื่อ ได้ยินสัญญาณหยุดให้แต่ละคนเดินไปยืนตรง ตัวเลขที่ตนเองชอบ 1 - 6 ซึ่งครูคิดว่า ตามส่วนต่าง ๆ ของห้อง โดยแต่ละตัวเลข จะมีสมาชิกไม่เกิน 6 คน</p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับ ภาพการปฏิบัติงานของแพทย์และพยาบาลพร้อม</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของแพทย์และพยาบาล</p>	<p>ทั้งสนทนาเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของแพทย์และพยาบาล</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของแพทย์และพยาบาล</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ตัวเลข 1 - 6
2. ภาพการปฏิบัติงานของแพทย์และพยาบาลขนาด 8" X 12"
3. นิทานภาพเรื่อง หนูแป้งหื่นคุณหมอ

นิทานเรื่อง หนูแป้งหื่นคุณหมอ

หนูแป้งเป็นเด็กขี้แสบและตื้อรั้น ชอบหนีไปเที่ยวนอกบ้านวันหนึ่งหนูแป้งเล่นน้ำจนตัวเปียกพอลงคืน หนูแป้งไม่สบายตัวร้อนจัดและมีน้ำมูก ตอนเช้าคุณแม่จึงรีบพาหนูแป้งไปหาคุณหมอที่โรงพยาบาล ขณะที่กำลังรอคุณหมออยู่นั้นคุณแม่ของหนูแป้งเอาผ้าไปชุบน้ำเพื่อมาเช็ดตัวให้หนูแป้ง หนูแป้งเห็นว่าไม่มีคนสนใจจึงแอบหนีไปทางประตูด้านหลัง เพราะกลัวคุณหมอจะดุด้วยความร้อนหนูแป้งจึงสะดุ้งไม่ล้มลงทับแขนตัวเอง พอลุกขึ้นรู้สึกปวดที่แขนข้างขวาพอดีคุณแม่วิ่งตามออกมาดู พบหนูแป้งร้องไห้ด้วยความเจ็บปวดจึงพาเข้าไปพบคุณหมอ คุณหมอรีบพาหนูแป้งไปเอกซเรย์พบว่า แขนข้างขวาของหนูแป้งหัก ต้องเข้าเฝือกและนอนพักที่โรงพยาบาลระหว่างที่นอน

พักที่โรงพยาบาล คุณหมอและพยาบาลเอาใจใส่ดูแลทูนั่ง เป็นอย่างดี ตั้งแต่เข้ามาทูนั่ง เลิกกลัว
หมอและพยาบาล และเสียใจที่ตัวเองหนีไปจนเกิดอุบัติเหตุ แขนหัก ถ้าทูนั่ง ไม่กลัวจนเกินไป
ก็ไม่ต้องมานอนโรงพยาบาลอย่างนี้

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยบุคคลที่ควรรู้จัก

ครั้งที่ 28

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกหน้าที่และความสำคัญของครูและบุรุษไปรษณีย์

เนื้อหา ครูมีหน้าที่สั่งสอนอบรมให้นักเรียนเป็นเด็กดี และมีความรู้
บุรุษไปรษณีย์มีหน้าที่ส่งจดหมายและพัสดุให้กับประชาชนตามสถานที่ต่าง ๆ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูทาบปัญหาเด็กว่า "ตัวฉันสีแดง ร่างกายแข็งแรง ยืนอยู่ทุกแห่ง ชอบแย่ง จดหมาย"</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพครูและบุรุษไปรษณีย์ พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญ ของครูและบุรุษไปรษณีย์</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูทาบปัญหาเด็กว่า "ตัวฉันสีแดง ร่างกายแข็งแรง ยืนอยู่ทุกแห่ง ชอบแย่ง จดหมาย"</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูแบ่งกลุ่มให้เด็กกลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับภาพครู และบุรุษไปรษณีย์พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับหน้าที่ และความสำคัญของครูและบุรุษไปรษณีย์</p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับ ซองและแสตมป์จำลอง แล้วให้ช่วยกันวาดภาพ</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของครูและบุรุษไปรษณีย์</p>	<p>หรือเขียนอะไรก็ได้ลงบนของติดแสตมป์จำลองแล้วนำของนั้นไปใส่ไว้ตู้ไปรษณีย์จำลอง</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของครูและบุรุษไปรษณีย์พร้อมทั้งเล่าสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่ร่วมมือกันทำงาน</p>

สื่อการเรียน

1. ภาพครูขนาด 4" X 6"
2. ภาพบุรุษไปรษณีย์ขนาด 4" X 6"
3. ของจดหมาย
4. แสตมป์จำลอง
5. ตู้ไปรษณีย์จำลอง
6. คำทนาย

คำทนาย

ตัวฉันสีแดง ร่างกายแข็งแรง ยืนอยู่ทุกแห่ง ชอบแบ่งจดหมาย

การประเมินผล

1. สิ่งเกิดการพูดและการตอบคำถาม
2. สิ่งเกิดพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยบุคคลที่ควรรู้จัก

ครั้งที่ 29

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกหน้าที่และความสำคัญของตำรวจและทหารได้

เนื้อหา ตำรวจมีหน้าที่จับผู้กระทำความผิด รักษาความสงบภายในบ้านเมือง
รักษาความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน
ทหารมีหน้าที่ป้องกันประเทศชาติ ยอมเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อ
ชาติบ้านเมือง ทหารมีทั้งทหารบก ทหารเรือและทหารอากาศ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กท่องคำคล้องจองท.ทหาร</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กดูภาพตำรวจและทหารแล้ว สนทนาเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของตำรวจ และทหาร</p>	<p><u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กท่องคำคล้องจองท.ทหาร</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ออกมารับภาพตำรวจและทหาร ครูตั้งคำถาม "เด็ก ๆ คิดว่าตำรวจ และทหารมีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างไร และสมมติว่าเด็ก ๆ เป็นตำรวจหรือทหาร</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของตำรวจและทหาร</p>	<p>จะทำอะไรบ้าง" แล้วให้เด็กแต่ละกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็น</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของตำรวจและทหาร</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพตำรวจและทหารขนาด 8" X 12"
2. คำคล้องจองท.ทหาร

คำคล้องจองท.ทหาร

ทหารเป็นผู้ชาย	มณฑไทเป็นผู้หญิง
ทหารรักจริง	ไม่ทอดทิ้งมณฑไท
ทหารหัวกลม	มณฑไทหัวหยัก
ทหารเขารัก	เขารักมณฑไท

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยบุคคลที่ควรรู้จัก

ครั้งที่ 30

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกหน้าที่และความสำคัญของพ่อค้าและแม่ค้าได้

เนื้อหา พ่อค้า แม่ค้ามีอาชีพขายสินค้าประเภทต่าง ๆ เช่น อาหาร สิ่งของ เครื่องใช้ เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ฯลฯ ให้กับประชาชน

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพหาบใส่สินค้าแล้วถามว่า สิ่งของเหล่านี้เหมาะสมกับผู้ที่ประกอบอาชีพอะไร</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพพ่อค้า แม่ค้ากำลังขายสินค้าแล้วสนทนาเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของพ่อค้า แม่ค้า</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพหาบใส่สินค้าแล้วถามว่าสิ่งของเหล่านี้เหมาะสมกับผู้ที่ประกอบอาชีพอะไร</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กเข้าแถวออกมาจับฉลาก ใครจับได้หมายเลขอะไรให้ไปอยู่กลุ่มตามหมายเลขนั้น ซึ่งมีหมายเลขตั้งแต่ 1 - 6 แต่ละหมายเลขมี 6 แผ่น แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับสินค้าและธนบัตรจำลอง</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับหน้าที่และความสำคัญของพ่อค้า แม่ค้า</p>	<p>ครูให้แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติเป็นพ่อค้า แม่ค้า และคนซื้อสินค้าโดยใช้สินค้าและธนบัตรจำลอง</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่แสดงบทบาทสมมติ และหน้าที่ และความสำคัญของพ่อค้า แม่ค้า</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพทาบใส่สินค้าขนาด 4" X 6"
2. ภาพสินค้าขนาด 4" X 6"
3. ภาพพ่อค้า แม่ค้ากำลังขายสินค้าขนาด 8" X 12"
4. สินค้าและธนบัตรจำลอง

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยพาหะนำโรค

ครั้งที่ 31

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกชื่อและโรคภัยไข้เจ็บได้

เนื้อหา โรคภัยไข้เจ็บทั่วไป เช่น ไข้หวัด ท้องเสีย ตาแดง โรคผิวหนัง
ซึ่งเกิดจากเชื้อโรคในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และเกิดจากสัตว์ที่เป็นตัวนำเชื้อโรค

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u> ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง หมูอ้วน ไม่สบาย</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กดูภาพคนเจ็บป่วยแล้วสนทนา เกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บและสาเหตุที่ทำให้เกิดโรค ครูให้เด็กแต่ละคนออกมาเล่าเกี่ยวกับ ประสบการณ์เดิมในเรื่องโรคภัยไข้เจ็บและ สาเหตุที่ทำให้เกิดโรค</p>	<p><u>ขั้นนำ</u> ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง หมูอ้วนไม่สบาย</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ 6 คน แล้วให้เด็กแต่ละกลุ่มออกมา เพื่อแสดงบทบาทสมมติตามคำบรรยายของครู เช่น "หมูอ้วนชอบหลบไปนั่งซิม" โดยสวม มงกุฎตามบทบาทที่แสดง ครูให้แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ ตามคำบรรยายของครูจนครบทุกกลุ่ม</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บและสาเหตุที่ทำให้เกิดโรค	<u>ขั้นสรุป</u> ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บและสาเหตุที่ทำให้เกิดโรค

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพคนเจ็บป่วยขนาด 8" X 12"
2. นิทานภาพเรื่อง หมูอ้วนไม่สบาย

นิทานเรื่อง หมูอ้วนไม่สบาย

หมูอ้วนตัวหนึ่งร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ แต่งตัวสะอาดและมีนิสัยร่าเริงเป็นที่รักของเพื่อนทุกคน หมูอ้วนชอบตื่นเช้าแล้วรีบอาบน้ำทำความสะอาดร่างกายเพื่อไปโรงเรียนพร้อมข้างชมพู ต่อมาหมูอ้วนมีร่างกายผ่ายผอม พุงโต หน้าตามอมแมม แต่งตัวสกปรก ผิดไปจากเดิมและชอบหลบไปนั่งซิม เป็นหวัดบ่อยครั้ง บางครั้งก็เป็นโรคตาแดง ต้องหยุดโรงเรียนไปหลายวัน ข้างชมพูจึงชวนกระรอกขาวสะกดรอยตามหมูอ้วน ก็พบหมูอ้วนกำลังเล่นบนพื้นดินสกปรก แล้วเก็บขี้ที่ตกตามพื้นมาใส่ปากกิน ข้างชมพูกับกระรอกขาวจึงรู้ว่าเพราะอะไรหมูอ้วนจึงมีร่างกายผ่ายผอมเช่นนี้ ทั้งสองจึงเข้าไปพูดคุยกับหมูอ้วนจนหมูอ้วนยอมเล่าความจริงให้ฟังว่า ตั้งแต่หมูอ้วนไปคบกับเจ้ามอมหมาน้อยที่อยู่ข้างบ้าน หมูอ้วนก็ทำตามอย่างเจ้ามอมไปเก็บขี้ที่ตกตามพื้นมากิน เล่นแล้วก็ไม่ล้างมือ ไม่ทำความสะอาดร่างกายและเปลี่ยนเสื้อผ้าก่อนนอน ไม่แปรงฟัน หมูอ้วนพูดไปก็ เกาะตามตัวที่มันฝันจนเป็นแผล

พองไปหมด ช่างชมพู่กับกระรอกขาวส่งสารเพื่อนมากจึงพาไปหาแม่หมู แล้วไปพบหมอเม่น โดยพาเจ้ามอมหมาน้อยไปด้วย หมอเม่นเป็นหมอใจดีรับตรวจร่างกาย หมูอ้วนกับเจ้ามอมหมาน้อยจนละเอียด แล้วบอกว่า ทั้งสองมีพยาธิเต็มท้องไปหมด พันธุ์ แล้วเป็นโรคผิวหนัง แต่ไม่ต้องตกใจ หมอเม่นจะรักษาให้หายเป็นปกติเหมือนเดิม แต่หมูอ้วนกับเจ้ามอมหมาน้อย ต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามที่หมอบอก คือ รักษาร่างกายและเสื้อผ้าให้สะอาด ล้างมือทุกครั้ง ที่เล่นเสร็จ อาบน้ำ ล้างหน้า แปรงฟันก่อนนอน นอนพักผ่อนให้มาก ๆ และเลิกเก็บขี้เมที่ ตกตามพื้นดินมากิน ตั้งแต่นั้นมาหมูอ้วนก็กลับมาเป็นหมูอ้วนของเพื่อน ๆ ตามเดิม

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยพาหะนำโรค

ครั้งที่ 32

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกชื่อโรคที่ยุงเป็นตัวนำพาสู่คนและบอกวิธีป้องกันโรคได้

เนื้อหา โรคที่ยุงเป็นตัวนำพาสู่คน เช่น โรคไข้เลือดออก โรคไข้มาเลเรีย
โรคไข้สมองอักเสบและโรคเท้าช้าง วิธีป้องกันโรคคือ อย่าให้ยุงกัด นอนในมุ้ง
และทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงไม่ให้มีน้ำขังในภาชนะ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลม เป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลง กล้วยยุง</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กดูภาพวงจรชีวิตของยุง ภาพ คนป่วยด้วยโรคที่ยุงเป็นตัวนำพาและวิธีป้องกันยุง พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับภาพ</p>	<p><u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบ เพลง กล้วยยุง</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กอยู่กลุ่มเดิม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับภาพ ตัดต่อวงจรชีวิตของยุง ภาพคนป่วยด้วยโรคที่ ยุงเป็นตัวนำพาและภาพวิธีป้องกันยุง ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันต่อให้เป็น ภาพที่สมบูรณ์แล้วสนทนาเกี่ยวกับวงจรชีวิตของ ยุง โรคที่ยุงเป็นตัวนำพาและวิธีป้องกันยุง</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับโรคที่ยุงเป็นตัวนำมาสู่คนและวิธีป้องกันยุง</p>	<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับโรคที่ยุงเป็นตัวนำมาสู่คนและวิธีป้องกันยุง</p>

สื่อการเรียนรู้

1. เพลงกลัวยุง
2. ภาพตัดต่อวงจรชีวิตของยุง
3. ภาพตัดต่อคนป่วยด้วยโรคที่ยุงเป็นตัวนำ
4. ภาพตัดต่อวิธีป้องกันยุง

เพลงกลัวยุง

หนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า	จับยุงมาได้สี่ห้าตัว
หก เจ็ด แปด เก้า สิบ	ยุงตัวสิบ ฉันต้องสิ้นหัว
กลัว ฉันกลัว ฉันกลัว	ยุงกัดฉันที่หัวแม่มือ

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมการขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยพาหะนำโรค

ครั้งที่ 33

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกชื่อโรคที่แมลงวันเป็นตัวนำมาสู่คนและบอกวิธีป้องกันโรคได้

เนื้อหา โรคที่แมลงวันเป็นตัวนำมาสู่คน เช่น โรคคอหอยคุดโรค, บิด, ท้องเสีย
วิธีป้องกันโรค คือ รับประทานอาหารที่สุก สะอาดและไม่มีแมลงวันตอม

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลม เป็นกลุ่มย่อย
<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง แมลงวัน อวดเก่ง</p> <p>ขั้นกิจกรรม</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละคนออกมาแสดงบทบาท สมมติตามคำบรรยายของครู เช่น "แมลงวันบินเล่นลมอย่างมีความสุข มันดีใจที่ จะได้กินอาหาร"</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละคนออกมาแสดงบทบาท สมมติตามคำบรรยายของครูทีละคน ประมาณ 6 คน</p>	<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูให้เด็กดูและฟังนิทานเรื่อง แมลงวันอวดเก่ง</p> <p>ขั้นกิจกรรม</p> <p>ครูให้เด็กอยู่กลุ่มเดิม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้เด็กแต่ละกลุ่มออกมาเพื่อแสดงบทบาท สมมติตามคำบรรยายของครู เช่น "แมลงวัน บินเล่นลมอย่างมีความสุข มันดีใจที่จะได้กิน อาหาร"</p> <p>ครูให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาท สมมติตามคำบรรยายของครูจนครบทุกกลุ่ม</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับโรคที่ แผลงวันเป็นตัวแทนมาสู่คนและวิธีป้องกันโรค	<u>ขั้นสรุป</u> ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมา สรุปเกี่ยวกับโรคที่แผลงวันเป็นตัวแทนมาสู่คน และวิธีป้องกันโรค

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานภาพเรื่อง แผลงวันเอาคอกัง

นิทานเรื่อง แผลงวันเอาคอกัง

เช้าวันหนึ่งอากาศแจ่มใส แผลงวันหัวเขียวผูหนึ่งบินเล่นลมร่าเริง ๆ อย่างมีความสุข ทันใดนั้นพวกมันก็มองเห็นอาหารอันโอชะวางอยู่ในถาดของแม่ค่านั่งชายอยู่ริมทาง พวกมันรู้สึกหิวมาก "เราจะกินให้อิ่มเลย" พวกมันคิดแล้วพากันบินลงไปตอมอาหารกินอย่างเอร็ดอร่อย เด็ก ๆ วิ่งมาซื้อขนมจากแม่ค่านั่งกินโดยไม่รู้ว่าแม่แผลงวันเอาคอกัง สักครู่ต่อมาเด็ก ๆ ก็ปวดท้องวิ่งเข้าห้องน้ำจนหมดแรง พวกแผลงวันหัวเราะชอบใจที่ทำให้คนท้องเสียได้ มันคิดจะลงไปตอมอาหารทุกแห่งเมื่อมีโอกาส

วันต่อมาพวกมันเห็นอาหารตั้งอยู่บนเตา เจ้าแผลงวันบินเข้าไปตอมอาหารนั้นทันใดนั้นเองไอร้อนจากอาหารก็พุ่งออกมา มันตกใจมากรีบบินหนีไป แต่มันยังไม่ยอมไปไกลจากอาหาร เมื่อหนูแหวนกับคุณแม่เข้ามายกอาหารลงจากเตาเตรียมจะตักใส่จาน เจ้าแผลงวันคิดว่าไม่เป็นไรแล้วมันจึงบินเข้าไปตอมอาหารนั้น "อ๊อ" พวกมันร้องลั่นด้วยความเจ็บปวดทั้งเจ็บเสกทั้งโกรธตัวของพวกมันพุ่งไปหมด "ไม่เอาแล้ว ฉันจะไม่ไปตอมอาหารร้อนอีกแล้ว เกือบทำให้ฉันสุก" ตั้งแต่นั้นมาพวกมันไม่กล้าไปตอมอาหารร้อน ๆ อีกเลย

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมการบ่งชี้กิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยพาหะนาโรค

ครั้งที่ 34

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกชื่อ โรคที่แมลงหวี่และแมลงสาบเป็นตัวนำพาสู่คนและบอกวิธีป้องกันโรคได้

เนื้อหา โรคที่แมลงหวี่เป็นตัวนำพาสู่คน เช่น โรคตาแดง วิธีป้องกันโรคคืออย่าให้แมลงหวี่ตอมที่ตา

โรคที่แมลงสาบเป็นตัวนำพาสู่คน เช่น โรคท้องเสีย วิธีป้องกันโรคคือเก็บอาหารให้มิดชิดและเก็บกวาดบ้านให้สะอาด

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลงแมลงวัน แมลงหวี่	<u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลงแมลงวัน แมลงหวี่
<u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กดูภาพแมลงหวี่ ภาพแมลงสาบ ภาพคนเป็นโรคตาแดง และภาพคนปวดท้อง พร้อมทั้งสนทนาเกี่ยวกับโรคที่แมลงหวี่และแมลงสาบนำพาสู่คนและวิธีป้องกันโรค	<u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กอยู่กลุ่มเดิม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาจับภาพแมลงหวี่ ภาพแมลงสาบ ภาพคนเป็นโรคตาแดงและภาพคนปวดท้อง

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับโรคที่ แมลงหัวและแมลงสาบเป็นตัวนำพาสู่คนและวิธี ป้องกันโรค</p>	<p>ครูให้แต่ละกลุ่มคุณภาพแล้วสนทนา เกี่ยวกับโรคที่แมลงหัวและแมลงสาบนำสู่ คนและวิธีป้องกันโรค</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมา สรุปเกี่ยวกับโรคที่แมลงหัวและแมลงสาบเป็น ตัวนำพาสู่คนและวิธีป้องกันโรค</p>

สื่อการเรียนรู้

1. เพลงแมลงหัว แมลงวัน
2. ภาพแมลงหัว ภาพแมลงวันขนาด 8" X 12"
3. ภาพคนเป็นโรคตาแดง ภาพคนปวดท้องขนาด 8" X 12"

เพลงแมลงหัว แมลงวัน

แมลงวัน แมลงหัว แมลงหัว แมลงวัน
 ยุง ยุง ยุง เพราะมันคึกกัน แมลงวัน แมลงหัว

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยพาหะนำโรค

ครั้งที่ 35

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกชื่อสัตว์ที่เป็นตัวนำโรคมาสู่คนและวิธีป้องกันได้

เนื้อหา สัตว์ที่เป็นตัวนำโรคมาสู่คน เช่น สุนัข แมว นก ฯลฯ
วิธีป้องกันโรคคือ นาสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัขและแมว ไปฉีดวัคซีนป้องกัน
โรคพิษสุนัขบ้า

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลง ลูกหมา	<u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบ เพลงลูกหมา
<u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กดูภาพสุนัข ภาพแมวและภาพ นก พร้อมทั้งสนทนา เกี่ยวกับโรคที่สัตว์ที่อยู่ในภาพ เป็นตัวนำมาสู่คนและวิธีป้องกัน	<u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กอยู่กลุ่มเดิม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารับภาพสุนัข ภาพแมวและภาพนก ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูภาพเหล่านั้น แล้วสนทนา เกี่ยวกับโรคที่สัตว์ที่อยู่ในภาพเป็น ตัวนำมาสู่คนและวิธีป้องกัน

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับสัตว์ที่เป็นตัวน่าโรคมารู้คนและวิธีป้องกัน</p>	<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับสัตว์ที่เป็นตัวน่าโรคมารู้คนและวิธีป้องกัน</p>

สื่อการเรียนรู้

1. เพลงลูกหมา
2. ภาพสีน้ำขนาด 8" X 12"
3. ภาพแนวขนาด 8" X 12"
4. ภาพทฤษฎีขนาด 8" X 12"

เพลงลูกหมา

นั้นลูกหมามันร้องบ๊อ บ๊อ มันชอบหลอกลูกแมวเหมียว เหมียว
พอมันเหลียวเบ้ครึ่งก้าน ก๊าบ มันนอนราบไถ่ขันเอ๊ก เอ๊ก เอ๊ก เอ๊ก

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยฤดูร้อน

ครั้งที่ 36

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกสภาพดินฟ้าอากาศในฤดูร้อนได้เนื้อหา สภาพของดินฟ้าอากาศในฤดูร้อน อากาศร้อนจัด พื้นดินแห้งแล้งการดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลง ฤดูร้อน</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กดูภาพเกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศในฤดูร้อนแล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพ</p> <p>ครูตั้งคำถาม "ถ้าสมมติว่าโลกที่เราอาศัยอยู่มีฤดูร้อนแต่เพียงอย่างเดียว สิ่งมีชีวิตที่อยู่บนโลกจะเป็นอย่างไร" แล้วให้เด็กตอบคำถามทีละคนประมาณ 10 คน</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลงฤดูร้อน</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูพาเด็กออกไปยืนบนสนามหญ้าบริเวณที่มีแสงแดดพร้อมทั้งให้สังเกตสภาพอากาศและธรรมชาติรอบตัว</p> <p>ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ กลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับภาพเกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศในฤดูร้อน จากนั้นครูตั้งคำถาม "ถ้าสมมติว่าโลกที่เราอยู่มีฤดูร้อนแต่เพียงอย่างเดียว สิ่งมีชีวิตที่อยู่บนโลกจะเป็นอย่างไร"</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับสภาพ ดินฟ้าอากาศในฤดูร้อน</p>	<p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูภาพแล้ว อภิปรายแสดงความคิดเห็น</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมา สรุปเกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศในฤดูร้อน พร้อมทั้งเล่าความคิดเห็นที่แต่ละกลุ่มช่วยกัน อภิปราย</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพเกี่ยวกับสภาพดินฟ้าอากาศในฤดูร้อนขนาด 8" X 12"
2. เพลงฤดูร้อน

เพลงฤดูร้อน

เมืองไทยเรามีฤดูร้อนที่ร้อนจริง ๆ ร้อนจริง ๆ ร้อนจริง ๆ
ร้อนจริง ๆ ร้อนจริง ๆ ร้อนจริง ๆ ก่อนนอนก็ต้องอาบน้ำ
ตื่นนอนก็ต้องอาบน้ำ

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมการขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยฤดูร้อน

ครั้งที่ 37

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกวิธีป้องกันและรักษาตนเองให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บในฤดูร้อนได้

เนื้อหา โรคภัยไข้เจ็บที่มักเกิดขึ้นในฤดูร้อน เช่น โรคหวัดคอโรค ท้องร่วง เป็นผด ผื่น คัน วิธีป้องกันและรักษาคือ รับประทานอาหารที่สุกและสะอาด ไม่มีแมลงวันตอม รักษาความสะอาดของร่างกายและเสื้อผ้า

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจอง</p> <p>การรักษาความสะอาด</p> <p>ขั้นกิจกรรม</p> <p>ครูให้เด็กดูภาพอาหารที่ควรและไม่ควรรับประทาน ภาพเด็กที่เป็นโรคผิวหนัง และภาพเด็กที่เป็นโรคท้องร่วง แล้วสนทนาเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บที่มักเกิดขึ้นในฤดูร้อนและวิธีป้องกันรักษาโรคเหล่านั้น</p>	<p>ขั้นนำ</p> <p>ครูและเด็กท่องคำคล้องจอง</p> <p>การรักษาความสะอาด</p> <p>ขั้นกิจกรรม</p> <p>ครูให้เด็กอยู่กลุ่มเดิม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับภาพอาหารที่ควรและไม่ควรรับประทาน ภาพเด็กที่เป็นโรคผิวหนังและภาพเด็กที่เป็นโรคท้องร่วง</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มดูภาพแล้วสนทนาเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บที่มักเกิดขึ้นในฤดูร้อนและวิธีป้องกันรักษาโรคเหล่านั้น</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บที่มักเกิดขึ้นในฤดูร้อนและวิธีป้องกันรักษาโรค	<u>ขั้นสรุป</u> ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บที่มักเกิดขึ้นในฤดูร้อนและวิธีป้องกันรักษาโรค

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพอาหารที่ควรรับประทานขนาด 8" X 12"
2. ภาพอาหารที่ไม่ควรรับประทานขนาด 8" X 12"
3. ภาพเด็กที่เป็นโรคผิวหนังขนาด 8" X 12"
4. ภาพเด็กที่เป็นโรคท้องร่วงขนาด 8" X 12"
5. คำคล้องจองการรักษาความสะอาด

คำคล้องจองการรักษาความสะอาด

อย่าปล่อยเล็บยาว	เหมือนคั้งแมงหวำคอยจ้องจับหู
ขี้เล็บปล่อยไว้ก็ไม่เอา	ต้องหมั่นเช็ดถูตัดให้สั้นไว้
ปากฟันฉนั้น	ไว้กินและพูดมิใช่ตุลสิ่งของทั่วไป
จะเ็นไยยาม	จะจามหรือ ไอผ้า เช็ดหน้า ใช้ปิดปากของตน

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมการกระทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยการเรียนรู้

ครั้งที่ 38

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกชื่อเครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ที่เหมาะสมในฤดูร้อน และบอกการปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในฤดูร้อนได้

เนื้อหา เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ที่เหมาะสมในฤดูร้อน เช่น เสื้อกล้าม เสื้อแขนสั้น กางเกงขาสั้น พัด พัดลม สำหรับการปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในฤดูร้อน เช่น อาบน้ำบ่อย ๆ สวมเสื้อผ้าบาง ๆ และดื่มน้ำให้มาก

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบเพลง อาบน้ำ	<u>ขั้นนำ</u> ครูและเด็กร้องและทำท่าประกอบ เพลงอาบน้ำ
<u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กเข้าแถวออกมารับภาพ เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ในฤดูต่าง ๆ คนละ 1 ภาพ แล้วให้เด็กวงกลมล้อมรอบเฉพาะภาพ เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ที่เหมาะสมในฤดู ร้อน	<u>ขั้นกิจกรรม</u> ครูให้เด็กอยู่กลุ่มเดิม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมารับภาพ เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ในฤดูต่าง ๆ กลุ่มละ 1 ภาพ

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p>ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในฤดูร้อน</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในฤดูร้อน</p>	<p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มช่วยกันวงกลมล้อมรอบเฉพาะภาพเครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ที่เหมาะสมในฤดูร้อนแล้วสนทนาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในฤดูร้อน</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในขณะที่ช่วยกันวงกลมล้อมรอบภาพและการปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมในฤดูร้อน</p>

สื่อการเรียน

1. ภาพเครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ในฤดูต่างขนาด 8" X 12"
2. ภาพเครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ในฤดูต่าง ๆ ขนาด 12" X 15"
3. สีเทียน
4. เพลงอาบน้ำ

เพลงอาบน้ำ

อาบน้ำชุ่มซ่า	ล้างหน้าล้างตา	พอกสบู่ถูตัว
ชำระเหงื่อไคล	รดน้ำให้ทั่ว	เสร็จแล้วเช็ดตัว
อย่าให้ชุ่มฉ่ำ	สุขกายสบายใจ	

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยการเรียนรู้

ครั้งที่ 39

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกสภาพความแห้งแล้งในฤดูร้อนได้

เนื้อหา สภาพความแห้งแล้งในฤดูร้อน พื้นดินแห้งแฉะกระแหวง ต้นไม้เหี่ยวเฉา เพราะขาดน้ำ สัตว์บางชนิดต้องหลบซ่อนตัวอยู่ใต้พื้นที่เปียกชื้น เช่น กบ คางคก ฯลฯ

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กนำดอกไม้แห้งไว้ในแก้วน้ำ</p> <p>1 ดอก ส่วนอีกหนึ่งดอกวางไว้นอกแก้วเพื่อให้เด็กสังเกตเปรียบเทียบ</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูให้เด็กนำดอกไม้แห้งไว้ในแก้วน้ำ</p> <p>1 ดอก ส่วนอีกหนึ่งดอกวางไว้นอกแก้วเพื่อให้เด็กสังเกตเปรียบเทียบ</p>
<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างดอกไม้ทั้งสองดอกและสาเหตุที่ทำให้ดอกไม้สองดอกแตกต่างกัน</p>	<p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างดอกไม้ทั้งสองดอกและสาเหตุที่ทำให้ดอกไม้สองดอกแตกต่างกัน</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p>ครูตั้งคำถาม "ถ้าสมมติว่าโลกที่เราอาศัยอยู่ไม่มีน้ำ สิ่งมีชีวิตที่อยู่บนโลกจะเป็นอย่างไร แล้วเด็ก ๆ จะทำอย่างไรถ้าไม่มีน้ำ" แล้วให้เด็กตอบคำถามทีละคนประมาณ 10 คน</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับสภาพความแห้งแล้งในฤดูร้อน</p>	<p>ครูให้เด็กอยู่กลุ่มเดิม กลุ่มละ 6 คน จากนั้นครูตั้งคำถาม "ถ้าสมมติว่าโลกที่เราอาศัยอยู่ไม่มีน้ำ สิ่งมีชีวิตที่อยู่บนโลกจะเป็นอย่างไร แล้วเด็ก ๆ จะทำอย่างไรถ้าไม่มีน้ำ" แล้วให้เด็กแต่ละกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็น</p> <p><u>ขั้นสรุป</u></p> <p>ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับสภาพความแห้งแล้งในฤดูร้อน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นที่แต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปราย</p>

สื่อการเรียนรู้

1. ดอกไม้จริง 2 ดอก

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน

แผนการจัดกิจกรรมในวงกลม

หน่วยการเรียนรู้

ครั้งที่ 40

จุดมุ่งหมาย เด็กสามารถบอกสาเหตุที่ทำให้อากาศร้อนและพื้นดินแห้งแล้งได้

เนื้อหา สาเหตุที่ทำให้อากาศร้อนและพื้นดินแห้งแล้ง

การดำเนินกิจกรรม

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูเล่านิทานเรื่อง จันคือใคร</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน จากนั้นครูให้เด็กดูภาพดวงอาทิตย์ที่เป็นแหล่งกำเนิดความร้อนตามธรรมชาติ</p> <p>ครูถามเด็กเกี่ยวกับแหล่งความร้อนชนิดอื่นที่ไม่ได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ</p>	<p><u>ขั้นนำ</u></p> <p>ครูเล่านิทานเรื่อง จันคือใคร</p> <p><u>ขั้นกิจกรรม</u></p> <p>ครูให้เด็กอยู่กลุ่มเดิม กลุ่มละ 6 คน แล้วให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาบรรยายดวงอาทิตย์ที่เป็นแหล่งกำเนิดความร้อนตามธรรมชาติ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มดูภาพและสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน</p> <p>ครูให้เด็กแต่ละกลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแหล่งความร้อนชนิดอื่นที่ไม่ได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติ</p>

กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์	กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย
<u>ขั้นสรุป</u> ครูและเด็กช่วยกันสรุปเกี่ยวกับแหล่งที่มาของความร้อนซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้อากาศร้อนและแห้งแล้ง	<u>ขั้นสรุป</u> ครูให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเกี่ยวกับแหล่งที่มาของความร้อนซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้อากาศร้อนและแห้งแล้ง

สื่อการเรียนรู้

1. ภาพดวงอาทิตย์ขนาด 8" X 12"
2. นิทานเรื่องจันคือใคร

นิทานเรื่องจันคือใคร

ไม่เคยมีใครบอกว่าจันเกิดขึ้นได้อย่างไร จันรู้แต่ว่าตัวของจันเป็นลูกไฟขนาดใหญ่ บ้านของจันจะอยู่ไกลจากบ้านคนมากมาย เวลาที่จันเปล่งแสงจันมักจะเห็นผู้คนยิ้มแย้ม บางคนก็เอาผ้ามาตาก บางคนก็เอาขลามาทาก จันดีใจที่ได้รับการต้อนรับอย่างดี จันพยายามที่จะเปล่งแสงมาก ๆ เพื่อให้คนดีใจ แต่ทำไมคนถึงวิ่งหนีจัน บางคนก็กางร่ม หนังสืงบกบิองกั้คั้วคู้มีปัญหาค่จันต้องคิ่คอีกแล้ว ทั้ง ๆ ที่จันยังไม่รู้ว่าจันคือใคร ช่วยบอกจันหน่อยได้มั๊ย

การประเมินผล

1. สังเกตการพูดและการตอบคำถาม
2. สังเกตพฤติกรรมขณะทำกิจกรรมร่วมกัน

ภาคผนวก ข

เครื่องมือวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น

แบบบันทึกการให้คะแนนความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น

เครื่องมือวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น

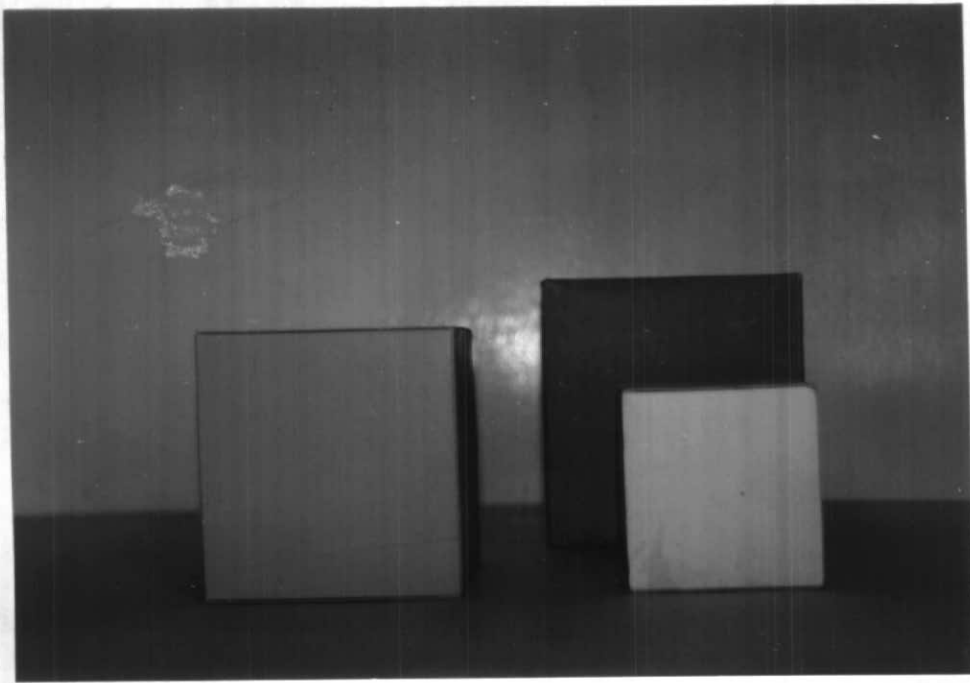
เครื่องมือวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น ผู้วิจัยนำมาจาก เครื่องมือวัดการยึดตนเอง เป็นศูนย์กลางด้านการมองเห็นตำแหน่งของวัตถุของคริสสุดา ฟลิชรูคักคี่ ซึ่งดัดแปลงมาจากเครื่องมือวัดการยึดตนเอง เป็นศูนย์กลางของเพียเจต์และฮอย (Piaget and Hoy) ประกอบด้วย รูปทรงเรขาคณิตที่มีขนาด สีต่างกันและวางอยู่ในตำแหน่งที่ต่างกัน ซึ่งใช้ควบคู่กับภาพถ่ายสีที่แสดงถึงการมองเห็นของบุคคลที่นั่งอยู่ด้านหน้า ด้านซ้าย ด้านหลัง และด้านขวาของรูปทรงเรขาคณิต ซึ่งมี 4 ชุด คือ ชุดสี่เหลี่ยมด้านเท่า ชุดสี่เหลี่ยมคางหมู ชุดห้าเหลี่ยมด้านเท่าและชุดสามเหลี่ยมด้านเท่า

วิธีดำเนินการทดสอบ ผู้วิจัยให้เด็กเทียบสีของรูปทรงเรขาคณิตกับสีของภาพถ่ายรูปทรงเรขาคณิต แล้ววางรูปทรงเรขาคณิตบนแผ่นป้ายผ้าสีลึบขาวให้อยู่ในระดับสายตาเด็ก โดยวางเรียงทีละชุดแล้วให้เด็กเดินสำรวจตามตำแหน่งต่าง ๆ ทั้งด้านหน้า ด้านซ้าย ด้านหลัง และด้านขวาโดยมีตุ๊กตา 3 ตัววางอยู่ด้านซ้าย ด้านหลัง และด้านขวาของรูปทรงเรขาคณิต จากนั้นให้เด็กนั่งอยู่ด้านหน้าของรูปทรงเรขาคณิตพร้อมทั้งมีตุ๊กตาวางอยู่ 3 ตัวใน 3 ตำแหน่ง แล้วให้เด็กเลือกภาพถ่ายรูปทรงเรขาคณิตที่คิดว่าตรงกับที่ตุ๊กตาแต่ละตัวมองเห็น

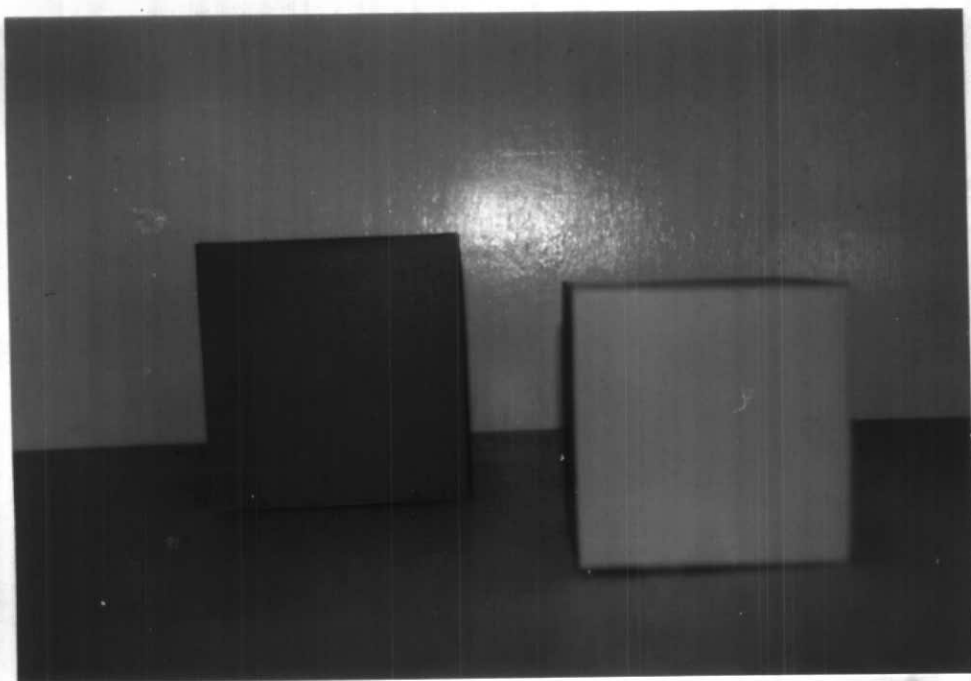
ในการทดสอบ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบประกอบการใช้คำถามดังแบบบันทึกการให้คะแนน ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นในภาคผนวก ข หน้า 178 เด็กที่ตอบได้ถูก จะได้ 0 คะแนน และเด็กที่ตอบผิดจะได้ 1 คะแนน

ชุดที่ 1 ชุดสี่เหลี่ยมด้านเท่า

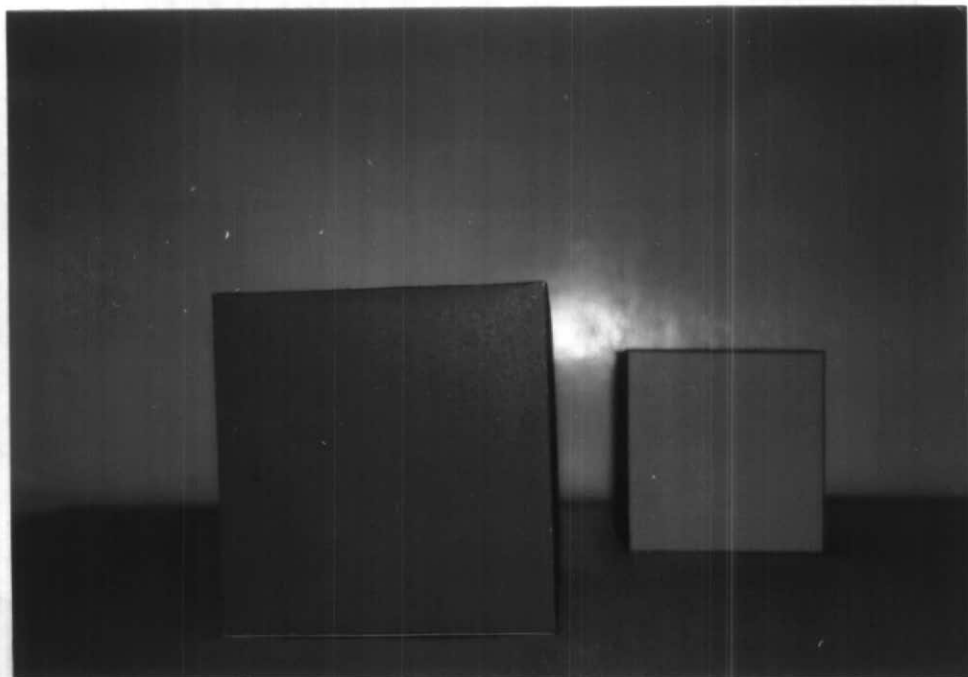
รูปที่ 1

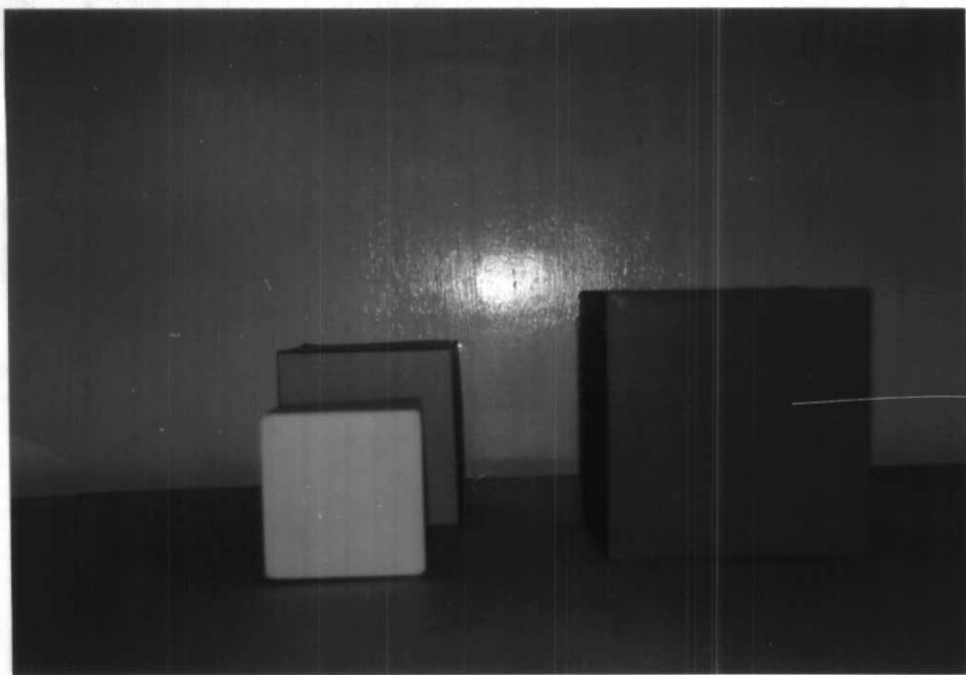
รูปที่ 2

รูปที่ 3

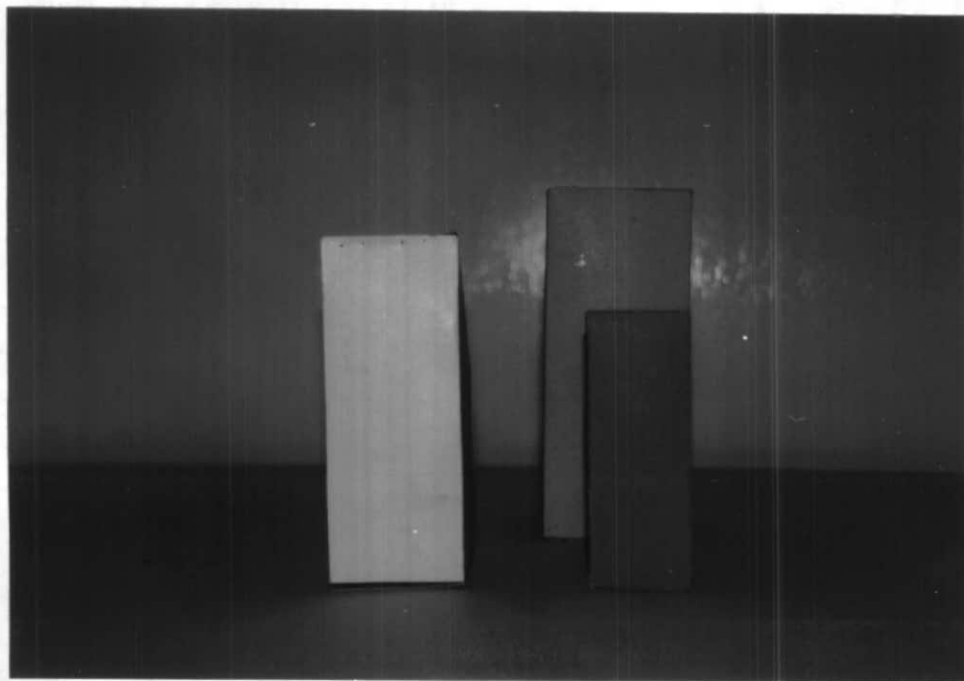

รูปที่ 4

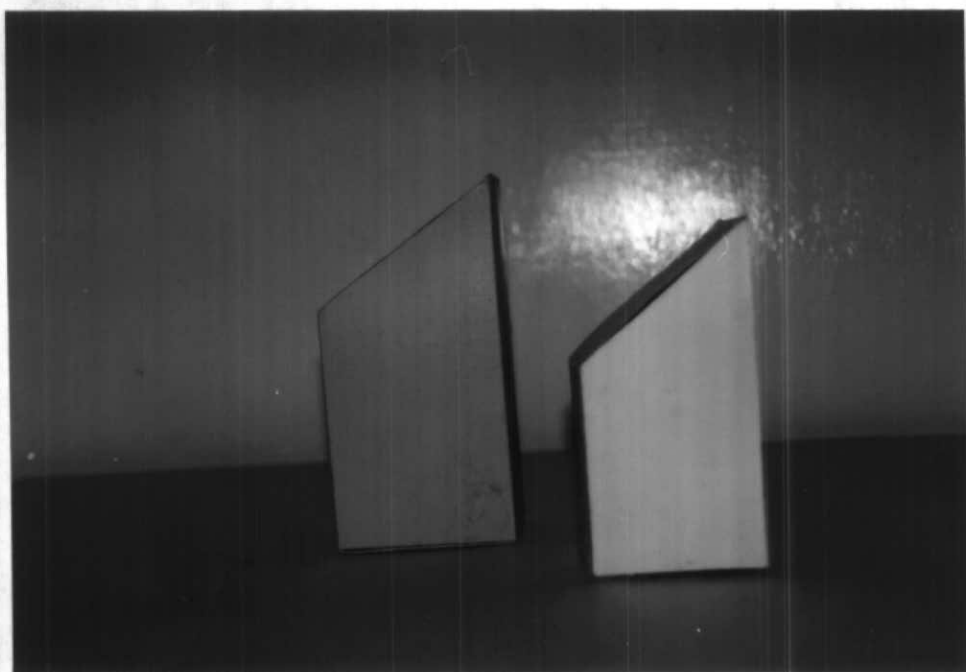

ชุดที่ 2 ชุดสี่เหลี่ยมคางหมู

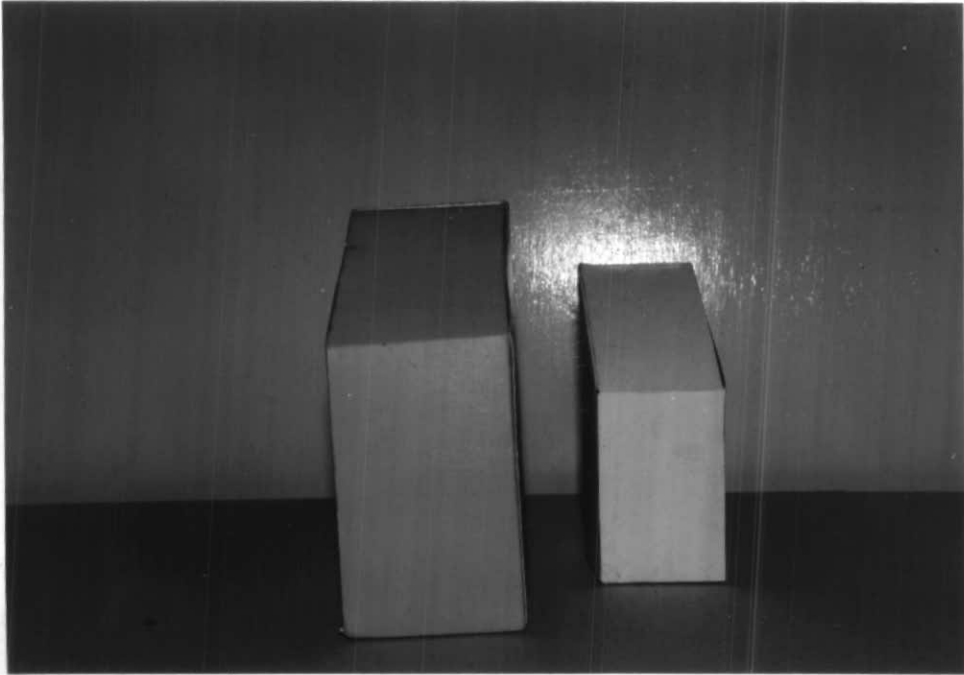
รูปที่ 1

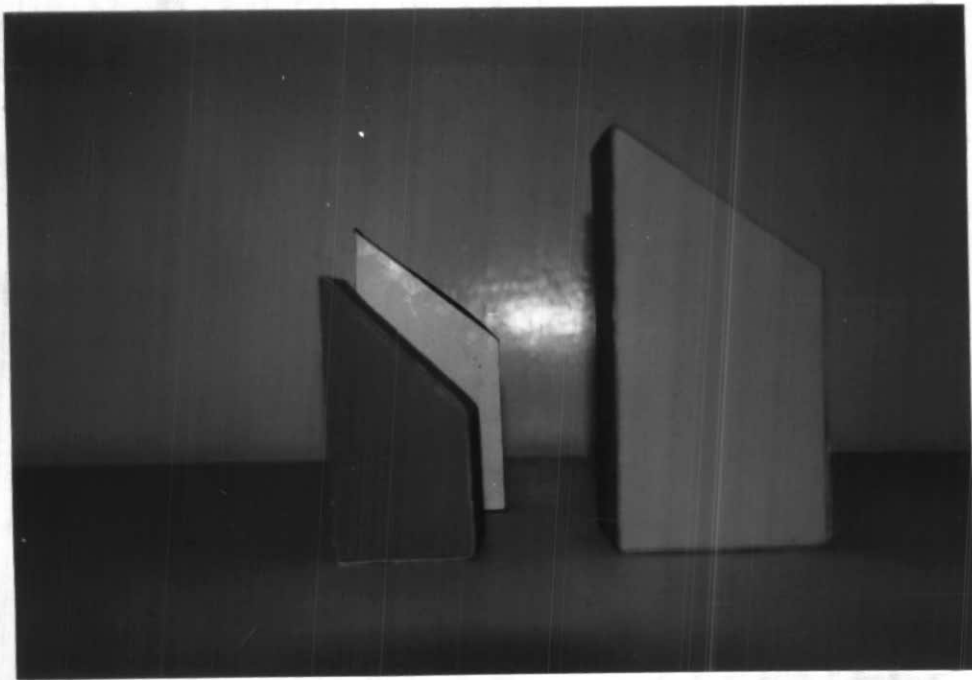
รูปที่ 2

รูปที่ 3

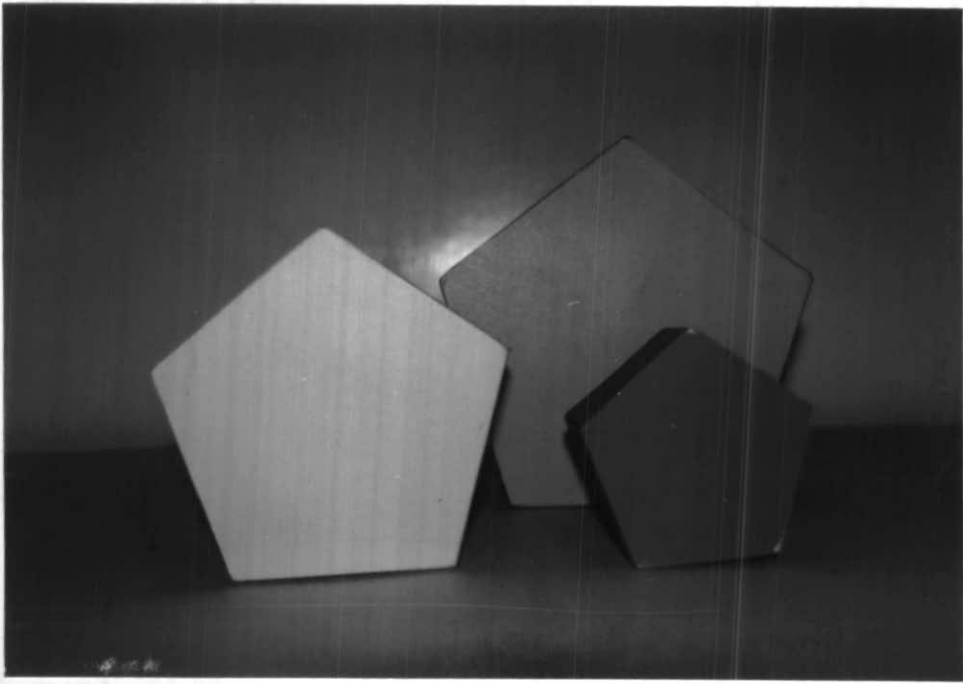

รูปที่ 4

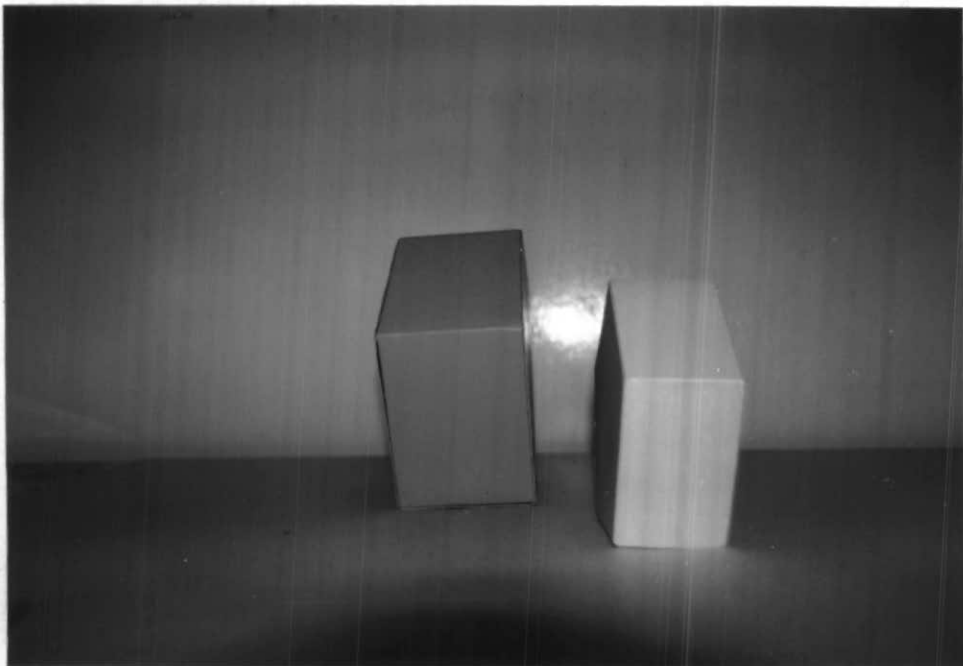

ชุดที่ 3 ชุดห้าเหลี่ยมด้านเท่า

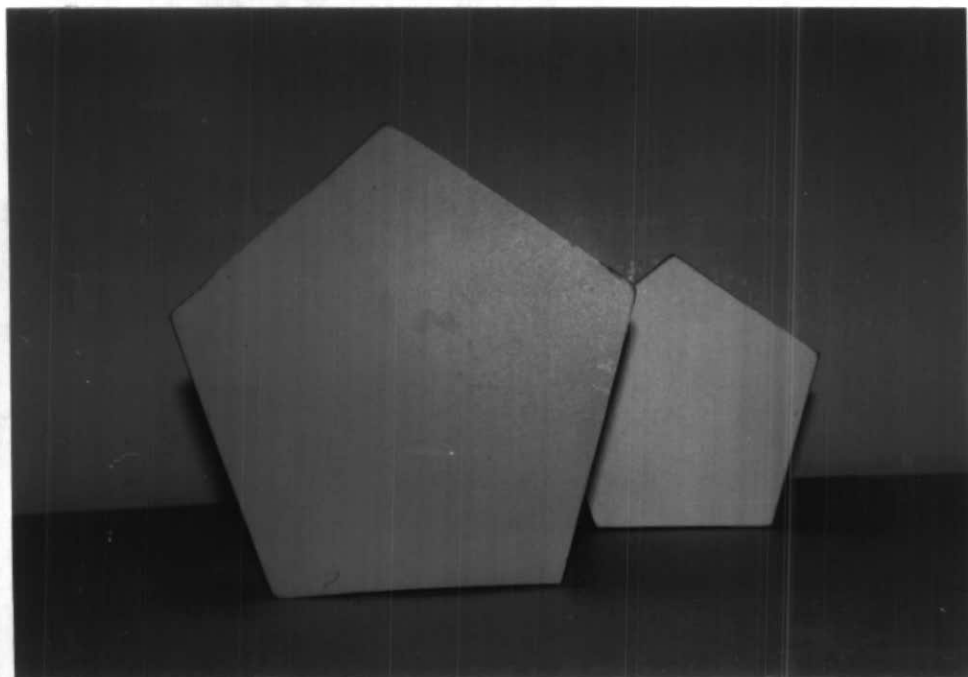
รูปที่ 1

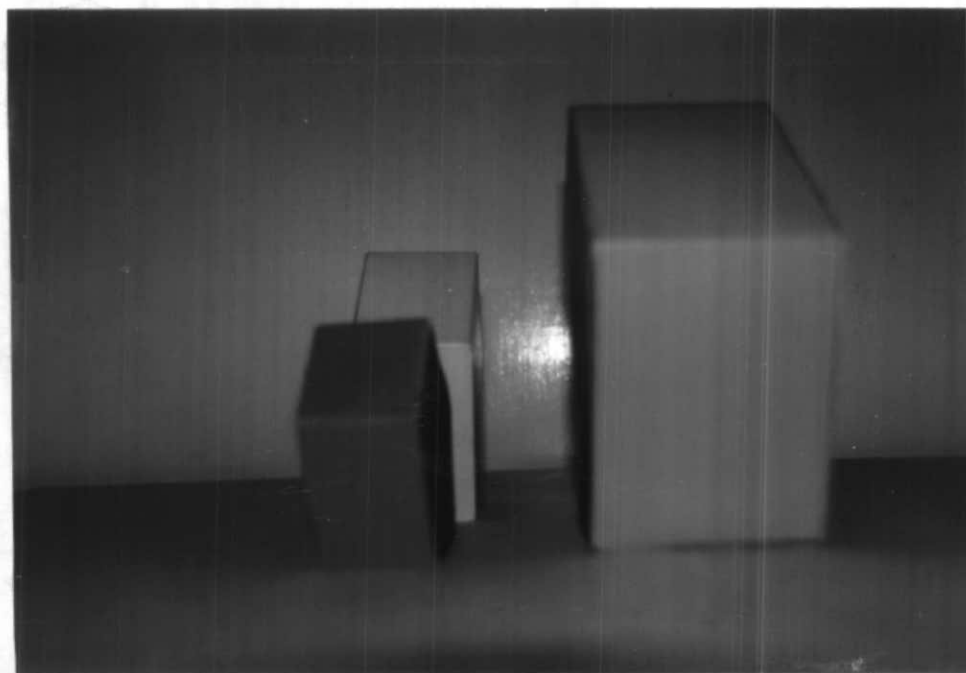
รูปที่ 2

รูปที่ 3

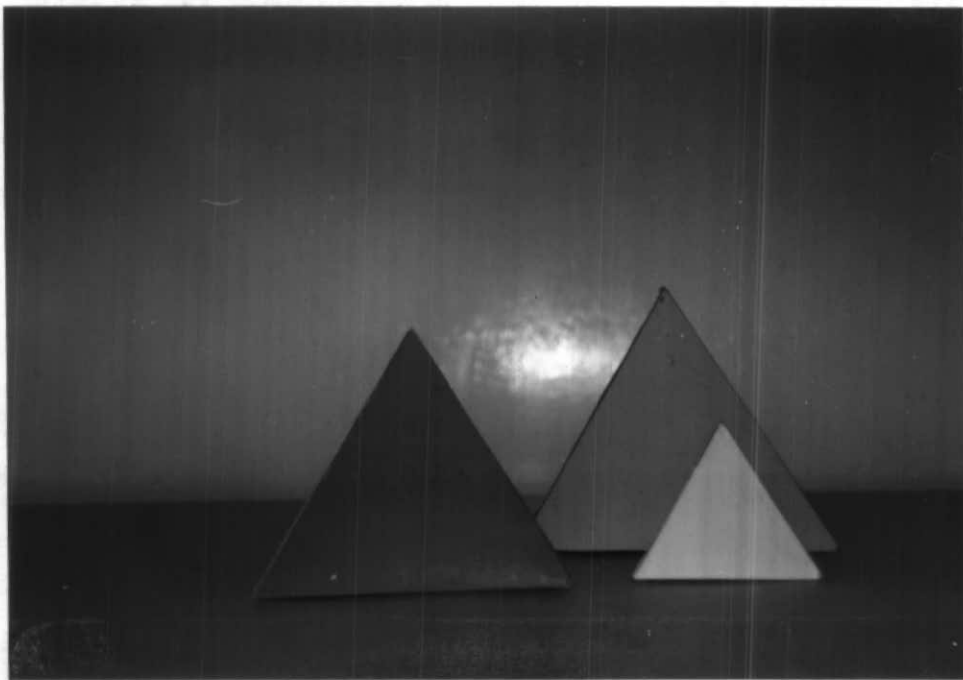

รูปที่ 4

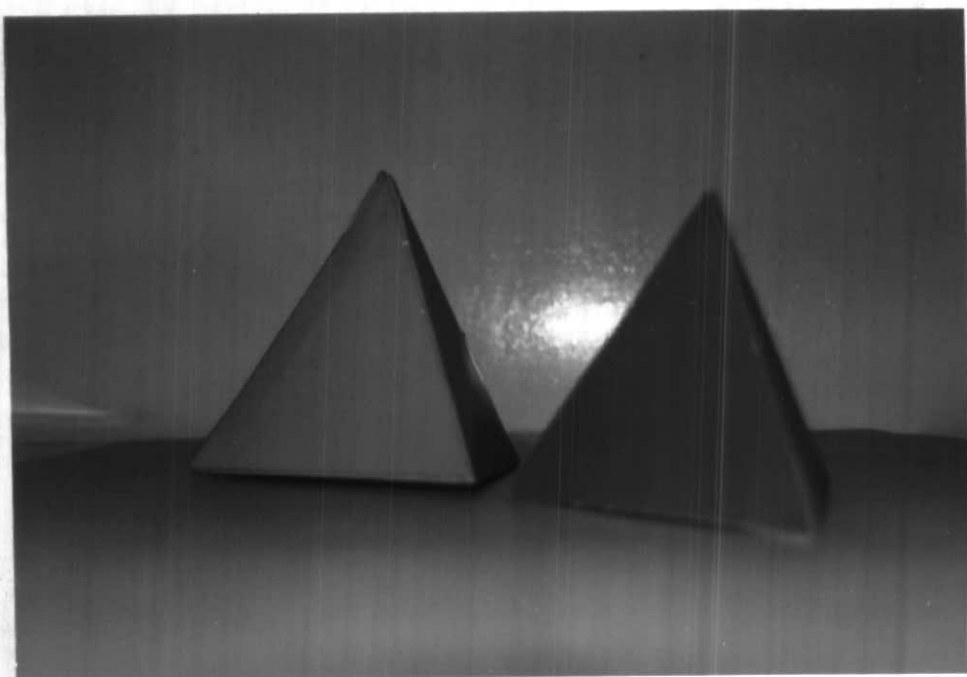

ชุดที่ 4 ชุดสามเหลี่ยมด้านเท่า

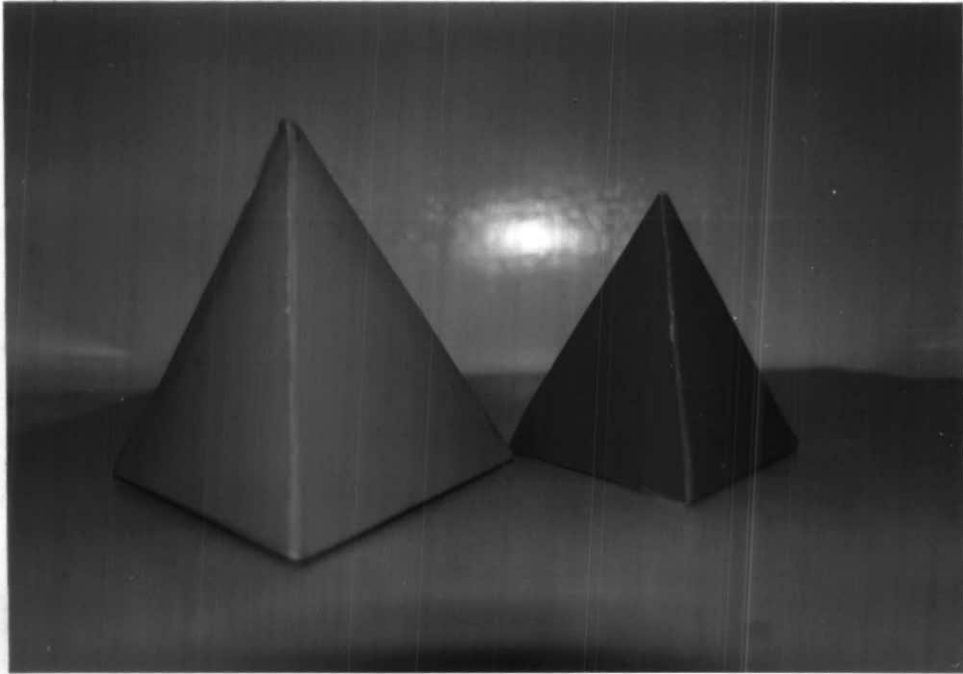
รูปที่ 1

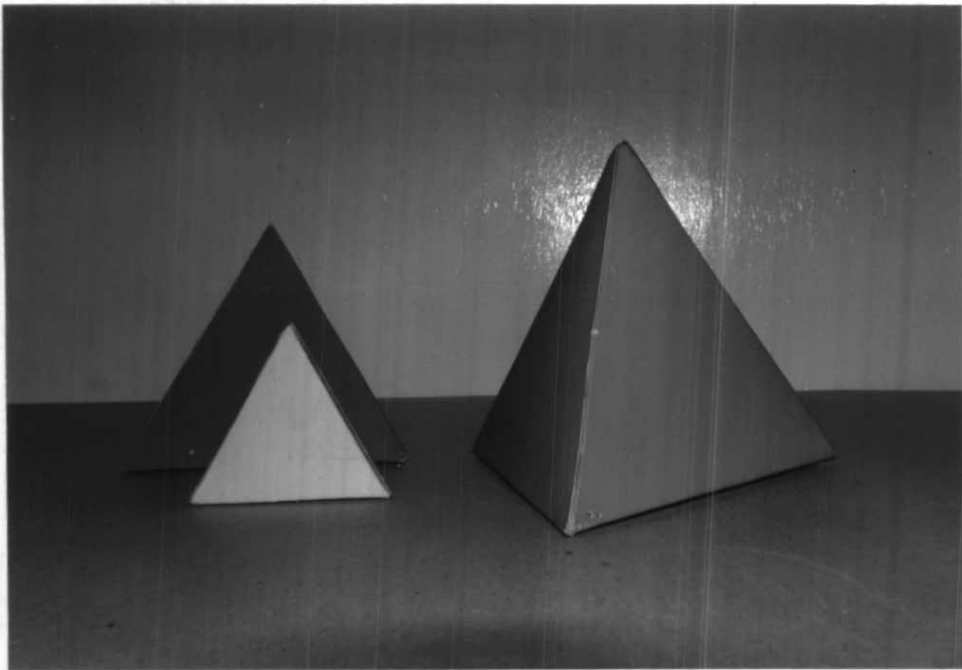
รูปที่ 2

รูปที่ 3

รูปที่ 4

แบบบันทึกการให้คะแนนความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น

ชื่อ นามสกุล

ชั้นอนุบาลปีที่ 2/..... กลุ่ม

ชุดที่	ข้อ	คะแนนการยัดคนเอง เป็นศูนย์กกลาง	
		ผิดให้คะแนน 1	ถูกให้คะแนน 0
1 สี่เหลี่ยม ด้านเท่า	ก. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านซ้ายมือจะ เห็นภาพใด ข. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านหลังจะเห็น ภาพใด ค. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านขวามือ จะเห็นภาพใด		
2 สี่เหลี่ยม คางหมู	ก. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านซ้ายมือจะ เห็นภาพใด ข. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านหลังจะเห็น ภาพใด ค. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านขวามือ จะเห็นภาพใด		

ชุดที่	ข้อ	คะแนนการยัดตนเองเป็นศูนย์กลาง	
		ผิดให้คะแนน 1	ถูกให้คะแนน 0
3 ห้าเหลี่ยม ด้านเท่า	<p>ก. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านซ้ายมือจะเห็นภาพใด</p> <p>ข. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านหลังจะเห็นภาพใด</p> <p>ค. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านขวามือจะเห็นภาพใด</p>		
4 สามเหลี่ยม ด้านเท่า	<p>ก. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านซ้ายมือจะเห็นภาพใด</p> <p>ข. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านหลังจะเห็นภาพใด</p> <p>ค. นักเรียนคิดว่าตุ๊กตาที่อยู่ด้านขวามือจะเห็นภาพใด</p>		
คะแนนรวม			

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสุดาทิพย์ กุพานิช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 20 หมู่ 2 ซอยชัยมงคล 4 ตำบลไผ่ลิง
อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000
สถานที่ทำงาน โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ตำบลท่าवासกรี
อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2515 มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเบญจมราชาลัย
กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2517 บ.กศ. จากวิทยาลัยครูจันทระเกษม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2519 บ.กศ.สูง (การอนุบาลศึกษา) จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต
กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2528 ค.บ. (การอนุบาลศึกษา) จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต
กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2535 กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

การศึกษาการจัดกิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยที่มีต่อความสามารถในการรับรู้
และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัย

บทคัดย่อ

ของ

สุชาติพิทย์ ภูพานิช

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย

กุมภาพันธ์ 2536

การศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยกับกิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และเปรียบเทียบความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยกับกิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายกำหนดเป็นกลุ่มควบคุม 35 คน ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กลุ่มทดลองจำนวน 35 คน ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยโดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็นเวลา 8 สัปดาห์

แบบทดสอบที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่น ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น .78

ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อย มีพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีพัฒนาการด้านความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมเป็นกลุ่มย่อยและเด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์กิจกรรมในวงกลมตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความสามารถในการรับรู้และเข้าใจทัศนะของผู้อื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A STUDY OF SMALL GROUP ACTIVITIES ON PRESCHOOL CHILDREN'S
PERCEPTION TOWARD OTHER'S PERSPECTIVE

AN ABSTRACT

BY

SUDATHIP PHUPHANICH

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Early Childhood Education
at Srinakharinwirot University

February 1993

The purposes of this study were to study the development of the abilities to perceive and understand others' perspectives of the preschool children who were provided with circle activities in small groups and the preschool children who were provided with circle activities using the lesson plan by the Office of the National Primary Education Commission, and to compare the abilities to perceive and understand others' perspectives of those two groups.

The sample consisted of the second - year preschool children of Phra Nakorn Sriyuthaya Kindergarten School, Phra Nakorn Sriyuthaya Province, in the third term of the 1990 academic year. Two classes were randomly selected then randomly assigned into the experimental group of 35 children who were provided with circle activities in small groups and into the control group of 35 children who were provided with circle activities using the lesson plan by the Office of the National Primary Education Commission. These two groups were taught by the researcher for eight weeks.

The Abilities to Perceive and Understand Others' Perspectives Test was employed. The reliability of this test was .78

The research findings were as follows :-

1. The abilities to perceive and understand others' perspectives of the preschool children who were provided with circle activities in small groups were significantly increased at the .01 level

There were no significantly increased in the abilities to perceive and understand other's perspectives of the preschool children

who were provided with circle activities using the lesson plan by the Office of the National Primary Education Commission.

2. The abilities to perceive and understand others' perspectives of the preschool children who were provided with circle activities in small groups and the preschool children who were provided with circle activities using the lesson plan by the Office of the National Primary Education Commission were significantly different at the .01 level.